This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, May 2, 1995

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2357) 1995 GEGUŽĖ-MAY 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Kitokio vadovavimo belaukiant

Savivaldybių rinkimai Lietuvoje parodė antrąjį lazdos galą. Kad tauta nebepasitiki dabartiniais vadovais, balsuotojai aiškiai pasisakė. Dešiniųjų laimėjimas rodo naują linkmę. Klausimas tik lieka – kokią?

DEMOKRATIJOS siekiant tiesiami ir grindžiami keliai. Tai būtina. Gal medžiagos tam tikslui ne visada tinkamos ir geros, bet šiuo metu greičiausiai dar ne taip ir svarbu. Laikas parodys, laikas išmokys. Šiuo metu rūpestis kitas, būtent – kas tais naujais keliais tautą ves? Mat pasigirsta balsų, atskleidžiančių liūdnoką tikrovę: abiejų politinių sparnų veikėjai bei propaguotojai savo požiūriais į vadovavimą ne daug kuo skiriasi, nes visi esą tos pačios sovietinės mokyklos auklėtiniai, menkai tesuprantantys, kad yra būtina aukotis tautos ir valstybės gerovei, dažnai primiršus savo asmeninę naudą. Tokius ar panašius aiškinimus girdint ir kyla klausimas, kokia gi bus ta naujoji linkmė po šių rinkimų, ką dešinieji bandys daryti geriau, kaip jie pasirodys esą kitokie, kaip kels žlugusią žmonių nuotaiką, atstatys pasitikėjimą valdžios darbuotojais, kad neinantys balsuoti nebeskleistų šūkių "užteks žmones mulkinti". Tai nemaži uždaviniai, kuriuos laimėtojai turėtų mėginti įveikti. Tiesa, pergalė tik savivaldybių rinkimuose; valstybės valdžia dar ta pati. Bet vis tiek tai jau rimtas žingsnis ir į kitus laimėjimus. Tai, sakykim, pradžia nusikratyti nebereikalingomis buvusios sistemos liekanomis, įrodyti, kad vadinamos kvalifikacijos ir kompetencijos tebuvo tik sovietinio režimo paveldas. Laikas pradėti tikėti, kad šiandien Lietuvai reikia ne tiek patyrusių biurokratų, kiek įstengiančių kontroliuoti save ir kitus. Save – pirmiausia.

VALDŽIA nėra Lietuva. Tai savaime aišku. Bet kai bandoma per daug tuos dalykus atskirti ir lyg vieną nuo kito tolinti, apgailėtinais atvejais jie pastatomi tarsi pasirinkimui – vieni už valdžią, kiti už Lietuvą. Toks skirstymas kai kada labai parankus vadovaujantiesiems, atseit nesirūpinkite valdžia, žiūrėkite tik Lietuvos reikalų. Nesunku iš viršaus tai nurodyti ar priminti – sunkiau suprasti, neįmanoma vykdyti. Įvairiais kanalais ir dažnomis progomis kaip tik panašios užuominos apie valdžią ir Lietuvą pasiekia išeiviją, tuo tarpu pačioje Lietuvoje vis skleidžiant mintį tolintis nuo politikavimo. Girdi, mes esame jūsų išrinktoji valdžia, netrukdykite valdyti. Tenka labai abejoti, ar tai priimtina ir naudinga siekiant demokratėjimo ir nepriklausomybės stiprinimo? Atrodo, kad reikėtų visai kitaip elgtis. Reikėtų plėsti ir gilinti susidomėjimą, kas ir kaip valdo Lietuvą, reikėtų visiems, turintiems teisę eiti prie urnų, ir po to atidžiai stebėti, kas ir kodėl daroma, kitaip tariant, kiek galima aktyviau dalyvauti bendriniuose valstybės reikaluose. Tik šitaip galėsime artėti prie demokratiškesnio mąstymo, be kurio nei kairė, nei dešinė, ar kiti kokie formalūs susigrupavimai, nedaug ką galės pakeisti ir pasiekti. Vieną kartą teks turbūt įsitikinti, kad valstybės vadovai būna tik tada geri, kai pripažįsta, jog pirmoji mintis turi būti apie kitus, o tik antroji apie save. Lietuvos atveju – pirma valstybės gerovė, o tik po to asmeninė. Tai būtina linkmė vedant kraštą į laimingesnį rytojų. Gal ir drąsos reikia pašalinti visoms kliūtims, kurios neleidžia tuo keliu eiti. Gal šiuo metu ir nėra lengva tai padaryti, bet žinotina, kad laimi drąsieji. O pati didžiausia ir garbingiausia drąsa – keisti save, jei to reikalauja tėvynės ateitis.Č.S.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" 45 METŲ SUKAKTUVINIAME SPAUDOS VAKARE 1995 m. balandžio 22 d. Anapilio didžiojoje salėje Mississaugoje, Ont. meninę programą atliko Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijos choras, čia matomas viršutinėje nuotraukoje. Apačioje kairėje choro vadovė ir dirigentė muz. RITA ČYVAITĖ-KLIORIENĖ (su gėlėmis); dešinėje Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" valdybos pirmininkė RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ sveikina gausiai susirinkusius svečius ir programos atlikėjus Nuotr. Vyt. Tamulaičio

Du didieji pasaulio nusikaltėliai

Kai vakariečių aukštieji pareigūnai rengiasi vykti Maskvon paminėti Antrojo pasaulinio karo pergalės, teprisimena istorinius faktus, rodančius, kad jų dalyvavimas toje iškilmėje yra gėdingas

POVILAS ŽUMBAKIS, Čikaga

Antrąjį pasaulinį karą pradėjo du diktatoriai — A. Hitleris ir J. Stalinas! Tai nebuvo sutapimas. Tai buvo planuotas dviejų didžiausių pasaulio nusikaltėlių kriminalinis užmojis. Tik viešoji Vakarų nuomonė dėl politinių sumetimų Lenkijos užpuolimą laikė nacių karu. Reikia atsiminti, kad J. Stalino liaudies armija jau laukė momento užimti Rytų Europą ir pasidalinti Lenkiją.

Šis karas pasižymėjo iki tol nematytu žiaurumu civiliams žmonėms. Žiaurumų beginkliams žmonėms buvo daug ir dažnai praeityje. Jie tebevyksta beveik visuose žemynuose ir šiandien, tik tų žudynių apimtis ir organizuotumas beveik kaip pramonės įmonių produktyvumas — nematytas, negirdėtas. Savo žiaurumu abu diktatoriai lenkė vienas kitą, nors skaičiais J. Stalinas toli pralenkė A. Hitlerį. J. Stalinas gal buvo pranašesnis dėl to, kad anksčiau pradėjo ir ilgiau tęsė tas žudynes.

Abu diktatoriai naudojo panašius metodus nekaltų žmonių naikinimui. Koncentracijos stovyklų terminas ir idėja kilo sadistinėje J. Stalino galvoje. A. Hitleriui ši idėja patiko, ir jis ja pasinaudojo. Kaip ir pridera vokiečių organizuotumui, ištobulino žudymo metodiką.

J. Stalinas žudynes pradėjo dar tuomet, kai A. Hitleris dar negalėjo valdyti nė vieno miesto Vokietijoje. Bet jis stebėjo, mokėsi ir mėgdžiojo. Jam buvo truputį lengviau tai daryti, nes turėjo jau bolševikų pavyzdžius. Kai A. Hitleris pradėjo tautžudystę Vokietijoje, J. Stalinas jau buvo išžudęs per 10 milijonų ukrainiečių, rusų, įvairiausių tautybių žmonių Sovietų Sąjungos teritorijoje.

A. Hitleriui nusižudžius 1945-ųjų gegužės mėnesį, J. Stalinas buvo tik įpusėjęs savo kruvinoje karjeroje. Remiantis tais istoriniais faktais, galima daryti tam tikras išvadas.

1. J. Stalinas ir A. Hitleris vykdė tautžudystę.

2. Sovietai ir naciai nesiskaitė su jokiais tarptautiniais susitarimais, jokiomis universaliomis teisės sąvokomis. Abu diktatoriai buvo aukščiausio lygio žmogžudžiai — karo nusikaltėliai.

3. Ir vienos, ir kitos diktatūros laimėjimai reiškė pražūtį milijonams žmonių. Nei vienos, nei kitos diktatūros žygiai į kurį nors kraštą nereiškė jo išvadavimo.

Gaila, bet šios išvados yra dažnai užmirštamos šių dienų politologų, teisininkų, diplomatų ir net istorikų.

Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose, net terminas "genocidas" yra taikomas tik A. Hitlerio veiksmams, bet ne J. Stalino; tik naciams, ne sovietams-bolševikams. Lietuvos teisme net buvo nuspręsta, kad stribai nevykdė tautžudystės (genocido), žudydami nekaltus žmones, jų tarpe senukus ir vaikus.

Kai kurie žinovai teigia, kad tik A. Hitlerio žydų žudynės buvo tautžudystė, vadinamas "Holocaust", nes naciai žudė žydus tik dėl to, kad jie žydai. (Panašiai juk žudė ir čigonus). Tuo tarpu J. Stalinas, remdamasis šiuo argumentu, suskirstė visuomenės klases, žmones bei jų grupes į naikintinas ir nenaikintinas.

Ir vienas, ir kitas veiksmas priskirtini tautžudystei. Dėl A. Hitlerio žydų žudymo yra gan aišku, bet taip pat yra aiškūs ir J. Stalino veiksmai. Sunaikinimui pastarasis parinko įvairias tautas: suomius-ugrus (1922-23), čečėnus (1945), Dono ir Kubanės kazokus (1928-30), Pavolgio vokiečius (1940), Krymo totorius (1944), Karacajevo gyventojus (1945), ukrainiečius (1931-1932 ir 1950) ir, žinoma, Lietuvos žmones (1940 ir 1944-53).

Kai kurie mūsų šviesieji teigia, jog Lietuvoje J. Stalinas tautžudystės nevykdė, nes išnaikino tik trečdalį visos tautos, kitus du trečdalius paliko. Bet tai netiesa.

Pirmiausia, J. Stalinas nespėjo sunaikinti tų, kuriuos bolševikai norėjo sunaikinti. Tai tik sovietinis neefektingumas, laiko stoka. Svarbiausia: bolševikai, tik vėliau komunistai, leido išlikti tiems, kuriuos jie planavo susovietinti, kad Lietuvoje ir kituose užimtuose kraštuose, "savo noru" įsijungusiuose į vieningą sovietinę tėvynę, tų tautų neliktų. Tai buvo dviguba tautžudystė.

Ši tautžudystė gali būti neaiški tik buvusiems spaliukams — Lenino vaikaičiams, pionieriams ir komjaunuoliams. Deja, jų dar užtenkamai yra Lietuvoje ir Vakaruose. Todėl nė vienas bolševikas žudikas, nė vienas NKVD-istas ar KGB-istas nebuvo nubaustas tarptautiniame forume kaip karo nusikaltėlis! Todėl net šiandien Lietuvos saugumo viršininkas apgailestauja, kad trūksta patyrusių KGB-istų, kurie galėtų rūpintis Lietuvos saugumo reikalais!!!

(ELTA, "Kuriami Lietuvos žvalgybos ryšiai", "Draugas", 1995 m. kovo 25 d. — Lietuvos saugumo tarnybos vadovas Jurgis Jurgelis apgailestavo, kad Lietuvoje prieš porą metų buvo atleisti KGB darbuotojai . . . "Jo manymu, tarp 2,000 Lietuvoje dirbusių KGB pareigūnų nemaža dalis buvo lojalūs Lietuvai . . ." Ar, pavyzdžiui, buvę Gestapo pareigūnai būtų priimtini, jeigu jie pasiteisintų buvę lojalūs Lietuvai? Ką į tai sakytų mūsų liberalai? Veiksniai?).

Kai Raudonoji armija 1940-siais užėmė Lietuvą, jos gyventojai suprato, ką reiškia sovietinis "išvadavimas". Jeigu kam iki šiol neaišku, tegul pasiklausia sugrįžusių iš Sibiro, kur buvo išvežti ką tik gimę! 1944-ųjų "išlaisvinimas" buvo pradžia 45-erius metus trukusios brutalios, istorijoje retai matytos okupacijos.

Reikia suprasti mūsų žydų skausmą. Jiems sovietinė okupacija buvo išsigelbėjimas iš aiškios pražūties (jau tada buvo išnaikinta beveik visa mūsų žydijos dalis). Tai nereiškė tikrojo jų išsivadavimo — tai buvo tik palankesnė okupacija, iš kurios bent dalis likusių galėjo vienaip ar kitaip pasprukti arba gyventi kiek ramiau.

Tokioje įvykių šviesoje Amerikos prezidento ir kitų valstybių atstovų kelionės į Maskvą, kur š. m. gegužės 8 d. bus minimos J. Stalino asmenų ir tautų žudynės, yra gėdingos. Tai 50 metų sukaktis, kurios pergalės karčius vaisius patyrė ir sovietus rėmę vakariečiai.

KANADOS ĮVYKIAI

Tėvai, vaikai ir paaugliai

Toronto spaudoje kurioziškai nuskambėjo Ontario Londone balandžio 26 d. pasibaigusi amerikiečio David Petersono byla. Jis 1994 m. Padėkos dienos savaitgalį buvo atvažiavęs Ontario provincijon su mokytojos profesiją turinčia žmona Paula, penkiamete dukrele Rachele ir dvejų metukų sūneliu Williamu. Jaunai amerikiečių šeimai tai buvo turistinio pobūdžio kelionė Kanadon iš Ilinojaus valstijos Warrenville vietovės. Ją sudrumstė netikėta užbaiga prie vieno Londono restorano pastatytame automobilyje. Mažoji Rachelė staiga užtrenkė duris iš jo išlipusiam savo broliukui Williamui. Tėvas D. Petersonas, nusigandęs, kad toks dukrelės elgesys galėjo baigtis sūnelio rankutės ir pirštelių sužeidimu, jai numovė kelnaites ir kelis kartus plaštaka pliaukštelėjo užpakaliukan.

Praeinanti liberali kanadietė Marlene Timperio, pašaukusi policiją, amerikietį turistą D. Petersoną apkaltino žiauriu vaiko mušimu viešoje vietoje. Pasak jos, tokius veiksmus Kanadoje draudžia vaikų teises ginantis įstatymas. Taip ir buvo pradėta ta nelemtoji amerikiečio turisto byla Ontario provincijos teisme Londone. Ją balandžio 26 d. greit sustabdė teisėjas John Menzies. Mat Kanados įstatymas draudžia tik žiaurų sadistišką vaiko plakimą, kankinimą, seksinį tvirkinimą. Tėvams tebėra palikta tradicinė teisė už didesnį nusikaltimą ir nepaklusnumą vaiką nubausti švelniai gąsdinančiu mušimu.

Dienraštis "The Toronto Sun" specialiu vedamuoju pasmerkė šią bylą, o teisėjas, J. Menzies ją netgi pavadino farsu. Esą juo dažnai užsikrečia saiko laisvei nejaučiantys kai kurie Ontario gyventojai. Pasiruošime bylai paaiškėjo, kad amerikiečiai Paula ir Davidas Petersonai nuoširdžiai myli ir rūpestingai prižiūri savo vaikus. Incidento metu pakviestas gydytojas pas penkerių metukų Rachelę nerado jokių mušimo žymių, net ir paraudonavusios odos nuo tėvo smūgių.

Kanados teisingumo ministeris Allan Rock prisipažino, kad ir jis pats, būdamas vaikas, susipažino su tėvo atliktu mušimu. Tad dabar jis neplanuoja pakeisti Kanados įstatymo, tėvams ir mokytojams leidžiančios ribotą nusikaltusių vaikų mušimą. Tokios nuomonės buvo ir daugelis kitų Kanados parlamentarų, prisipažinusių net ir rankos pakėlimą prieš savo vaikus. Visi stebėjosi nekalto amerikiečio turisto D. Petersono kantrybe ir kultūringa

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

VI-ji Baltijos visuotinio suvažiavimo sesija

ELTOS žiniomis, balandžio 21 d. prasidėjo VI-oji Baltijos visuotinio suvažiavimo sesija, kurioje dalyvauja svečiai iš Šiaurės tarybos, Beneliukso parlamento, Šiaurės ir Baltijos valstybių ambasadoriai. Numatyta priimti 21 dokumentą, įskaitant ir pasisakymą dėl Rusijos užsienio reikalų ministerio Kozyrevo pareiškimo apie jėgos panaudojimą ginant rusakalbių teises kituose kraštuose. Lietuvos delegacijos vadovas, seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas pabrėžė, kad Baltijos valstybių bendradarbiavimas jau nebe simbolinis, bet praktinis, teigdamas, jog "šiuolaikinio pasaulio ir atskirų valstybių saugumo pagrindas yra kolektyvinis saugumas".

Pasaulio bankas teikia paskolą

RFE/RL praneša (balandžio 14 d.), kad Pasaulio bankas teiks $22 milijonų ir dar 4.5 milijonų markių paskolą Lietuvai, ypatingai lanksčiomis sąlygomis, privatizuojamų įmonių plėtotei. Pusę paskolos reikės reikės grąžinti vienu įmokėjimu po 10 metų, kitą pusę per 20 metų. Švedija taip pat sutiko paskolinti $10 milijonų komercinių bankų kapitalo padidinimui.

Pasaulio banko atstovų delegacija, apsilankiusi Lietuvoje balandžio 20 d., pareiškė prezidentui Brazauskui nuomonę, jog Lietuvos energetikos ūkyje yra daug netvarkos, blogai atliekama apskaita; būtų tiksliau teikti paramą vartotojams, o ne energijos gamintojams. Žinovai lankėsi tirti energetikos ir žemės ūkio šakų finansavimą bei valstybinių komercinių bankų pertvarkymą.

Sutarta teberiboti branduolinį ginklą

Balandžio 20 d. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys su delegacija dalyvavo Niujorke, Jungtinių Tautų būstinėje įvykusioje Branduolinio ginklo neplatinimo sutarties (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons) peržiūros ir pratęsimo konferencijoje, kaip skelbia URM spaudos ir informacijos skyrius. Ministerio nuomone, Lietuvai svarbu pareikšti aiškią laikyseną šiuo klausimu, nors pati šio ginklo neturi ir neketina turėti. Konferencijoje jis patvirtino Lietuvos pritarimą Europos sąjungos ir kitų valstybių pozicijai dėl besąlygiško ir neriboto pratęsimo šios sutarties, kuri įsigaliojo 1970 m. Joje dalyvauja 178 kraštai. P. Gylys pažymėjo, kad "pastangos užkirsti kelią atominio ginklo plitimui neturėtų trukdyti nebranduolinėms valstybėms vystyti atominę energetiką". Sakė, kad Lietuva priklauso nuo branduolinės energijos, kurią gamina Ignalinos jėgainė, viena didžiausių pasaulyje. Jis taipgi minėjo, kad pastarųjų metų pastangos užtikrinti jėgainės saugumą sumažino politikų susirūpinimą, nors kaimyninės Skandinavijos viešoji nuomonė tebėra "jautri".

Krašto apsaugos penkmetis

Kaip skelbia BNS, balandžio 25 d. Lietuvos krašto apsauga atšventė 5-ąsias metines, sukūrusi ginkluotąsias pajėgas, įsijungusi į tarptautinės taikos palaikymo misijas ir dalyvaudama NATO programose. Nuo Krašto apsaugos departamento įsisteigimo 1990 m. Lietuvos kariuomenė išaugo iki 10 batalionų, kuriuose tarnauja beveik 10,000 karių. Beveik tiek pat dalyvauja Savanoriškojoje krašto apsaugos tarnyboje (SKAT). Karinės oro pajėgos turi 24 lėktuvus, kariniame jūrų laivyne yra 2 fregatos, 2 mažesni laivai ir 3 patruliniai kateriai.

Ta proga skelbiama, Lietuva pareiškianti, jog jokios valstybės ji nelaikanti savo priešu, yra parengusi 2 taikdarių būrius, kurie dalyvauja Jungtinių Tautų misijoje Kroatijoje. Su Latvija bei Estija, padedant vakariečiams bei skandinavams, Lietuva formuoja Baltijos taikos batalioną ("Baltbat"), kurio sudarymo darbą tikimasi baigti iki 1997 m.

Silpniausia yra oro erdvės kontrolė ir gynyba, dėl kurios bus tariamasi su Lenkijos ir JAV žinovais. Yra galimybių, kad numatytoje Baltijos valstybių sutartyje dėl bendros oro erdvės kontrolės dalyvaus Lenkija ar net visos 4 Višegrado valstybės. Klausimas iškilo JAV pareigūnams užsiminus, kad 35 milijonai dolerių, kuriuos Vašingtonas skirs Vidurio Europos oro erdvės kontrolės sistemai kurti, "galėtų pridengti ir Baltijos dangų".

Paprašyta paaiškinimo

Balandžio 18 d. Lietuvos URM išleido pranešimą, kuriame rašoma, jog Rusijos federacijos ambasadorius Lietuvoje N. Obertyševas buvo paprašytas paaiškinti ITAR-TASS agentūros išplatintą Rusijos URM A. Kozyrevo pareiškimą, kad Rusija, tarp kitų priemonių gali panaudoti ir karinę jėgą siekiant apginti rusakalbių gyventojų interesus NVS bei Baltijos šalyse. Lietuvos URM sekretorius A. Januška susitikime su RF ambasadorium pažymėjo, kad pastaruoju laiku Rusija vis dažniau grasina ir net naudoja karinę jėgą sprendžiant įvairias vidaus ir užsienio politikos problemas, o ši tendencija nesuderinama su tarptautinės teisės ir geros kaimynystės principais. Rusijos ambasadorius pažadėjo duoti oficialų paaiškinimą ir tvirtino nemanąs, kad pareiškimas liestų Lietuvą. **RSJ**

Šiame numeryje:

Kitokio vadovavimo belaukiant
Garbingiausia drąsa – keisti save, jei to reikalauja tėvynė
Du didieji pasaulio nusikaltėliai
Ir Hitleris, ir Stalinas žudymui žmones skirstė į grupes
Raketų karas Europoje?
Vokiečiai rašo apie galimus grėsmingus karinius įvykius
Našlaičiai jau turi tėviškę
Verčiama toliau to kilnaus projekto vaga
Branduoliniai talpintuvai Lietuvai
Gen. Lietuvos konsulas Kanadai H. Lapas atsako į rūpimus klausimus
Sovietmečio kovotojas naujame kelyje
Diakonas Julius Sasnauskas prie kunigystės slenksčio
Apie jį kalba darbai
Prel. Justino Bertašiaus gyvenimo kelias ir veikla
Lietuvos kultūrinių dirvų artojai
Vienuoliktoji rašytojo J. Kralikausko knyga "Psichologijos įvadas"
Apie "Carmina Burana" vertimą
Rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės įžvalga į žodžių slėpinius

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Kazimiero minėjimą Vilniuje surengė kovo 3-4 d.d. Lietuvos ateitininkų federacijos moksleivių s-ga ir Vilniaus atkų valdyba. Išvakarėse buvo Mišios, vigilija ir naktinė procesija aplink katedrą. Kovo 4 d. Mišias jaunimui atnašavo arkivyskupas Audrys J. Bačkis, apaštalinės nunciatūros patarėjas mons. M. R. Cassari ir būrys kunigų. Koplyčioje at-kai moksleiviai ir studentai atliko įžodį. Po to su vėliavomis ir verbomis visi žygiavo į Vilniaus pedagoginio universiteto salę, kur šventė baigta vaidinimu apie šv. Kazimierą ir jėzuitų provinciolo kun. J. Borutos, SJ, paskaita.

Prieš savivaldybių rinkimus 88 Telšių vyskupijos kunigai, sulaukę pritarimo ir iš kitų vyskupijų, atviru laišku kreipėsi į žmones, prašydami atkreipti dėmesį į įvairias socialines problemas ir pabrėždami, kad netiktų "balsuoti už tuos, kurie kovojo prieš Dievą, kolaboravo tautos trėmime, vykdė dvasinį genocidą"; ragino remti dešiniąsias partijas.

Evangelizacijos centras Kaune buvo įsteigtas 1994 m. vasario 11 d. Su pirmųjų metų veikla steigėjai susipažino kovo 10 d. posėdyje, kuriam vadovavo vysk. S. Tamkevičius. Darbo grupės vadovas kun. R. Norvila pažymėjo, kad būtina vengti trumpalaikės veiklos, o dėmesį reikėtų skirti ilgalaikiams projektams. Nutarta telkti evangelizacijai pasišventusius žmones, ypač jaunimą. Vadovams lavinti įsteigta Evangelizacijos mokykla, kurioje vyksta seminarai, bendros maldos praktika, paskaitos bei kiti užsiėmimai. Mokyklą steigiant, daug padėjo katalikų jaunimo organizacija "Actio Catholica Patria", pasiūliusi patalpas seminarams Kulautuvoje, parėmusi pinigais bei darbo priemonėmis. Šiuo metu paruošiami 69 bendradarbiai.

Tarptautinės socialinės problemos buvo svarstytos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio pasitarime kovo 6-12 d.d. Kopenhagoje. Dalyvavo apie 120 įvairių kraštų oficialių delegacijų ir 3000 nevyriausybinių organizacijų atstovų. Pastaroje grupėje Lietuvos "Caritas" federacijai atstovavo gen. sekr. ses. A. Pajarskaitė ir prof. R. Kulienė. Susitikimas padėjęs tiesiogiai pažinti socialinę pasaulio būklę, ses. A. Pajarskaitės vertinimu, atsiskleidęs materializmo bankrotas ir žmonių dvasinių vertybių troškimas. Taipgi esą sunku tikėtis, kad padaryti nutarimai pakeis dabartinę kritišką būklę; pritrenkiantis vaizdas taip pat padėjęs suvokti, kad žmonių santykiai Lietuvoje dar nėra praradę dvasingumo ir nuoširdumo.

Vysk. S. Tamkevičius kalbėjo kovo 25 d. Kauno žydų bendruomenės surengtame minėjime prisimenant 51-sias Kauno geto vaikų žuvimo metines. Vyskupas pabrėžė meilės ir savitarpio supratimo kelią, linkėjo, kad "žydų ir lietuvių santykiai pasižymėtų brolišku bendravimu". Prieš tai įvykusiame žydų bendruomenės atstovų ir vyskupo susitikime pasisakyta už santarvės būtinybę.

Jėzaus draugijos 34-toji visuotinė konferencija, trukusi 77 dienas Romoje, pasibaigė kovo 22 d. Ordino generolas P. H. Kolvenbachas pareiškė, kad nepaisant įvairių sunkumų šiandien dar turima 23.000 narių. 223 atstovai iš 110 pasaulio kraštų suvažiavime priėmė 30 dokumentų, liečiančių teisingumą, ordino misiją įvairiose kultūrose, ekumeninę veiklą bei tarpreliginį dialogą. Jėzuitai įsipareigojo stengtis išsaugoti aplinką, ketina skirti ypatingą dėmesį masinėms informacijos priemonėms. Konferencijos darbo rezultatu laikytina naujai suformuluota ordino teisė, daugiau pritaikyta laiko dvasiai.

Kolpingo draugija, krikščioniškos dvasios savitarpinės pagalbos šeimų sąjūdis, pradėjęs Lietuvoje veikti 1992 m., kaip dr-jos sekretorius Gintaras Grachauskas teigia, plečia savo veiklą, vienija 500 narių, susibūrusių į Kolpingo šeimas 32-jose vietovėse, kur stengiamasi padėti ir kitiems visuomenės nariams. Pvz. Ignalinoje įsteigta valgykla vaikams, Krakėse globojami 52 vaikai, Šiauliuose vykdoma programa "maistas ant ratų", Vilniuje atidarytas skalbimo centras. Šiuo metu veikla stiprinama trimis kryptimis: švietimo, pagalbos ir bendruomenės. Steigiami įvairūs kursai, jau veikia Kolpingo verslo kolegija, kurios diplomus pripažįsta valstybė. Be to, šioji tarptautinė organizacija Lietuvai yra pavedusi globoti Kolpingo bendruomenes kitose Baltijos ir buvusios Sovietų S-gos šalyse.

(Žinios iš leidinio "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje")

Raketų karas Europoje?

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Lietuvos laikraščiai, pasinaudodami vokiečių savaitraštyje "Focus" išspausdintu straipsniu, rašo apie grėsmingus būsimus karinius įvykius Europoje.

Š. Afrikos bei Artimųjų Rytų šalys taip patobulins savo techniką, kad galės apšaudyti Europą masinio naikinimo raketomis. Š. Atlanto sąjunga (ŠAS) neturi tokių sistemų, kad galėtų apsiginti.

Romai, Paryžiui, Londonui, Bonai ir Istambului grasinama: jeigu jų kareiviai dalyvaus JT akcijose rytuose, jų pramonės centrai bus apšaudomi raketomis. Vyriausybės esą turi nuspręsti: arba atsisakyti bet kokių veiksmų, arba tapti branduolinių, cheminių, biologinių ginklų aukomis.

Šiuo metu tai panašu į siaubo ar fantastinio filmo scenarijų. Tačiau tokia yra ir tikrovė. 1986 m. balandžio 15 d. Libijos revoliucijos vadas Muamar al Gadafi, keršydamas už JAV organizuotą Tripolio bombardavimą, paleido į piečiausią Italijos salą dvi "Scud-B" raketas. Likus 200 metrų iki Lampeduso salos, raketos nukrito į jūrą. Gadafio tikslas buvo – sunaikinti ŠAS radiolokacinę sistemą, Italijos karinių pajėgų ryšio centrą ir 4000 salos gyventojų.

Po penkerių metų Irako diktatorius Sadamas Huseinas karo Persų įlankoje metu apšaudė Saudi Arabijos ir Izraelio miestus patobulintomis "Scud" reketomis. Šių antpuolių aukomis tapo ne tik civiliai Tel Avivo ir Haifos gyventojai, bet ir sąjungininkų kariai, sutelkti Kuveitui išvaduoti.

Šiandien Vakarų pasaulis dar labiau jaučia didėjančią patobulintų balistinių raketų grėsmę. JAV kariniai žinovai jau parengė tokių įvykių scenarijus.

Libija, dabar turinti raketas, skriejančias 1000 km, jau šiandien galėtų pulti Romą cheminiais ginklais.

Iki 2000 metų patobulinus šias raketas, kad jos nuskrietų 2000 km Gadafis galėtų jau pasiekti Vokietiją, Šveicariją, Austriją ir savo turimais cheminiais ginklais suniokoti P. Europą. Tokiomis raketomis iš Alžerijos jau būtų galima pulti visas Europos sostines, tarp jų ir Berlyną.

Atrodo, kad ŠAS politinė vadovybė neatkreipė dėmesio į tokias galimybes. ŠAS ginkluotųjų pajėgų Vidurio Europoje vadas generolas Helge Hansenas yra pareiškęs: "Džiaugčiausi, jei būtų priimtas sprendimas per artimiausius 15 metų sukurti tokias gynybos sistemas".

Jau keleri metai kariniai žinovai ir Vakarų saugumo tarnybos perspėja, kad Trečiojo pasaulio šalys, ypač islamo valstybės, pastaruoju metu labai sparčiai ginkluojasi. Jų tikslas – įsigyti tokių branduolinių, biologinių ir cheminių ginklų bei raketų, kuriais būtų galima užpulti Europą, kai kurias Azijos šalis ir Rusiją.

Islamo valstybės gana greitai gali įsigyti tokių ginklų, kuriais galėtų pasiekti Europą. Iki 2000 metų, Vakarų slaptųjų tarnybų apskaičiavimais, devynios, o galbūt ir daugiau Trečiojo pasaulio šalių, turės balistinių raketų, skrendančių 3.000 ir daugiau km. Tie patys šaltiniai sako, kad 30 valstybių turės cheminių ginklų, 7 – biologinių, 12 – branduolinių. Indija ir Pakistanas jau šiandien turi atominių galvučių (Indija 40-60, Pakistanas – 10-20). Greitai branduolinių ginklų turės ir Iranas.

Tarp potencialių agresorių yra ir tokios islamiškos šalys, kaip Iranas, Sirija ir Libija. Jos dabar stengiasi kurti ir gaminti cheminius ginklus. Sirija šiuo metu pirmauja raketų sistemų srityje.

Neaiški padėtis Irake: jau ketveri metai nuo Persų įlankos JT ir Tarptautinės branduolinės energetikos agentūros inspektoriai stengiasi aptikti 200 judančių "Scud" raketų, galinčių nešti branduolinius sprogmenis.

ŠAS negalėtų apsaugoti Europos nuo raketų antpuolių. ŠAS šiuo metu turi tik JAV gynybos sistemą "Patriot". Ji jau karo Persų įlankoje metu buvo panaudota prieš trumpų iki 600 km nuotolių raketas ir pasirodė esanti nelabai veiksminga. Iš 83 į Saudi Arabiją ir Izraelį paleistų raketų "Patriot" numušė tik 45. Ši sistema negalėtų nieko padaryti ilgesnio nuotolio iki 5.000 km raketoms.

JAV kuriamas naujas "Patriot" modelis "PAC-3". Jis turėtų apsaugoti ŠAS karines pajėgas bent jau nuo vidutinio nuotolio raketų Tokių patobulintų sistemų nusprendė įsigyti ir Vokietijos kariuomenė. Kuriamos naujos raketos, kurias galima būtų panaudoti ne tik prieš lėktuvus, bet ir prieš vidutinio nuotolio raketas, skriejančias nedideliame aukštyje.

Pažymėtina kad reali karinė grėsmė Europai yra didesnė negu Amerikai. Pastaroji slaptai ginkluojasi, turėdama galvoje dar nepašalintą Rusijos grėsmę.

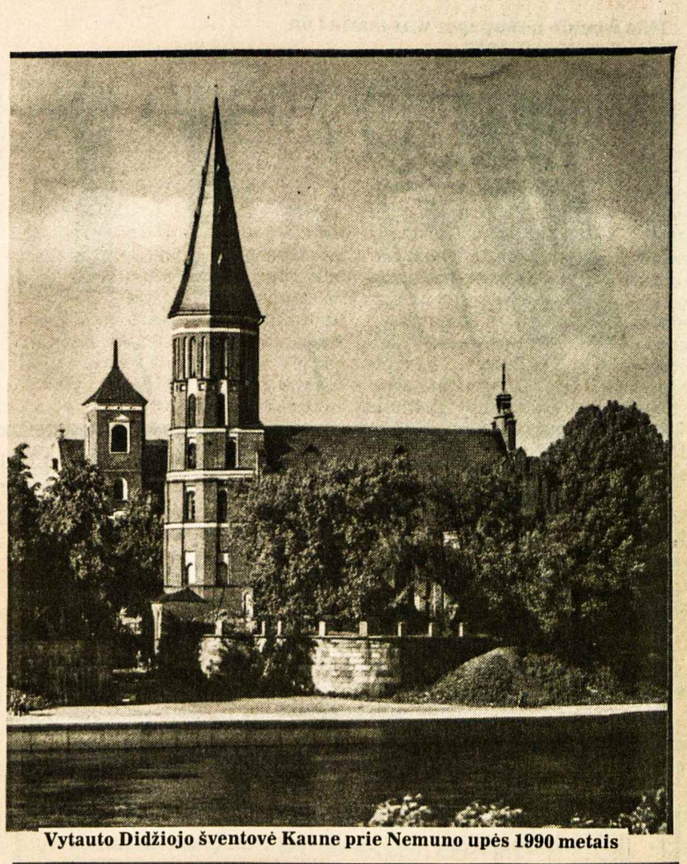

Vytauto Didžiojo šventovė Kaune prie Nemuno upės 1990 metais

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

laikysena net ir jo susitikime su spaudos atstovais.

Torontui didesnę problemą sudaro tėvų nemušti paaugliai ir net jauni vyrai. Dvi jų gaujos tamsų balandžio 17 d. rytą buvo įsiveržusios į krautuvę vakarinio Toronto Queen gatvėje ir į viešojo susisiekimo TTC bendrovės autobusą, laukusį keleivių centrinėje Yonge gatvėje. Iš krautuvės terorizuojanti gauja išsinešė pinigų, loterijų bilietų, rūkalų ir žurnalų. Autobuse įsisiautėjusios gaujos smūgių susilaukė tvarką bandęs atstatyti šoferis Cliff Scottt. Abi šios gaujos priklausė juodajai rasei ir buvo išėjusios iš privačių naktinių klubų, kurių nesaisto viešoms tavernoms nustatytos valandos.

TTC bendrovės tarnautojų unija pareikalavo policijos apsaugos naktimis dirbantiems autobusų vairuotojams. Policija, neturėdama pakankamai vyrų tokiai apsaugai, pataria peržiūrėti leidimus privatiems naktiniams klubams, veikiantiems po viešojo gėrimo vietoms privalomo užsidarymo valandų. Tie naktiniai klubai taipgi spėjo pasižymėti ir palyginti dažnai prie jų įvykstančiomis žmogžudystėmis. Nužudytųjų rasės poicija neskelbia, neturėdama teisės vesti rasinės statistikos. Tačiau žuvusiojo ar jo žudiko veido spalva lengvai pastebima spaudos nuotraukose ir televizoriuose.

Matyt, dėl šios priežasties viešą 400 torontiečių apklausą š.m. kovo 27-29 d. atliko Toronto CFRB radijo stotis ir Angus Reid institucija. Apklausos rezultatus balandžio 18 d. laidoje paskelbė dienraščio "The Toronto Sun" atstovas Robert Benzie. Jo pranešimu, 51% apklaustų metropolinio Toronto gyventojų laikėsi kaltinimų rasizmu atneštos oficialios linijos. Pasak jų, rasė nusikalstamumui neturi jokios įtakos. Tačiau 45% vis dėlto buvo linkę manyti, kad jos gali turėti. Beveik tokiam pat nuošimčiui atrodo, kad į nusikalstamumą labiausiai gali būti linkę ateiviai iš Karibų jūros salų, ypač iš Jamaikos ir Trinidado. Juodojoje rasėje polinkį į nusikalstamumą įžiūrėjo 19% apklausos dalyvių, azijiečiuose – 10%, vietnamiečiuose – 8%.

Tyrusiųjų nuomone, rasinė nusikaltimų statistika galėtų būti naudinga, nes ją atmeta tik 51% metropolinio Toronto gyventojų, o daugiau ar mažiau jai pritaria 45%. Šios apklausos duomenimis buvo norėta pradėti rasines diskusijas, bet joms nebuvo susilaukta pritarimo. **V. Kst.**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

SOLD
COLDWELL BANKER
RESIDENTIAL REAL ESTATE
Expect the best.
DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713
Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Naujausias ir greičiausias nuvykimas
Specialios kainos pavasario mėnesiais
1995 metais į VILNIŲ nuo
$699 + mokesčiai.

PASIRINKIMAS nr. 1: Išskrenda iš Toronto gegužės 19 d. ir grįžta gegužės 27 d. arba išskrenda iš Toronto gegužės 26 d. ir grįžta birželio 3 d. $ 699
PASIRINKIMAS nr. 2: Išskrenda iš Toronto gegužės 19 d. ar 26 d. ir grįžta birželio 3, 17 d.d., liepos 15 d. ar rugsėjo 16 d. $ 799
PASIRINKIMAS nr. 3: Išskrenda iš Toronto birželio 2 d. ar 9 d. ir grįžta birželio 17, 24 d.d., liepos 8, 15 d.d. ar rugsėjo 16 d. $ 899

* Visi skrydžiai per Kopenhagą *
* Yra apribojančių sąlygų *
* Mokesčiai neįskaityti *
* Tik naujiems užsakymams (rezervacijoms) *

Pilną informaciją teikia ir bilietus užsako jūsų kelionių agentūra.
PEDERSEN world tours
* 17 metų aptarnauja Kanados keliautojus *

UNITY TRAVEL 905-882-5475 1-800-718-6589
ONE STOP TRAVEL 905-547-9600 1-800-561-3802
UNITY TRAVEL 416-538-6570 1-800-718-6489

PADĖKA

Mano žmonai ir gyvenimo draugei

DEANAI,

staiga mirus, už pareikštą užuojautą ir suteiktą pagalbą šią skausmingą valandą nuoširdus ačiū – Alfai Tutlienei, Aldonai ir Jonui Gudavičiams, Ramunei Gulyas ir ypatingai likusiems mano klasės draugams – Liudai ir Alfredui.

Vytas Ruzgas

MIRTIES PRISIMINIMAS

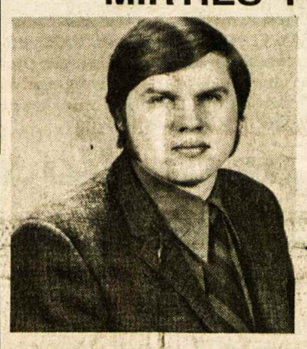

Žmogaus dienos panašios į žolę:
kaip lauko žiedas pražysta,
bet štai pūsteli vėjas, ir tuoj
jis nunyksta,
ir jo toj vietoj nebematysi.
Atsiunti Tu savo dvasią, ir kyla gyvybė,
ir atnaujini žemės veidą.
Ps 102,15-16; 103,30

1995 m. gegužės 5 d. sueina 25-ri metai, kai su šiuo pasauliu atsiskyrė

a.a. RAIMUNDAS LAURINAVIČIUS,

gabus studentas ir menininkas, gimęs 1947 m. gruodžio 19 d., tragiškai žuvęs automobilio nelaimėje.

Prisiminkime jį savo maldose –

Giminės ir draugai

A†A
BOLESLOVUI PAKALNIŠKIUI

mirus,

jo žmonai REGINAI, dukroms ANITAI ir IRENAI bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžiausią užuojautą

"Širvintos-Nemuno" tuntas

A†A
JUOZUI JUSIUI

mirus,

broliui ANTANUI JUSIUI ir šeimai gilią užuojautą reiškia –

O. St. Žvirbliai
Hamilton, Ont.

A†A
ANTANUI GRIGUČIUI

mirus,

jo dukrą MARYTĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

KLB Londono apylinkės valdyba

A†A
ALGIRDUI VEGIUI

mirus,

jo žmoną LINDĄ, dukrą LAURĄ, sūnų ADOMĄ ir tėvą KOSTĄ nuoširdžiai užjaučia –

L. A. Andruliai
C. B. Pakštai
G. J. Bakšai
E. Jasiūnienė
P. Stepanauskas

MIRTIES METINIŲ PRISIMINIMAS

Mylimas tėvas ir senelis

a. a. ANTANAS STRAKAUSKAS

mirė 1994 m. gegužės 6 d.

Su meile ir maldomis Jis visada lieka mūsų širdyse –

duktė Elena, jos vyras Robertas
dukraitės – Lisa ir Sandra,
Andrea bei jos vyras Dean

PADĖKA

Mano mylimai mamytei

a.a. ONAI NAMIKIENEI

mirus 1995 m. balandžio 18 d.,

dėkoju kun. Eug. Jurgučiui, OFM, aplankiusiam ją "The New Horizons Towers" namuose; ačiū už maldas ir atsisveikinimą laidotuvių koplyčioje.

Dėkoju svainiui Rimui Geležiūnui už paslaugas liūdesio valandą, būnant su mumis kartu. Ačiū visiems už pareikštas užuojautas telefonu, raštu bei žodžiu ir užprašytas Mišias.

Liūdesio valandą esame dėkingi –

sūnus Raimundas, marti Elena,
vaikaičiai – Simonas ir Juozapas Namikai,
Rima ir Jonas Geležiūnai
bei visi giminės Lietuvoje

JAV Lietuvių fondo trisdešimt antrajame visuotiniame narių suvažiavime LF tarybos pirm. M. REMIENĖ įteikė Lietuvių fondo II-ją knygą Lietuvos gen. garbės konsului V. KLEIZAI Nuotr. Vyt. Jasinevičiaus

Milijonai lietuvybei ir Lietuvai

Trisdešimt antrasis JAV Lietuvių fondo suvažiavimas

A. ŠMULKŠTIENĖ

Pagerbimas ir sveikinimai

Suvažiavimą, įvykusį 1995 m. kovo 25 d. Lemonte IL, atidarė LF t-bos pirm. M. Remienė, invokaciją sukalbėjo prel. J. Prunskis. Mirusiųjų pagerbimą pravedė R. Steponavičiūtė, pakviesdama J. Masilionį uždegti žvakę. Ji perskaitė 1994 m. 97 mirusiųjų LF narių pavardes, visi sugiedojo "Marija, Marija".

Prezidiumą sudarė: S. Čyvas, V. Kamantas, P. Masilionienė, LF t-bos pirm. M. Remienė ir LF v-bos pirm. St. Baras.

Žodžiu sveikino Lietuvos garbės gen. konsulas V. Kleiza, PLB pirm. Br. Nainys, JAV LB krašto v-bos pirm. adv. R. Narušienė, ALTos vardu — K. Burba, JAV LB Vid. Vakarų apygardos pirm. B. Vindašienė; raštu — Tautos fondo v-bos pirm. J. Vilgalys.

Adv. D. Kojelytė perskaitė išsamų praeito suvažiavimo protokolą, parašytą Pr. Masilionienės, kuris buvo priimtas be pataisų.

STASYS BARAS, JAV Lietuvių fondo valdybos pirmininkas, sveikina visuotinį narių suvažiavimą, įvykusį 1995 m. kovo 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Il. Nuotr. Vyt. Jasinevičiaus

Pranešimai

LF t-bos pirm. M. Remienė savo pranešime sakė, kad 1994 m. buvo ypač sėkmingi. Pagrindinis kapitalas paaugo 792,055 dol., įstojo nemažai naujų narių.

LF v-bos pirm. St. Baras sakė, kad LF pagrindinis kapitalas yra 7,366,685 dol. (įskaitant ir 1,150,212 dol., skirtų Lietuvai), įstojo 106 nauji nariai. Pasidžiaugė, kad praėjusieji metai buvo vieni geriausių ir apžvelgė v-bos nuveiktus darbus. LF turi 15 įgaliotinių įvairiose JAV vietovėse. Buvo išleista II-ji LF knyga.

P. Kilius padarė finansų komisijos pranešimą. 1994 m. narių įnašai ir palikimai sudaro 792,058 dol. LF pinigai yra saugiai investuoti 6,42% ir davė 406,164 dol. pajamų. Pelno skirstymo komisijos pranešimą padarė pirm. adv. D. Kojelytė. 1994 m. buvo paskirta 240,010 dol. Adv. A. Ostis pranešė, kad 1994 m. palikimais į LF įnešta 675,403.98 dol. Nuo LF įsteigimo palikimais yra iš viso gauta 3,124,030 dol. (42.4% viso LF kapitalo).

Įstatų komisijos pranešimą padarė dr. K. Ambrozaitis. Komisija peržiūrėjo LF įstatus ir taikė juos laiko reikalavimams.

Dr. Gediminas Balukas padarė meno komisijos pranešimą, kuriame kalbėjo apie dail. Prano Domšaičio paveikslus, įsigytus LF. 181 jo tapybos darbas yra išsiųstas į Vilniaus muziejų (dir. Budrys).

Patikėtinių t-bos pranešimą padarė dr. A. Razma: Lietuvai paskirta 1,150,212 dol. Iki 1994 m. pabaigos išmokėta 525,734 dol. Mokėjimai yra atliekami labai atsargiai.

P. Stončius, kontrolės komisijos pirmininkas, pranešė, kad visos kasos knygos ir dokumentai yra vedami rūpestingai ir tvarkingai. Registracijos ir mandatų komisijos pranešimą padarė A. Steponavičienė. Suvažiavime dalyvavo 133 LF nariai (ar jų įgaliotiniai) su 9498 balsų teise. Po diskusijų pranešimai buvo priimti. D. Puškorienė, LF atstovė iš Klivlando, taipgi padarė pranešimą. Iš kitų vietovių pranešimų nebuvo.

Pakeisti įstatai

Svarstytas LF įstatų pakeitimas. Tai užėmė didžiausią suvažiavimo dalį. Projektą pateikė dr. K. Ambrozaitis, kuris paaiškino, kad įstatų pakeitimus gali padaryti tik visuotinis suvažiavimas, o po to juos priimti turi dar ir JAV LB t-ba.

Dalis LF narių buvo susirūpinę, kad nebūtų greit išskirstytas pagrindinis, taip ilgai kauptas, kapitalas. Jie reiškė savo nuomonę ir davė įvairių pasiūlymų. Kai visi neaiškumai buvo apsvarstyti, vyko slaptas balsavimas.

Buvo iškelta įvairių klausimų bei sumanymų. Pvz. skiriant stipendijas Lietuvos studentams, pirmenybė turėtų būti teikiama Sibiro tremtinių vaikams ar jų vaikaičiams; pirmiausia reikėtų remti savo jaunimą ir spaudą bei studentus čia; reikėtų stengtis paremti Maž. Lietuvos lietuvius, apmokėti partizanų grupės "Šilas" kelionę. Buvo klausiama ir apie LF turimą nekilnojamą turtą. Į visus klausimus atsakinėjo M. Remienė ir St. Baras.

Dr. J. Valaitis perskaitė keturias rezoliucijas, liečiančias lietuvybės rėmimą išeivijoje, Lietuvos jaunimo bei mokyklų rėmimą ir pageidavimą, kad 1995 m. LF pasiektų 8 milijonus, o per sekančius 3 metus — 10 milijonų. LF v-bos pirm. St. Baras dėkojo visiems ir užtikrino, kad LF nebus nusivilta.

Pietų pertraukos metu visi dalyviai buvo vaišinami Aldonos Šoliūnienės pagamintais skaniais valgiais.

Po pietų pertraukos V. Momkus perskaitė balsavimų duomenis: įstatų pakeitimą rėmė 7896 nariai, prieš — 1564. Į LF tarybą buvo perrinkti St. Baras, S. Čyvas, Vyt. Kamantas, dr. F. Kaunas ir Vyt. Narutis, o naujai išrinktas Arvydas Tamulis. Į LF kontrolės komisiją išrinkti V. Juška, A. Norvilas ir P. Stončius.

Suvažiavimą uždarė LF t-bos pirm. M. Remienė, pasveikinus naujai išrinktus LF t-bos bei kontrolės komisijos narius. Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

HOMELIFE

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Našlaičiai jau turi tėviškę

"Vaiko tėviškės namų" sodyba prie Marijampolės baigiama įrengti. Prie jos statybos daug prisidėjo Kanados lietuviai, ypač Kanados lietuvių katalikių moterų draugija ir pavieniai asmenys. Sodyboje jau gyvena apie 40 vaikų. Dar trūksta lėšų nebaigtiems namams

Nepaisant daugybės kliūčių, gyvenimas "Vaiko tėviškės namuose" prie Marijampolės jau skleidžiasi. Daugeliui tai atrodo beveik stebuklas, turint prieš akis didžiulę infliaciją, kainų kilimą, nenugalimą biurokratiją, valdžios institucijų prasiskolinimą ir nepajėgumą spręsti problemas. Ne vienas gražus užmojis žlunga, atsimušęs į žmonių abejingumą, pasyvumą, iniciatyvos stoką. Didžiausia kliūtis ir toliau lieka nesutramdomas alkoholizmas, nesąžiningumas ir nenoras dirbti. Pusšimtis vergiško darbo metų atpratino žmones mąstyti, ieškoti išeičių, imtis iniciatyvos... Tai siaubingi sovietinės okupacijos vaisiai, su kuriais kovoti gal būt teks ilgus dešimtmečius.

"Vaiko tėviškės namų" iniciatorių grupė džiaugiasi, kad su dosnių geradarių pagalba jai pasisekė, nors ir ne visiškai, įvykdyti praėjusių metų planą. Aštuoni šeimyniniai namai našlaičiams Socialiniame centre prie Marijampolės jau yra pastatyti. Keturiuose iš jų jau gyvena našlaičių šeimynos iš viso apie 40 vaikų nuo vienerių iki dvylikos metų amžiaus. Juos globoja rūpestingai parinktos, nuo įsipareigojimų savo šeimose laisvos, pasiaukojusios moterys, kurias vaikai greitai pradeda vadinti mamomis. Jų pagalbininkes vadina tetomis. Šiose našlaičių šeimynose netrūksta nė tėvo. Tėviškas auklėjimo pareigas čia pirmiausia atlieka šio vaikų kaimo direktorius. Po ilgo ieškojimo šias pareigas sutiko eiti jaunas pedagogas vilkaviškietis mokytojas Arūnas Urbaitis. Vėliau jam į pagalbą ateis kiti mokytojai, psichologai, kunigai, gydytojai. Tikimasi, kad bendraudami su vaikais, jie įstengs atlikti tą pedagoginio ugdymo uždavinį, kuris natūralioje šeimoje tenka tėvui.

Dėl lėšų stokos kitų keturių šeimyninių namų vidaus įrengimai dar nėra užbaigti. Jiems užbaigti dar reiktų apie 30.000 JAV dolerių. Be to, jiems reikės baldų. Vieno namo apstatymas atsieina apie 6.000 JAV dolerių. Namų apstatymui finansinę paramą esame gavę iš Brescia vyskupijos "Caritas" (Šiaurės Italijoje). VTN gyventojai būtų labai dėkingi, jeigu ir tarp lietuvių atsirastų geradarių, kurie galėtų prisidėti prie šių namų įrengimo.

Sunkus uždavinys yra motinų-auklėtojų parinkimas. Čia "Vaiko tėviškės namams" į pagalbą atėjo Marijampolės aukštesnioji pedagoginė mokykla. Mokyklos vadovybei bendradarbiaujant, Švietimo ministerijai pritariant, pernai ir šiemet šioje mokykloje buvo surengti specialūs kursai. Gaila, kad tarp kursus lankiusių apie 30 moterų nedaug atsirado tinkamų VTN auklėtojų darbui. Nėra abejonės, kad Lietuvoje tokių moterų yra pakankamai, bet jas atrasti ir atrinkti tinkamiausias yra sudėtingas užmojis. Mokyklos vadovybė yra nutariusi ateinančių mokslo metų programoje įvesti nuolatinį VTN pedagogikos kursą.

VTN iniciatorių grupė yra nutarusi šiek tiek pakeisti pirmykštį Socialinio centro projektą: vietoj trijų šeimyninių namų našlaičiams pastatyti vieną didesnį namą pensininkams-seneliams, kuriame galėtų gyventi 15-20 žmonių. Taip galėtų būti įjungiama vaikų ir senelių globa. Prie senelių namų turėtų būti pristatyta atitinkama koplyčia, kurioje galėtų sutilpti galbūt visi Centro gyventojai.

Tokiu būdu Marijampolės Socialinis centras apimtų: 12 šeimyninių namų našlaičiams, 1 namus seneliams, vaikų darželį, susirinkimų salę, administracinį pastatą, 2 svečių ir tetų namus, kelis garažus, 2 ūkinius pastatus. Numatoma, kad Centras turės apie 50 ha žemės, kuri tarnaus jo gyventojų išlaikymui ir vaikų auklėjimui darbu.

Pagal jau priimtus įstatymus visus našlaičius turėtų išlaikyti valstybė. Deja, dabar visos valstybinės institucijos nuo vyriausybės ir savivaldybių yra taip prasiskolinusios, kad tiktai dalinai įstengia šių įstatymų laikytis.

Visus, kas gali, kviečiame prisidėti prie šio projekto įgyvendinimo. Žinome, kad vien

(Nukelta į 6-tą psl.)

"Vaiko tėviškės namų" sodybos Marijampolės skyriaus direktorius pedagogas ARŪNAS URBAITIS

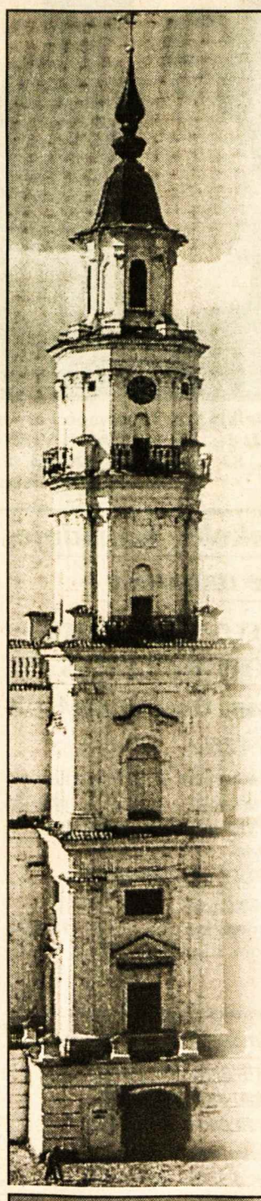

NIEKAS JŪSŲ TAIP GERAI NEPARSKRAIDINS NAMO Į LIETUVĄ!

PATOGIAUSIAS BŪDAS SKRISTI PER HELSINKĮ Į LIETUVĄ TREČIADIENIAIS ARBA PENKTADIENIAIS TARP GEGUŽĖS 24 D. IR RUGSĖJO 8 D. GALI KAINUOTI TIK $1050*

Galite grįžti į Torontą pro "Helsinkio vartus", o gal pasinaudokite proga pamatyti Helsinkį! Yra daug maloniu galimybių: viešbučiai prieinama kaina su puikiu patarnavimu, prabangios kelionės laivu, istorinės vietovės. "Helsinki Plus" planas jums leidžia pajusti Skandinavijos pulsą!

Plius NUOSTABI KELIONĖ PER SKANDINAVIJĄ

Lengvai praturtinsite savo kelionę "Helsinki Plus" išvykoje, kuri atskleis jums Skandinavijos grožybes. Už tą kainą - puiki kelionė laivu iš Helsinkio į Stokholmą arba iš Stokholmo į Helsinkį, su pietumis ir pusryčiais; dvi nakvynės pirmos klasės viešbutyje su pusryčiais viename iš šių miestų; grįžimas arba nuvykimas "Finnair" lėktuvu.

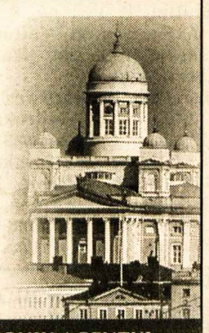

"HELSINKI PLUS" IŠVYKA TARP HELSINKIO IR STOKHOLMO GALI KAINUOTI TIK $575**

** Kaina nakvojant dviese. Atskira kaina vienam.

NEDELSKITE! PASKAMBINKITE SAVO KELIONIŲ AGENTUI arba pasiteiraukite skambinant (416)222-0740 arba 1-800-461-8651

FINNCHARTER LTD BlueWings Tours HelsinkiPLUS!

* Yra apribojančių sąlygų. Pasitarkite su savo kelionių agentu. Neįskaitomi išvykimo mokesčiai. Verslo klasėje $600 priemoka.

Jūs esate pirmoje vietoje!

Mes stengiamės, kad jūsų kelionė su mumis būtų tobula. Dėl to mes skraidiname jus naujais, prabangiais MD-11 lėktuvais. Aptarnaujame jus nuoširdžiai, asmeniškai ir atidžiai, norėdami, kad nieko jums nepritrūktų. Visada su šypsena, visada jūs mums esate pirmoje vietoje.

FINNAIR

HELSINKIS STOKHOLMAS KOPENHAGA OSLAS SANKT PETERBURGAS MASKVA VARŠUVA KIEVAS TALINAS RYGA VILNIUS

Našlaičiai "Vaiko tėviškės namuose"

Pokalbis su gen. konsulu H. Lapu

Branduoliniai talpintuvai Lietuvai

Atominė elektros jėgainė Ignalinoje sunaudotą kurą laiko vandens baseine; jam prisipildžius reikės specialių talpintuvų. Lietuvos vyriausybė juos užsakė Vokietijoje, nors Kanadoje jie daug pigesni. Pagaliau apsispręsta pasinaudoti Kanados bendrovių pagalba ir minėtus talpintuvus gaminti Lietuvoje

— Jūs savo Vasario 16 sveikinimo kalboje Toronte minėjote Lietuvos Energetikos ministerijos sunaudoto branduolinio kuro talpintuvų įsigijimą ir kad pasisekė nurišti girnas nuo Lietuvos mokesčių mokėtojų kaklo. Ar galėtumėte apie tai plačiau paaiškinti?

— Iki šiol Ignalinos atominės elektros jėgainės sunaudotas branduolinis kuras yra laikomas vandens baseine. Jam prisipildžius, jis bus sandėliuojamas talpintuvuose elektros jėgainės kieme.

— Ar talpintuvai bus užkasami žemėje?

— Šiuo metu – ne. Tokia technologija bus sukurta tik ateityje. Dabar talpintuvai yra tinkami sunaudotą kurą saugiai laikyti žemės paviršiuje iki 100 metų.

— Kiek tokių talpintuvų Ignalinos AE-ė dabar turi ir kiek jų iš viso reikės?

— Prieš dvejus metus Lietuvos Energetikos ministerijos paskelbtose varžybose dalyvavo privati vokiečių ir Kanados valdžios bendrovės. Ir nors kanadiečių kaina buvo beveik per pusę pigesnė, užsakymas 10-čiai talpintuvų atiteko vokiečių bendrovei, sumokant 4,55 milijonų JAV dolerių. Kadangi Ignalinos AE-ei iš viso reikės apie 300 talpintuvų, tai perkant ir toliau iš vokiečių bendrovės kaina būtų 136,5 milijonų JAV dolerių. Tai būtų nepakeliama našta Lietuvos valstybei.

— Kaip ši problema bus išspręsta?

— Sužinojęs, kad laimingu sutapimu finansavimo užteko tik 10-čiai vokiškų talpintuvų, o jų buvo numatyta nupirkti 50, 1994 m. rudenį pradėjau susirašinėjimą su Energetikos ministeriu, pranešdamas, kad dvi kanadiečių bendrovės siūlo mums tinkamus, bet daug pigesnius talpintuvus. Susirašinėjimo nuorašus siunčiau Prezidentui, ministeriui pirmininkui ir devyniems ministeriams, kurie darys tolimesnių pirkinių nutarimą. 1994 m. lapkričio mėnesį nuvykęs į Vilnių gavau iš Energetikos ministerio įgaliojimą paruošti dviejų Kanados valdžios bendrovių pasiūlymus.

Pasikalbėjime su Prezidentu gvildenome galimybes talpintuvus gaminti Lietuvoje, nusipirkus licenciją iš kanadiečių. Prezidentas, inžinierius su gilia patirtimi, man smulkiai išaiškino mūsų gamyklų pajėgumus, o Pramonės ir prekybos ministeris suvedė mane su atitinkamomis Lietuvos gamyklomis.

Grįžęs į Torontą dirbau su dviem Kanados bendrovėm, kurios sutiko mums parduoti licencijas, kad su Kanados inžinierių priežiūra galėtumėme pasigaminti aukštos kokybės talpintuvus Lietuvoje. Vasario 1 ir 2 dienomis Vilniuje, Energetikos ministerijoje, įvyko pradiniai talpintuvų įsigijimo pasitarimai. Juose dalyvavo: dviejų Kanados valdžios ir vienos privačios vokiečių bendrovių atstovai, švedai inžinieriai-konsultantai, Kanados ambasados patarėjas, Energetikos ministerijos atstovai bei Ignalinos AE-ės generalinis direktorius.

Man pareiškus, kad dviejų Kanados bendrovių pasiūlymai mus įgalina nusipirkti

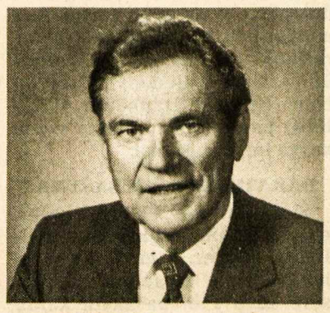

HARIS LAPAS, generalinis Lietuvos konsulas Kanadai

iš jų licencijas pasigaminti talpintuvus Lietuvoje už 15-17% vokiečiams sumokėtos kainos, švedai inžinieriai-konsultantai bandė įrodyti, kad ir toliau pirktume brangius vokiškus talpintuvus. Paaiškinau, kad mes, būdami labai dėkingi Švedijai už jos paramą Lietuvai, deja, toliau tų brangių talpintuvų pirkti negalime. Gaila, kad perkant pirmuosius 10 talpintuvų be reikalo buvo permokėta virš 2 mil. JAV dolerių.

Pasitarimais buvau labai patenkintas, nes pavyko sustabdyti tolimesnį brangių vokiškų talpintuvų pirkimą ir, šiuo atveju, girnos nuo Lietuvos mokesčių mokėtojų kaklo yra nurištos.

— Kuo skiriasi vokiški talpintuvai nuo kanadiškų?

— Vokiški talpintuvai yra suprojektuoti PWR reaktorių sunaudotam kurui, esant 25-30 kilovatų karščio, gi Kanados CANDU ir Ignalinos RBMK reaktorių sunaudotas kuras yra tik 5,5-6 kilovatų karščio. Mūsų tikslas yra turėti saugius ir ekonomiškus talpintuvus.

— Kada bus padarytas galutinis sprendimas?

— Iki gegužės 31 d. švedų inžinieriai-konsultantai turi pristatyti techninius bei finansinius reikalavimus visoms trims besivaržančioms bendrovėms. Varžovai pristatys savo pasiūlymus iki rugpjūčio 15 d. Po to seks užsakymas. Tada pasieksime dvigubą laimėjimą: gaminsime aukštos kokybės ekonomiškus talpintuvus Lietuvoje, duodami savo žmonėms darbo ir net galėsime juos parduoti Rusijos RBMK ir VVER atominėms elektrinėms.

— Kaip išvengti Lietuvai nuostolingų nutarimų?

— Labai svarbu, kad tarptautinėse varžybose mūsų ministerijoms atstovautų specialistai su vakarietišku patyrimu, kuriems rūpėtų ne tiktai techniški reikalavimai, bet ir ekonominė Lietuvos padėtis ir kurie su užsienio specialistais galėtų kalbėtis kaip lygus su lygiu.

— Ar turite finansinės naudos iš to tarpininkavimo?

— Ne. Tik finansinį nuostolį, nes net kelionių ir viešbučių išlaidas apsimoku pats.

— Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi ***Č. Senkevičius***

'SAMOGITIA'

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

LAISVOJE TĖVYNĖJE

TRYLIKTOJI VAISTINĖ

Šiauliuose tryliktą vaistinę "Kregždutė" atidarė Birutė ir Petras Macai, Kauno medicinos instituto auklėtiniai, turintys dvidešimt penkerių metų darbo patirtį. Šiame mieste dabar yra dvi valstybinės ir vienuolika privačių vaistinių, kurių didžioji dalis priklauso uždarosioms akcinėms bendrovėms.

VARINĖ LIETUVOS GĖDA

Lietuvoje vis dar tęsiamas vario bei kitų spalvotųjų metalų grobstymas iš paminklinių bei dekoratyvinių skulptūrų. Kaune nuniokota prie Menininkų rūmų stovinti Roberto Antinio (1901-1981) skulptūra "Kova", jo sukurta 1970 m. Vagys ten nulupinėjo ir varinę "Perkūno" skulptūrą senamiestyje prie Kauno jėzuitų gimnazijai priklausiusių senųjų "Perkūno namų". Aleksoto gatvėje prie Vytauto šventovės gyveno kan. Juozas Tumas Vaižgantas (1869-1933). Nuo to namo nulupta ir nusinešta 4.000 litų vertės memorialinė lenta su velionies rašytojo bareljefu. Vilniaus universiteto kiemelyje stovinčiam Simono Daukanto (1793-1864) paminklui nulaužta viena knygą laikiusi ranka.

DAR VIENAS ATSIPRAŠYMAS

Šioje skiltyje 1995 m. balandžio 4 d. jau esame rašę apie Lietuvos prez. Algirdo Brazausko viešnagę Izraelyje, jo knesete kovo 1 d. pasakytą kalbą, atsiprašančią žydų tautą už vokiečių okupacijos metais žydų žudyman Lietuvoje įsijungusius lietuvius. Pagrindinė to atsiprašymo citata buvo paimta iš kovo 3 d. paskelbto kalbos teksto "Dienoje". Tada atrodė, kad tai buvo pirmasis toks nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. pasirinkusios Lietuvos vyriausybės atsiprašymas. Iš tikrųjų jis buvo jau antrasis. Patikslinimą "Dienos" dienraštyje "Epochos nusikaltimas, o bausmė?" š. m. kovo 22 d. paskelbė buvęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos narys Jokūbas Minkevičius. Esą jis, jau 1990 m. birželio mėnesį vykdamas Izraelin, nusivežė ir knesetu vadinamo parlamento pirm. Dovui Šilanskiui įteikė Lietuvos aukščiausiojoje taryboje Vytauto Landsbergio 1990 m. gegužės 8 d. parašytą pareiškimą "Dėl žydų tautos genocido Lietuvoje hitlerinės okupacijos metais". J. Minkevičius, būdamas Lietuvos aukščiausiosios tarybos narys, pareiškimu pasinaudojo ir tada Hebrajų universitete skaitytoje paskaitoje apie Lietuvos atgimimą, net ir Pasaulio darbiečių sionistų tarptautinio biuro susirinkime.

PAREIŠKIMO TEKSTAS

Pateikdamas pirmuoju atsiprašmu laikomo pareiškimo tekstą, J. Minkevičius "Dienoje" rašo: "Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba lietuvių tautos vardu pareiškia, kad be išlygų smerkia hitlerinės okupacijos metais Lietuvoje vykdytą genocidą prieš žydų tautą ir su širdgėla pažymi, kad tarp okupantams tarnavusių budelių buvo ir Lietuvos piliečių. Nusikaltimams, įvykdytiems prieš žydų tautą Lietuvoje ir už jos ribų, nėra ir negali būti jokio pateisinimo bei baudžiamojo persekiojimo senaties terminų. Lietuvos Aukščiausioji Taryba siūlo visiems valdžios ir valdymo organams, visuomeninėms organizacijoms ir piliečiams sudaryti palankiausias sąlygas Lietuvos žydams, kaip ir kitoms tautinėms bendrijoms, atkurti ir plėtoti kultūros, švietimo, mokslo, kulto ir kitas institucijas. Lietuvos valstybė pasirūpins žydų tautos aukų įamžinimu. Lietuvos Respublika netoleruos jokių antisemitizmo apraiškų".

KAS YRA TAS MINKEVIČIUS?

"Tarybų Lietuvos enciklopedijoje" rašoma, kad Jokūbas Minkevičius gimė 1921 m. kovo 27 d. Ufoje, Bakširijos autonominėje sovietų respublikoje. Jis esąs sovietinės filosofijos daktaras, Aukštąją partinę mokyklą bei Visuomeninių mokslų akademiją prie sovietų kompartijos centro komiteto Maskvoje baigęs 1953 ir 1959 metais. Atlikęs tarnybą sovietų kariuomenėje karo metais, Lietuvoje dirbo dėstytoju, marksizmo-leninizmo ir sovietinės filosofijos katedrų vedėju. J. Minkevičius parašė rusų kalba išleistas knygas "Šiuolaikinė katalikybė ir jos filosofija" (1965), "Katalikybė ir nacija" (1971), "Religija daugiataučiame pasaulyje" (1978). Tad nenuostabu, kad jis, gindamas V. Landsbergio ir A. Brazausko žydų tautos atsiprašymus, savo rašinyje "Epochos nusikaltimas, o bausmė?" antraštinį klausimą skiria Katalikų Bendrijai Lietuvoje, laukdamas ir jos atsiprašymo. Propagandinis marksizmo-leninizmo atstovas J. Minkevičius neužmiršta net ir savivaldybių rinkimų Lietuvoje, pažerdamas priekaištų Telšių vyskupijai. Esą ji skatinusi balsuotojus rinkimuose dalyvauti "krikščioniškai".

TRŪKSTA LĖŠŲ KAPINĖMS

Pernai kapinių tvarkymas Kauno miestui kainavo 360.000 litų. Valstybinės įmonės "Kapinių priežiūra" direktorius Vidas Sujeta ELTOS pranešime nusiskundžia, kad šiemetiniame biudžete šiam tikslui paskirta tik 251.000 litų. Tame ELTOS pranešime, paskelbtame "Lietuvos ryte" kovo 6 d., rašoma: "Kaune yra devynios veikiančios ir vienuolika laidojimui uždarytų kapinių, kurios užima 120 ha. Seniausios — praėjusio šimtmečio — Žemuosiuose Šančiuose. Naujausiose, esančiose Karmėlavoje, pradėta laidoti 1984-aisiais. Per praėjusius metus miesto laidojimo vietose supilta 3.900 smėlio kauburėlių. Pasak 'Kapinių priežiūros' direktoriaus, per metus iš visų kapinių išvežama apie 8.000 kubinių metrų šiukšlių, o tai kainuoja apie 160.000 litų. Brangiai kainuoja ir Romainių bei Senavos kapinių aprūpinimas vandeniu — per sezoną išleidžiama 40.000 litų. Šią vasarą Karmėlavoje jau bus galima naudotis vandentiekiu, kurio įrengimas kainavo 110.000 litų, o dar 75.000 litų reiks ir didžiulėse Romainių kapinėse". Biudžetines lėšas tikimasi papildyti naujoms kapavietėms uždedamu 20 litų mokesčiu.

V. Kst.

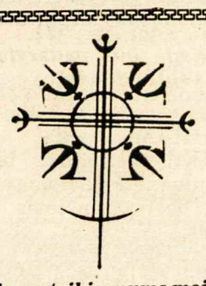

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

Laivu siunčiant – tik $1.20 kg arba $7.00 už kubinę pėdą.

Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik $14.

* Siuntiniai apdrausti $100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

****

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

"TŽ" skaitytojai veteranai, atšventę gimtadienius savo gyvenvietėse netoi Niagaros krioklio Kanadoje. Iš dešinės – STASYS GUDAITIS 84, STEPAS ULBINAS 94, sūnus LIUCIUS. S. Ulbinas nepriklausomoje Lietuvoje buvo karinės žvalgybos ir saugumo policijos vyr. tarnautojas. Per Pirčiupio tragediją 1943 m. išgelbėjo 9 lietuvių gyvybę ir Eišiškių miestelį nuo lenkų "Armia Krajowa" teroristų

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto kovo 26 d. surengta Kaziuko mugė praėjo su dideliu pasisekimu. Vyresni broliai ir sesės gražiai Vilniaus miesto simboliais ir nuotraukomis išpuošė Jaunimo centro salę, paruošė prekystalius. Paukštytės, vadovaujamos vyr. sk. Virginijos Tirilienės, dėstė savo gausius rankų darbelius. Neatsiliko ir vilkai, išdėstę savo pačių augintas gėles ir kt. Mažieji gausiai lankė sk. vyčio kand. Viktoro Gedriaus paruoštus įvairius žaidimus ir laimės šulinį, globojamą paukštyčių. Veikė turtinga mažoji loterija, kurią tvarkė ps. Juozas Gedris su talkininkais. Ją pravedė ps. Angelė Vaičiūnienė ir ps. Elytė Tarvydienė. Kaip mugėse įprasta, buvo galima pirkti riestainių ir šiltų dešrelių. Mugės lankytojus pasitiko "Sutartinės" įdainuotos skautiškos stovyklinės dainos, kurių besiklausydami svečiai vaišinosi lietuviškais valgiais, pyragais ir besišnekučiuodami laukė didžiosios loterijos.

Dėkojame tėvams ir skautiškos veiklos rėmėjams už suaukotus pyragus, laimikius, už pinigines aukas A. Mikšienei ir p. Simelaičiui ($100.). Skautiška padėka tenka nepailstamai mūsų šeimininkei A. Deksnienei ir virtuvės talkininkėms–ams. Ypatingai džiaugiamės jaunų tėvų pagalba mugės paruošimo ir salės sutvarkymo darbuose. Tą pagalbą mes labai vertiname, nes tunto daugumą sudaro dar nepajėgūs mažieji.

"Širvintos–Nemuno" tunto vadija

VELYKINĖ ŠVENTĖ įvyko bal. 8 d. Vysk. M. Valančiaus mokykloje, kur klebonas, tėvai, seneliai bei jų bičiuliai turėjo progos pamatyti įdomius mokinių pasirodymus ir kartu su vaikais pažaisti. Mažieji dalyvavo loterijoje, fotografavosi su Velykų senele ir Zuikučiu, dažė margučius ir veidukus, jungėsi į velykinius žaidimus. Mokyklos vadovybė taria ačiū E. Bajoraitienei ir R. Choromanskytei už įsijungimą programon, tėvams ir rėmėjams už talką ir atsilankymą. Atskira padėka Reginai Choromanskytei už auką autobuso išlaidoms apmokėti gegužės 13 d. išvykai į Anapilio sodybą. **Kor.**

Prisimindami mirusius ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukojo:

A.a. Boleslovo Pakalniškio atminimui **$50** – L.M. Roy; **$25** – A. Prunskus, Hamiltono lietuvių pensininkų klubas, J.E. Bajoraičiai, L.E. Klevai, V.J. Svilai, S.P. Daliai, P.Z. Sakalai; **$20** – P.E. Armonai, Z. Čečkauskas, A. Petraitienė, P. Žulys, S.N. Aleksos, A.A. Pilipavičiai, X.Y., J. Astas, A. Garkūnas, P.G. Breichmanai, K.A. Žilvyčiai, Z.Ald. Stanaičiai, L. Gudinskienė, L.D. Gutauskai, S. Panavienė, S. Domeikienė, K.S. Kanopai, J.E. Mažulaičiai, V.J. Narušiai, B.D. Mačiai, H.N. Otto, Marija Guja, J.G. Krištolaičiai; **$10** – J.M. Tarvydai, V.R. Bartininkai, J.R. Pleiniai, P.E. Cipariai, P.M. Šiuliai, P. Vitienė, S. Kojelienė, J. Puniška, M. Vaitonienė, J. Paškevičienė, Ald. Matulicz, V.S. Matukaičiai.

A.a. Jadvygos Saunorienės atminimui **$40** – J.T. Andrukaičiai; **$30** – Z.Ald. Stanaičiai; **$25** – Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; **$20** – A. Petraitienė, P. Žulys, P.Z. Sakalai, P. Vitienė, J. Deveikiai, H.N. Otto, Z. Čečkauskas, K.S. Karaškos, A.A. Pilipavičiai, J.J. Stanaičiai, J.M. Gimžauskai, V.J. Pilkauskai, V.E. Sakai, A.D. Kamaičiai, P.G. Breichmanai, L.D. Gutauskai, J.Gr. Kažemėkai, P.M. Masiai; **$15** – S. Panavienė; **$10** – R. Bulionienė, T. Enskaitienė, V.R. Bartininkai.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. **KLF**

Reikšdami užuojautą artimiesiems, a.a. Jadvygos Saunorienės atminimui fondui "Pagalba Lietuvos vaikams" aukojo: **$20** – A.J. Mačiukai, O.B. Steponavičiai; **$15** – V.L. Bakšiai; **$10** – A. Mačiulaitienė.

a.a. Vitalijos Gudauskienės atminimui **$20** – S.A. Aušrotai, E. Beržaitienė, M.A. Pusdešriai, J.M. Rybij; **$10** – E.A. Grajauskai, J.J. Kamaičiai, J.V. Kežinaičiai.

Aukos

$100 – J.A. Asmenavičiai; **$25** – I.L. Ulbinai; **$20** – B. Pareštienė; **$5** – Z. Orvydienė.

Numatyta gegužinė birželio 18 d. atšaukiama. Už aukas dėkoja –

PLV komitetas

London, Ontario

L. EIMANTO LIETUVIŲ MOKYKLOS mokslo metų užbaigimas įvyks sekmadienį gegužės 7 d., parapijos salėje, tuoj po 11 v.r. Mišių. Kartu švęsime Motinos dieną, pagerbdami visas savo motinas. Visi Londono ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šioje šventėje.

KELIAUJANTYS LIETUVON šiemet, kurie yra Kanados Lietuvių bendruomenės nariai ir yra užsimokėję šių metų narių mokestį, gali įsigyti pažymėjimą, atleidžiantį nuo vizos mokesčio ($50). Norintys pasinaudoti šia proga gali kreiptis į valdybos vicepirmininką Stasį Kerą tel. 652-6837.

KLB Londono apylinkės valdyba

Calgary, Alberta

BENAMIŲ VAIKŲ KAIMO STATYBAI "Vaiko tėviškės namai"

Lietuvoje Calgary Lietuvių bendruomenės nariai Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga bendru sąrašu paaukojo $200. Savo asmenines aukas po $50 pridėjo J. K. Dubauskai ir T. J. Vyšniauskai. Už konkrečią pagalbą padėti sukurti tikrus namus šiems tėvų ir visuomenės atstumtiems vaikams nuoširdžiai dėkojame. Šio fondo globėja –

KLK moterų draugijos centro valdyba

Nori susirašinėti

Dvi Lietuvoje gyvenančios seserys, 21 m. ir 14 m. amžiaus, norėtų susirašinėti su bendraamžiais ar kiek vyresniais lietuviais, gyvenančiais išeivijoje. Galima rašyti lietuvių ar anglų kalba. Adresas: D. ir J. Šinkūnaitės, Šilutės pl. 86-36, 5822 Klaipėda, Lietuva.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Klivlando moterų socialinio vieneto vardu įteikia auką Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolui kun. J. BORUTAI, SJ. Iš dešinės: A. STAŠKUVIENĖ, M. MIKONIENĖ, kun. G. KIJAUSKAS, SJ, kun. J. BORUTA, SJ, kun. A. GUDAITIS, SJ Nuotr. V. Bacevičiaus

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.75%	Asmenines nuo	13.25%
santaupas	3.50%	nekiln. turto 1 m.	8.90%
kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	6.50%		
180 dienų indėlius	7.00%		
1 m. term.indėlius	7.25%		
2 m. term.indėlius	7.50%		
3 m. term.indėlius	7.50%		
4 m. term.indėlius	7.50%		
5 m. term.indėlius	7.75%		
RRSP ir RRIF			
(Variable)	3.50%		
1 m.ind.	7.25%		
2 m.ind.	7.50%		
3 m.ind.	7.50%		
4 m.ind.	7.50%		
5 m.ind.	7.75%		

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Spalio vienuoliktosios proga Lietuvos ambasada Vašingtone surengė pirmąjį JAV studijuojančio ar čia laikinai gyvenančio Lietuvos jaunimo susitikimą. Jame, be Lietuvos ambasados personalo, dalyvavo ir daugiau kaip 40 studentų iš Lietuvos bei mokslus Lietuvoj baigusių ir čia tobulintis atvykusių lietuvių. Juos pasveikino ir su ambasados darbu supažindino ambasadorius dr. A. Eidintas. Jis taipgi painformavo apie dabartinius nepriklausomos Lietuvos vidaus ir užsienio politikos reikalus. Lietuvos studentams buvo priminta, kad imigracijos bei giminių ar šeimos narių atsivežimą tvarko atitinkamos JAV vyriausybės įstaigos. Lietuvos ambasada tokiais reikalais negali padėti. Ji betgi gali pasirūpinti Lietuvos pilietybės atgavimu ar net jos suteikimu. Vizas pratęsia ir kitus panašius dokumentus tvarko Lietuvos konsulai ir garbės konsulai. Antroji šio pirmojo susitikimo dalis buvo skirta Kovo vienuoliktosios minėjimui. Apie šios istorinės dienos reikšmę kalbėjo Lietuvos ambasados Vašingtone pirmasis sekr. dr. V. Žalys.

Australija

Adelaidiškių Vandos ir Algio Pranckūnų sūnus Kęstutis Pranckūnas yra vienintelis lietuvis lėktuvo kapitonas Australijos orinio susisiekimo "QUANTAS" bendrovėje. Skraidymu jis susidomėjo jaunystės dienomis. Aštuoniolika metų jis skraidė visokiais civiliniais lėktuvais Australijoje, kol išlaikė egzaminus ir gavo civilinės aviacijos kapitono laipsnį didžiausioje Australijos orinio susisiekimo "QUANTAS" bendrovėje.

Lietuvių šaulių sąjungos Sidnio skyrius, vadovaujamas S. Sausrio, kovo 19 d. prisiminė šios organizacijos įsteigėją Lietuvoje Vladą Pūtvį (1873-1929). Jo prisiminimas surengiamas kasmet. Šį kartą paskaitą skaitė Juozas Almis Jūragis. Po paskaitos apie tėvynėje atkurtą Lietuvos šaulių sąjungą kalbėjo dr. A. Viliūnas, primindamas jos sunkią dabartinę būklę. Minėjimas nebuvo gausus, Lietuvos šaulių sąjungai paremti surinkta tik 15 dolerių.

Vokietija

Vasario šešioliktosios gimnazija šiais mokslo metais turi 14 abiturientų, brandos atestato egzaminus pradėjusių laikyti kovo 20 d. Devyni yra Vokietijos lietuvių vaikai, penki — atvykę iš Lietuvos. Vasario šešioliktosios gimnazijos abiturientų egzaminai laikomi švietimo ministerijos priežiūroje, pagal jos nustatytą tvarką. Egzaminus tenka laikyti aštuonių dalykų raštu ir žodžiu. Pataisoms būtinas žodinis egzaminas, leidžiantis ištaisyti raštu neišlaikytą egzaminą. Praėjusiais metais Vasario šešioliktosios gimnazija turėjo devynis abiturientus. Jie visi išlaikė švietimo ministerijos tvarkomus egzaminus ir gavo brandos atestatus. Šiemetinių egzaminų rezultatai paaiškės birželio mėnesį. Džiugu, kad šiais mokslo metais abiturientų skaičius padidėjo keturiais, pasiekdamas rekordinį keturiolikos abiturientų skaičių.

Vasario šešioliktosios gimnazijos Hiutenfelde išlaikymu rūpinasi šiam tikslui įsteigta gimnazijos kuratorija. Šiuo metu ją sudaro VLB valdybos atstovas A. Šiugždinis, VLB tarybos atstovai J. K. Valiūnas, V. Damijonaitis, dr. V. Lenertas ir dr. K. Ivinskis, BALFo atstovas dr. J. Norkaitis, katalikų sielovados vadovas Vokietijoje prel. A. Bunga, evangelikų atstovė kun. T. Šmitienė, tėvų komiteto pirm. B. Rimašauskas ir gimnazijos direktorius A. Šmitas. Šiemetinis kuratorijos narių posėdis kovo 25 d. buvo pradėtas 1994 m. spalio 18 d. mirusio ev. kun. F. Skėrio, gimnazijos kuratorijos nario ir evangelikų liuteronų moksleivių kapeliono, prisiminimu. Jo atminimui buvo sukalbėta malda, kurią pats velionis sukūrė ir sukalbėjo pirmajame įsteigtos kuratorijos narių susirinkime. Pranešimus padarė kuratorijos valdybos nariai — pirm. V. Damijonaitis, vicepirm. J. K. Valiūnas ir ižd. A. Šmitas. Iš jų pranešimų paaiškėjo, kad Vasario šešioliktosios gimnazija šiais mokslo metais turi 84 moksleivius: iš Vokietijos — 47, iš Lietuvos — 32, iš Urugvajaus — tris, iš JAV ir Malio — po vieną.

Gimnazijos bendrabučiuose gyvena 72 moksleiviai. Kasmet Vasario šešioliktosios gimnazija turi tautinių šokių grupę, chorą, orkestrą, saviveiklinius būrelius, veikiančius ateitininkus ir skautus. Šiais mokslo metais gimnazijoje yra keturiolika mokytojų ir trys auklėtojų etatai. Jais dalijasi 28 mokytojai. Didesnių pasikeitimų mokytojų eilėse nebuvo, išskyrus naująjį berniukų bendrabučio vedėją Edmundą Jankūną. Gimnazijos ir bendrabučio išlaikymas 1994 m. kainavo 2.562.373,68 DM. Iš valdžios buvo gauta 1.853.000 DM, iš Vokietijos katalikų vyskupų — 106.000 DM. Aukų surinkta 218.000 DM. Likusią sumą sudarė moksleivių tėvų įnašai ir testamentiniai a.a. Juozo Babiliaus, a.a. Juozo Paulausko, a.a. Antano Urbaičio palikimai. Aukos smarkiai sumažėjo dėl kritusios dolerio vertės. Vokiečių valdžia gimnaziją rems ir toliau. Ji betgi nori, kad prie gimnazijos išlaikymo bent simboliškai prisidėtų ir nepriklausomybę atgavusi Lietuva.

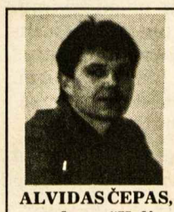

ALVIDAS ČEPAS, vadovas "Kali International"

Siuntinių persiuntimo bendrovė **V.I.M. PARCEL EXPRESS "Pysanka"** gyvuoja ketverius metus ir jau spėjo užsitarnauti klientų pasitikėjimą. Paskutinių dvejų metų laikotarpiu bendrovė į Baltijos kraštus, Ukrainą, Gudiją ir Rusiją persiuntė kaip humanitarinę pagalbą daugiau kaip 45 tūkstančius siuntinių, o taip pat nemažą skaičių automobilių bei kitokių krovinių. Bendrovė aktyviai vysto savo veiklą, plečia savo tinklą, ieško būdų geresniam patarnavimui tiek naujų, tiek ir pastovių klientų.

1994 metų pabaigoje įsteigtas Lietuvos skyrius "Margutis", kurio tikslas aptarnauti Kanados lietuvius gimtąja lietuvių kalba. Visos mūsų siuntimo dėžės (konteineriai) su siuntiniais, automobiliais ir kroviniais pristatomos tiesiai į Vilnių be tarpinių kraštų. Vilniuje jas priima ir pristato adresatams bendra Lietuvos-Kanados bendrovė "Kali International" į bet kurią Lietuvos vietovę. Tokiu būdu sutaupomas siuntimo trukmės laikas ir tuo pačiu garantuojamas saugumas. Todėl mūsų bendrovės siunčiami siuntiniai, kaip taisyklė, pasiekia adresatą ne ilgiau kaip per 6 savaites nuo išsiuntimo dienos, o siunčiant lėktuvu – ne ilgiau kaip 2-3 savaitės. Be to, bendrovė ruošia specialias siuntas Kalėdų šventėms, Velykų progoms.

Klientų patogumui, jiems pageidaujant Toronte nemokamai paimame siuntinius iš namų. Siuntinių iki 50 kg pristatymas tuo pačiu adresu Lietuvoje kainuoja 10 dolerių. Kiekvieną siuntinį apdraudžiame 60 dolerių sumai. Siuntiniai Lietuvoje nemuituojami, tačiau būtina žinoti, kad pagal Lietuvos respublikos muitinių taisykles, vienu adresu negalima siųsti daugiau kaip 83 kg svorio siuntinių. Priešingu atveju už kiekvieną kilogramą Jūsų artimieji ir draugai Lietuvoje turės mokėti po 12 LT muito mokesčio.

Mūsų bendrovė turi gana platų tinklą atstovų Kanadoje ir JAV-se. Tolimesnių Kanados vietovių: Vankuverio, Edmontono, Kalgario ir Montrealio gyventojai gali naudotis jų paslaugomis. Mūsų kainos Toronto ribose palyginti nedidelės: siunčiant laivu už 1 kg svorio imame $1.15 arba už 1 kubinę pėdą – $6.95. Siunčiant lėktuvu – $3.49 už 1 kg. Taip pat persiunčiame JAV dolerius už 4% komisinių ir $14 už pristatymą.

Mūsų pagrindinis tikslas – nuoširdus patarnavimas, žemos kainos ir greitas siuntinių pristatymas adresatui į rankas.

Skambinkite telefonu **416 604-2538,** mūsų adresas: 2100 Bloor Street West, Suite 6A, Toronto, Ontario M6S 4Y7. (Tarp High Park ir Runnymede požeminių stočių šiaurinėje gatvės pusėje).

Leonas Maltsas

Išeivijos tautiečiai - muziejaus rėmėjai

J. Balčikonio gimnazija Panevėžyje, kurios mokiniai, pasklidę po pasaulį, telkia istorinę medžiagą gimnazijos muziejui bei rengiasi jos 80 metų sukakčiai

LEONAS BALTUŠIS

1994 m. pradžioje "TŽ" išspausdino Vyt. Baliūno pasirašytą kreipimąsi į J. Balčikonio gimnaziją baigusius talkinti gimnazijos muziejui. Kurį laiką buvau neapsisprendęs, bet kažkoks vidinis balsas kartojo: "Atsiliepk — nemiegok!"

1994 m. kovo mėnesį parašiau pirmą laišką Vyt. Baliūnui. Greit atkeliavo ir jo labai nuoširdus atsakymas. Mane nustebino tai, kad jis jau mane šiek tiek pažinojo iš lietuvių spaudos. Prašė talkinti straipsniais, atsiminimais, nuotraukomis ir t.t.

J. Balčikonio gimnazija 1995 m. spalio 1 d. minės 80 metų sukaktį. Po carinės okupacijos ji pirmoji Lietuvoje gavo gimnazijos vardą. Dabar, atgavus laisvę, 1991 m. ji vėl pirmoji šį vardą susigrąžino. Nepriklausomos Lietuvos laikais ji vadinosi I-oji berniukų gimnazija, nuo 1949 m. rudens — I-oji vidurinė, o vėliau — kalbininko J. Balčikonio vardu. Ši gimnazija davė Lietuvai visą eilę žymių žmonių. Priminsiu tik keletą jų: Nepriklausomybės akto signataras K. Bizauskas, diplomatas dr. St. Bačkis, kalbininkas Petras Butėnas (mano direktorius — susitikom Berlyne 1944 m.), akademikas Povilas Brazdžiūnas, rašytojas J. Lindė-Dobilas, gamtininkas prof. dr. J. Elisonas, meno kuopos įsteigėjas Matas Grigonis, poetai Jonas Graičiūnas ir Kazys Inčiūra, žymus vertėjas, redaktorius Domas Urba, buvęs direktorius fizikas inž. Konstantinas Šakenis, astronomas Ant. Juška, prof. Jonas Laužikas, rašytoja humanistė G. Petkevičaitė-Bitė, žurnalistas ir redaktorius J. Keliuotis, istorikas prof. A. Šapoka (buvęs "TŽ" redaktorius), skulptorius J. Zikaras, muzikas M. Karka, liet. kalbos mokytojas Petras Balčiūnas, istorikas J. Yčas ir kt.

1944 m. Panevėžyje buvo tik 2 gimnazijos, šiandien — 16. Šiandien Panevėžyje per 100,000 gyventojų. J. Balčikonio gimnazija akademinėse varžybose buvo ne sykį laimėtoja fizikoje, matematikoje, filologijoje, šachmatuose. Daug kas nori į ją patekti, bet ne visiems pavyksta. Beveik visi šios gimnazijos absolventai vadina ją tik "Alma mater" vardu. Ji jiems davė daug daugiau dvasinio peno negu vėliau visos kitos aukštesnės mokyklos.

* * *

Jei gimnazija šiandien žinoma visoje Lietuvoje, tai didelis nuopelnas priklauso gimnazijos Istorijos muziejui ir jo "spiritus movens" Vyt. Baliūnui. 1995 m. sausio 26 d. jam sukako lygiai 65 m. amžiaus. Jis yra geografas, buvęs šios mokyklos, dabar — gimnazijos, direktorius. Kraštotyrininkas, be to, daugelio dar vadinamas ir istoriku. Vis dar dėsto geografiją, bet daugiausia laiko skiria gimnazijos muziejui. Prieš mane — septyni jo laiškai. Lietuvių kalba taisyklinga ir be jokių svetimžodžių. Jo laiškai visuomet 2-jų mašinraščio puslapių, visuomet informatyvūs, įdomūs.

"Panevėio rytas" 1995 m. sausio 26 d. nr. pagerbė šį vyrą puikiu Elenos Mezginaitės straipsniu: "Teisingą Lietuvos istoriją skaitysime ne po penkerių metų, o tikrai jau kitame amžiuje". Jis užsimena ir dabartinius istorikus, kurie netolimus įvykius, pokarį dar ne visai blaiviai mato.

* * *

Muziejus buvo įsteigtas 1972 m. Jo pradininkas — mokytojas Vyt. Baliūnas. Šiandien muziejus turi 6,600 rodinių. Jis įrengtas gimnazijos I aukšte. Daug padėjo ir buvęs mokyklos direktorius J. Truskauskas, paišybos mokytojas a.a. A. Beresnevičius, kraštotyrininkas mokytojas a.a. A. Rusinas, architektė J. Steponavičienė, tėvų komitetas. Gimnazijos leidinys "Dobilo žiedas" informuoja, kad dalis medžiagos yra pastoviai rodoma (skyriai: "1727-1832 metai", "1840-1965 metai", "Realinė mokykla 1882-1915 metai", "Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis", "Akademikas Juozas Balčikonis" ir kita), dalis saugoma fonduose. Fondų medžiaga panaudojama proginėms parodoms. Man Vyt. Baliūno atsiųstame "Panevėžio ryto" (1995 m. 18 nr.) yra skyrelis "Parodos Panevėžyje". Vienas iš 17-os skelbimų taip skamba:

"J. Balčikonio Gimnazijos Istorijos Muziejus — buvusių mokinių Zenono Dučmano ir Leono Baltušausko-Baltušio iš JAV atsiųstos medžiagos paroda".

Vienas didžiausių tų fondų yra Kanadoje gyvenančio 1931 m. absolvento S. Janušonio fondas. Jo rūpesčiu gimnaziją pasiekė J. Dervaičio dovanota "Lietuvių enciklopedija". Nepaprastai vertinga čikagiškio J. Masilionio medžiaga. Visą JAV leistą "Kario" rinkinį atsiuntė buvusi mokytoja V. Apanavičienė iš Kanados. Daug vertingos medžiagos atsiuntė dar iš Prancūzijos ilgametis diplomatas dr. S. Bačkis. Savo knygas bei atsiminimus atsiuntė a.a. Vl. Butėnas-Ramojus. Įdomūs R. Sidrio (R. Sideravičius), dabar gyvenančio JAV, atsiminimai bei skaidrės. Įsteigtos stipendijos geriems ir neturtingiems mokiniams. Tai nuopelnas S. Janušonio iš Kanados ir buvusio mokinio V. Švarco iš Vokietijos. Broliai Vyt. ir Gediminas Patupai iš Australijos skyrė premijas už medžiagą apie pasipriešinimo judėjimą. Su Gediminu Patapu šių žodelių autoriui teko sėdėti vienoje klasėje 1942-43 m. Vėliau įstojo savanoriu į 6-tą savisaugos dalinių batalijoną, bet laimingai išliko gyvas.

Dar ypač minėtinas 1942 m. absolventas Zenonas Dučmanas. Pažinojau aš jį Panevėžyje tik iš matymo. Iš Darmstado stovyklos atvažiavęs įsikūrė Cleveland, Ohio. Užaugino 2 sūnus ir 2 dukteris. Turi dabar 9 vaikaičius. Z. Dučmanas yra pasiuntęs muziejui daug geros ir įdomios medžiagos. Šį rudenį jis ir vėl keliaus į Panevėžį. Yra sutikęs būti J. Balčikonio gimnazijos muziejaus atstovu ir kiekvieną atsiųstą rodinį persiunčia muziejui. (Jo adresas: Zenonas Dučmanas, 29002 Weber Ave., Wicklife, Ohio 44092, U.S.A.).

* * *

Nusiunčiau Pr. Zundės knygą apie K. Bizauską, tik niekur negalėjau gauti kunigo A. Sušinsko 1973 m. JAV išleistos knygos "Šviesos ir šešėliai". Gal kas turėtų ir galėtų paaukot? Mielai persiųsiu. Mano adresas — "TŽ" administracijoje.

Parašiau apie vokiečių okupacijos 1941-44 metus Panevėžyje. Nusiunčiau daug "TŽ" numerių ir kitokios spaudos bei nuotraukų. Turiu dar tiek nusiųst. Pažadėjau parašyti apie traukimąsi iš Lietuvos. 1995 m. sausio 30 d. laiške Vyt. Baliūnas rašė, kad mano fondas jau vienas turtingiausių. Man atrodo, kad kiekvienas galime ką nors atrasti ir padėti.

Baigiant norisi priminti: mes, J. Balčikonio gimnazijos absolventai, didžiuojamės savo gimnazija, buvusiais mokytojais ir Vyt. Baliūnu. Niekuomet jos ir neužmiršim. Geras pavyzdys — rašytoja H. Mošinskienė-Didžiulytė 1928 m. absolventė, kuri, nepaisydama savo amžiaus, jau du kartus lankėsi gimnazijoje, atkeliavus iš tolimos Brazilijos.

J. Balčikonio gimnazijos muziejaus vedėjas VYT. BALIŪNAS viename iš muziejaus kambarių. Fotografavo Z. Dučmanas 1992 m.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra nėliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

J. Balčikonio gimnazijos jaunieji kraštotyrininkai ir muziejaus talkininkai. Nuotrauka daryta 1994 m. vasarą

Sovietmečio kovotojas naujame kelyje

JULIUS SASNAUSKAS, sovietmečiu kovojęs su Lietuvos pavergėjais, dirbęs pogrindžio spaudoje, iškentęs kalėjimo bei tremties metus, tapo vienuoliu pranciškonu, baigė teologinius mokslus ir dabar ruošiasi kunigystės šventimams, kurie jam bus suteikti per 1995 m. Sekmines Toronte

Besilankant Lietuvoje ne vienam yra tekę klausytis katalikų radijo "Mažosios studijos" laidų. Dažnas turbūt prisimena ir "Brolio Lino pusvalandžius", kurie būdavo perduodami kiekvieną šeštadienį "Mažosios studijos" programoje. Tų laidų autorius pranciškonas Julius Sasnauskas (brolis Linas) prieš pusmetį atvyko į Torontą ir apsigyveno pas Tėvus pranciškonus Prisikėlimo parapijoje. "Tėviškės žiburių" bendradarbio Vinco Kolyčiaus paprašytas, jis mielai sutiko pasidalyti mintimis su mūsų laikraščio skaitytojais. RED.

— Išeivijos lietuviai prisimena Julių Sasnauską kaip politinį kalinį ir tremtinį. Už ką buvai suimtas? Gal papasakotum apie kalėjimo ir tremties metus? Kas pasiliko atminty iš anų sunkių laikų?

— Laikai buvo ne tik sunkūs, bet ir labai gražūs, prasmingi. Nelaisvėje mokėmės būti laisvi. Reikėjo dirbti Lietuvai ir nelaukti nieko, išskyrus kalėjimo grotas. Net drąsiausias optimistas negalėjo tikėtis, kad sulauksime savo svajonių išsipildymo. Buvo vienintelė prasmė ir tikslas — parodyti sau ir pasauliui, kad Lietuva yra gyva ir nesusitaikiusi su vergo likimu. Rašėme straipsnius, pareiškimus, protestus, rinkome parašus, naktimis rūsiuose spausdindavome laikraštėlius. Ko nespėdavai išplatinti, KGB per kratas surinkdavo ir išsiveždavo. Paima rašomąją mašinėlę, o po kelių dienų susirandi kitą. O juk nuolat sekdavo ir pokalbių klausydavosi, — per daug nepasislėpsi. Tačiau kitaip negalėjome gyventi. Vėliau per tardymus saugumiečiai pripažino, jog kelios dešimtys žmonių sugebėjo sudaryti įspūdį, kad Lietuvoje veikia stiprus pogrindis. Tais metais, kai suėmė (1979-aisiais), Lietuvoje išeidavo bene 15 pogrindžio leidinių. Žinoma, disidentų veikla nebuvo plačiai žinoma ir palaikoma, tačiau jos dėka šiandien galima sakyti, kad Lietuva priešinosi. Ji parengė dirvą ir Sąjūdžiui, nors ten pirmose gretose pasirodė kiti žmonės.

Suėmus buvau apkaltintas tradiciniu "nusikaltimu" — "antitarybine agitacija" ir propaganda. Pusantrų metų keliavau iš kameros į kamerą Vilniaus KGB požemiuose. Išeivijoje šiuo metu apie tą kalėjimą rodomas nevykęs filmas, stebinantis netikslumais ir prasimanymais. Ten, tose kamerose, kur dieną naktį negęsta blausi lemputė, turėjau savotiškas rekolekcijas. Po teismo ne vieną savaitę reikėjo būti visiškai vienam. Daug skaičiau (kalėjime buvo didelė biblioteka, ypač puikus grožinės literatūros pasirinkimas). Tokiose vietose geriau nei kitur gali suprasti ir save, ir kitus žmones. Ten netrukdo pašaliniai dalykai, tie visi gyvenimo blizgučiai. Tampi atviresnis Dievo malonei, kalbant teologiškai. Gal tik danguje išgyvensime tokį susitikimo džiaugsmą, koks būna kalėjime, kai tau leidžiama pasimatyti su artimaisiais. Ten išmoksti branginti net smulkmenas — saulės spindulį ar kieme surastą balandžio plunksną. Esu dėkingas Apvaizdai už kalėjimo dienas labiau nei už sėkmės ir laimės akimirkas. Prisimenu kalėjimo sargą, seną rusą čekistą, kuris vežant į tremtį atnešė man savo pusryčius, dvi duonos riekes ir porą virtų kiaušinių. Būtų neteisinga visus ano meto įvykius ir žmones piešti tik dviem spalvom, tik juoda ir balta.

Tremtyje išbuvau penkerius metus. Sibire labai graži, didinga gamta, nors žiemą spigina šaltis, o vasarą neduoda ramybės uodai. Gyvenau kaime ant didelės upės kranto, į šiaurę nuo Tomsko miesto. Ten amžinas tremtinių kraštas. Įvairiausių tautybių žmonės. Gal dėl to buvo lemta patirti daug paramos ir draugiškumo. Iki šiol palaikau ryšį su keletu tremties bičiulių. Sibiro dėka įgijau draugų ir čia, Toronte: Čuplinskų šeimą, Liną Daukšą, Ritą Sakutę. Nuolat guodė ir stiprino namiškių pagalba, jų ištikima meilė, daug kartų įveikusi visus išmėginimus. Sibiras mums netapo keiksmažodžiu.

— Kaip brendo tavo dvasinis pašaukimas? Ar nebuvo sunku įstoti į kunigų seminariją? Juk daugelis panašaus likimo žmonių kunigystės turėdavo siekti pogrindyje. Gal buvai laimingesnis už juos?

— Kunigyste susižavėjau dar tais laikais, kada visoje Lietuvoje ir svetur būdavo linksniuojami kunigų-kovotojų vardai. Mačiau, kad Bažnyčia yra galingas ginklas kovoje su okupacija, nutautinimu, lietuviškos kultūros griovimu. Pareiškimą į kunigų seminariją Kaune buvau padavęs dar 1979 metais. Nepriėmė, žinoma, ir patarė kreiptis kitais metais. Na, o kitamet jau kitoniški mokslai buvo prasidėję. Labai gerai, kad taip atsitiko, nes išvengiau pagundos tapti agitatoriumi, užuot skelbus Evangeliją. Tremtyje visą laiką puoselėjau mintį, kad sugrįžęs namo žūtbūt sieksiu kunigystės. Vilniuje šiek tiek lankiau pogrindinės seminarijos kursus, o paskui, 1987 metų vasarą, nuvežiau pareiškimą į Kauną. Priėmė. Jau buvo prasidėjusi "perestroika", be to, saugumui atrodė naudingiau atitraukti mane nuo senų draugų ir politinės veiklos. Besimokant seminarijoje tik vieną kartą buvo iškvietę apklausai į Vilniaus KGB. Sakiau, kad man labiau rūpi dvasiniai dalykai. Aišku, rūpėjo visa, kas vyko Lietuvoje. Su kitais klierikais lakstėm į mitingus ir demonstracijas, budėjom prie parlamento sausio 13-osios naktį, platinom seminarijoje Sąjūdžio ir Laisvės lygos spaudą. Tačiau praėjo tie "karštieji" metai, ir pamačiau, kad laisvė bei nepriklausomybė nėra joks išganymas, kad tai tik prielaida, tik dovanota galimybė kurti naują gyvenimą, naują viltį. O žmogus, gyvendamas tiek Lietuvoje, tiek sovietinėje Lietuvoje, yra reikalingas Bažnyčios paguodos, atleidimo, gydymo. Čia dabar matau ir savosios kunigystės prasmę.

— Esi pranciškonų ordino narys. Kodėl pasirinkai šią vienuoliją?

— Turbūt atsitiktinai. Sugrįžęs iš tremties nuvažiavau į Kretingą, ten tuomet gyveno keletas senųjų pranciškonų. Juos globojo vienas broliukas, labai geras ir mielas žmogus. Namai buvo pilni pranciškoniškų relikvijų, uždaryto vienuolyno dokumentų, liturgijos reikmenų, nuotraukų. Tai buvo ne šiaip sau praeities ilgesys, bet tikėjimo ir vilties liudijimas. Sužinojau, kad pranciškonai nėra mirę, kad keletas jaunų vyrų slapta priklauso ordinui. Netrukus mintyse jau kūriau planus, kaip toliau stiprinti ir palaikyti šią mažą "mažesniųjų brolių" bendruomenę. Žodžiu, nulėmė draugystė ir solidarumas. Tik vėliau pradėjau dairytis į patį Pranciškų Asyžietį, pamėgau jo paprastumą ir džiaugsmą, gimstantį kančioje, jo laisvą, pasauliui atvirą dvasią. Žinoma, per dešimtį metų pranciškonų ordine būta ir šilto, ir šalto. Bendruomenės gyvenimas nėra lengvas dalykas. Tačiau pasitikėjimo vienas kitu, kantrybės visuomet būdavo daugiau nei silpnybių ir žmogiško ribotumo. Už plačią širdį pranciškonai šiandien mylimi Lietuvoje.

— Beveik dvejus metus dirbai katalikų radijo "Mažojoje studijoje". Ar manai, kad radijo laidos prisideda prie dvasinio atgimimo Lietuvoje? Turbūt pasitaikydavo ir sunkumų?

— "Mažoji studija" išaugo iš savaitinės laidos "Kultūra ir religija", kurią prieš kokius šešerius metus sumanė dailininkas Vaidotas Žukas drauge su kitais katalikiškos pakraipos inteligentais. Iš pradžių buvo vadovaujamasi ateitininkų idėjomis, vėliau radosi pranciškoniškojo atspalvio. Gal dėl to ir buvau pakviestas ten bendradarbiauti. Tuo metu "Mažoji studija" kaip sykis plėtė savo programą, sugalvojo naujas laidas. Gavau pusvalandį eterio kartą per savaitę. Dažnai padėdavau rengti ir rytines laidas, kurios transliuojamos kasdien ir yra pačios populiariausios. Jose daugiausia dėmesio skiriama Šventajam Raštui. Kartais būna liturginiai skaitiniai su trumpais paaiškinimais ir malda, kartais ištisai komentuojama kokia nors Biblijos knyga ar supažindinama su iškiliaisiais krikščionybės žmonėmis. Sako, kad šios laidos turi daugiau kaip milijoną klausytojų Lietuvoje, Latvijoje, Karaliaučiaus srityje — ten, kur gyvena lietuvių ir pasiekia valstybinio radijo bangos. Be to, "Mažoji studija" rengia atskirą laidą religinio gyvenimo įvykiams apžvelgti, muzikos ir poezijos pusvalandžius, taip pat senąją "Kultūros ir religijos" laidą, kurioje dažnai dalyvauja įdomūs,

(Nukelta į 6-tą psl.)

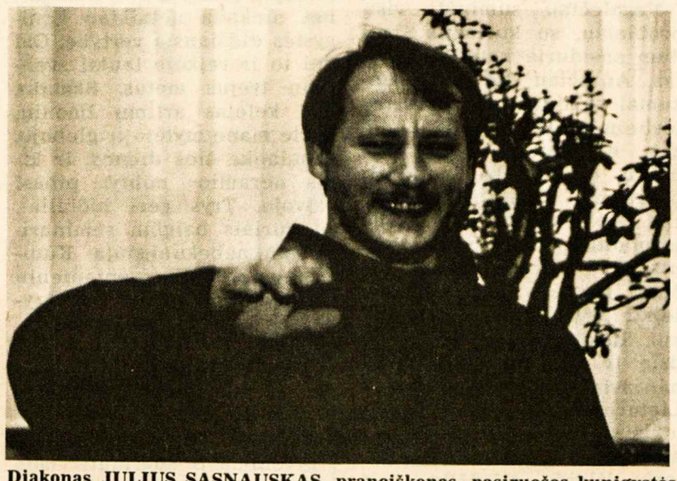

Diakonas JULIUS SASNAUSKAS, pranciškonas, pasiruošęs kunigystės šventimams per šių metų Sekmines Toronto Prisikėlimo šventovėje

THE NEW ONTARIO HEALTH CARD

AR OHIP TURI JŪSŲ DABARTINĮ ADRESĄ NAUJAI SVEIKATOS DRAUDOS KORTELEI SU NUOTRAUKA?

Prieš išduodant jums naują kortelę, sveikatos ministerija turi turėti dabartinį jūsų adresą, kad galėtų jums atsiųsti registracijos pranešimą.

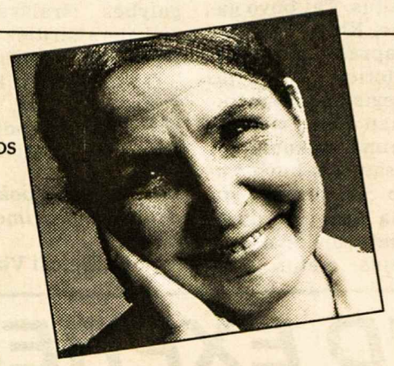

Jei pakeitėte gyvenamąją vietą nuo 1990 m. ir nepranešėte OHIP, paskambinkite ministerijai tel. 1-800-664-8988. Toronte tel. (416) 327-7567. TTY 1-800-387-5559.

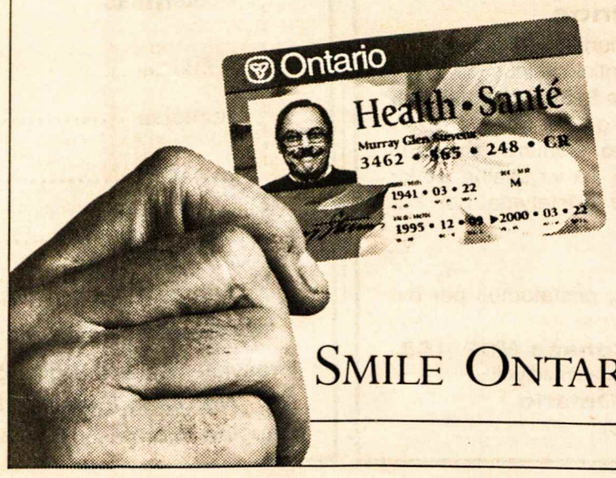

SMILE ONTARIO.

Ontario

SPAUSTUVĖ PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

Žmogaus ir gamtos muziejus Vinipege įteikė medalius savanoriams talkininkams-ėms. Jų tarpe matyti ir mons. J. BERTAŠIUS. Ši nuotrauka buvo įdėta vietiniame laikraštyje

Apie jį kalba darbai

Vinipego lietuvių parapijos klebono monsinjoro JUSTINO BERTAŠIAUS nueitas kelias per aštuonis dešimtmečius

KUN. J. K. AMBRASAS

Prie atverstos knygos palinkęs anglų apsaugos — motorizuoto dalinio kapelionas kun. Justinas Bertašius, kuris 1950 m. spalio 31 d. gavo leitenanto laipsnį ir buvo paskirtas tarptautinių baltiečių būrių skrajojančiu kunigu, ištisus metus gyvenusiu Vokietijoje ir lankiusiu šių trijų tautų anglų zonoje tarnaujančius kariškius. Nejaugi šis pro slenkstį šlubčiojantis, lazdele pasiramsčiudamas baltas, besišypsantis Vinipego Šv. Kazimiero parapijos klebonas yra tas pats žmogus? Taip, iš tikrųjų! Tas pats! Ir net šypsena nepasikeitusi. Kiek matė šilto ir šalto šis lėtai per savo kiemą, kuris kartu yra ir šios parapijos šventorius, šlubčiojąs Vinipego monsinjoras?

Džiugi diena buvo 1915 m. kovo 21 Eligijaus ir Kunigundos Bertašių, Mosėdžio parapijos, Šauklių kaimo valstiečių šeimoje. Ne tik Kristaus Prisikėlimas, bet ir vyriausio sūnaus, kuris netrukus buvo pakrikštytas Justino vardu, gimimas.

Be didelio vargo augdamas su kitais trimis broliais, iš kurių per visokias sumaištis vienas Panevėžyje buvo nušautas, ir viena sesute. Baigė Mosėdžio pradinę ir Skuodo gimnaziją.

Pasakęs tėvams, kad ketina būti kunigu, pradėjo mokslus Telšių kunigų seminarijoje. Su vyskupu V. Borisevičiumi, tuo metu buvusiu Telšių seminarijos rektoriumi, teko nemažai bendrauti tada, kai diakonas Justinas buvo paskirtas katedros apeigų tvarkytoju ir tais neramiais laikais dažnai turėdavo lydėti Ganytoją po vyskupiją.

Po 1942 m. gegužės 14 d. gautų šventimų jaunasis kunigas paskiriamas Viekšnių vikaru. Deja, neilgai čia galėjo pabūti. Karo banga kun. Justiną nubloškė į Berlyną, paskui į Vestfaliją, kur, gyvendamas gero kataliko girininko šeimoje, padėjo ne tik vienuolyno kapelionui, bet ir seselėms apsirūpinti maistu, apranga, patalyne; popietėmis vairuodavo automobilį ir jį remontuodavo.

Tačiau vien kapeliono padėjėjo ir vairuotojo pareigomis kun. Justinas nesitenkino. Sumanė įstoti į Miunsterio univesitetą, kad geriau išmoktų vokiečių kalbą. Trejus metus lankė tautotyros, liturgijos ir kitas paskaitas, kurios paskui labai pravertė gyvenimo praktikoje. Jau buvo pasirinkęs ir disertacijai temą "Marijos garbinimas Vestfalijoje", bet emigracija į Kanadą mokslinį darbą sukliudė.

St. Jean-de-Quebec vyskupas A. Forget, gavęs duomenis iš Romos, sumanė kun. Justiną pakviesti dėstytoju į vietos seminariją ir laikinai paskyrė Montrealio valkataujančių vaikų kapelionu. Netrukus atėjęs naujas pasiūlymas pasuko jo gyvenimą visai kita linkme. Vinipege susitelkusiems lietuviams, kurie norėjo savo mieste turėti gimtąja kalba šnekantį kunigą, reikėjo klebono. Todėl, palikęs seminariją ir didmiesčio patogumus, kun. Justinas atsikėlė ten, kur lietuviai, pradėję giedoti vienoje šventovėje lietuviškai, buvo nutildyti. Reikėjo ieškoti sau kampo ir pastogės. Pakliuvęs į prieštaringų komunistinės pakraipos nuomonių kovą, turėjo organizuoti naujos šventovės, ir kartu naujos parapijos salės statybą. Po ketverių metų naujoje Šv. Kazimiero parapijos šventovėje 1957 m. balandžio 14 d. buvo aukojamos pirmosios Mišios. Tada prasidėjo normalesnis parapijos darbas su vaikais, jaunimu ir suaugusiais. Viena po kitos dygo moterų, skautų, ateitininkų ir kitos draugijos.

Veiklų, taikų ir malonų parapijos kleboną parapiječiai matydavo ne vien tik prie altoriaus. Nuo pat pamatų duobės, ligi stogo ir vidaus apdailos darbų kunigas dažniausiai apsirengęs darbiniais drabužiais. Jis išmoko ne tik gerai dirbti su kastuvu, bet ir pats įvedė elektrą šventovėje.

Nebuvo tokių darbų ir tokių pareigų, kurių klebonas būtų atsisakęs. Šitokiu savo nuoširdžiu darbu ir maloniu elgesiu netruko sulaukti ir gražių vaisių. Mielai jaunimas su juo kopdavo į kalnus, žaisdavo kamuolį, lenktyniaudavo ir iškylaudavo. Tiek vaikai, tiek ir jaunuoliai žinodavo – jei kelionėn ar varžybosna važiuoja kun. Justinas, nuobodžiauti nereikės. Tad į stovyklas, kurios būdavo rengiamos ne tik Manitobos, Vinipego paežerėse, prie Vankuverio ar Kalgaryje, suplaukdavo veiklaus ir išradingo lietuviško jaunimo, kuriam dvasinio gyvenimo kryptį mokėdavo be jokios prievartos nurodyti.

Kun. J. Bertašiaus nuopelnus bei talentus pastebėjo vietinė Kanados valdžia ir dvasinė vyriausybė. Pirmoji paskyrė jam kaip garbės dovaną – Vinipego garbės piliečio pažymėjimą, o antroji pagerbė jį monsinjoro titulu. Be to, jis gavo daug kitų apdovanojimų, liudijančių jo turiningą kelią, nueitą per 80 amžiaus metų.

Sovietmečio kovotojas naujame...

(Atkelta iš 5-to psl.)

netikėti pašnekovai. Neseniai, pavyzdžiui, pokalbiui buvo pakviestas žinomas Vilniaus milijonierius Georgijus Dekanidzė. Kitąsyk kalbinome poetą Tomą Venclovą. Taigi neapsiribojama vien siaura bažnytine ir religine tematika. Klausytojai vertina "Mažosios studijos" temų bei nuomonių įvairovę.

Kai išvykau į Kanadą, mano rengtąjį pusvalandį, jau kitaip pavadintą, ėmė tvarkyti kiti studijos darbuotojai, jauni ir kūrybingi žmonės. Jiems ir dabar galiu šiek tiek padėti, nusiunčiu kas savaitę pamąstymų evangelijos temomis.

"Mažosios studijos" įtaką dvasiniam Lietuvos atgimimui nelengva būtų įvertinti. Tiesą pasakius, nežinau, ką reiškia sąvoka "dvasinis atgimimas". Kuo jis matuojamas? Bažnyčios lankymu, sakramentų praktika, katalikų aktyvumu politikoje, kultūroje, visuomenės gyvenime? Kurią valstybę ar tautą galėtume laikyti "dvasiškai atgimusia"? Mes niekada nekėlėme sau tokio didingo uždavinio. Pirmiausia siekta užpildyti krikščioniškos informacijos spragą. Lietuvoje pokario metais užaugo dvi kartos žmonių, kurių beveik nepasiekdavo Visuotinės Bažnyčios mintis, II Vatikano susirinkimo nubrėžtos atsinaujinimo gairės. Savo laidomis ir siekėme ugdyti Lietuvoje sąmoningą, gyvą tikėjimą. Man asmeniškai "Mažosios studijos" mikrofonas buvo proga skelbti Dievo Žodį, dalintis tuo, ką atradau gyvenime ir Apreiškimo puslapiuose.

Be abejonės, susilaukdavome ne vien pagyrų. Būta ir piktų laiškų, ir kaltinimų spaudoje. Prisimenu, vienas pagyvenęs žmogus prisipažino mielai iššaudysiąs visą "Mažąją studiją". Mums priekaištaudavo tai už simpatijas dešiniesiams, tai už silpną patriotizmą. Toli gražu ne visi Lietuvos dvasininkai pritardavo "Mažosios studijos" darbui. Prieš pat man išvažiuojant gavome grupės kunigų pasirašytą skundą Lietuvos vyskupų konferencijai, kuriame išvardintos "Mažosios studijos" "nuodėmės" ir reikalaujama kuo greičiau sustabdyti tą "blogio srautą". Bet vyskupai, kaip matyt, yra kitos nuomonės. Šiandien studija ir toliau vaisingai darbuojasi, teikdama dvasios atgaivą daugybei Lietuvos žmonių.

Negalėčiau suminėti visų problemų, su kuriomis šiandien susiduria katalikų radijas. Anksčiau didžiausi sunkumai iškildavo dėl prastos techninės įrangos, lėšų stokos, neleidusios pasikviesti naujų darbuotojų ir plėsti programų. "Mažąją studiją" iki šiol finansiškai rėmė tarptautinė labdaros organizacija "Kirche in Not". Tačiau ji nėra įsipareigojusi teikti pagalbą neribotam laikui. Siekiama duoti gerą pradžią ir skatinti vietinius finansavimo šaltinius. O kas Lietuvoje pajėgtų išlaikyti tokią studiją? Per mėnesį susidarydavo 2-3 tūkstančiai dolerių išlaidų. Girdėjau, kad šiais metais jiems striuka su lėšomis. Buvo ieškoma paramos kituose tarptautiniuose fonduose, tačiau niekas nepuolė į pagalbą.

— Tavo straipsnių yra pasirodę religinėje Lietuvos spaudoje, dienraštyje "Lietuvos aidas". Apie ką mėgsti rašyti?

— Pradėjau, kaip žinai, nuo politikos dalykų — tuomet tai atrodė svarbiausia. Besimokant seminarijoje ne sykį yra tekę griebtis Bažnyčios istorijos temų. Rinkau medžiagą apie Žemaičių kunigų seminarijos įsikūrimą ir veiklą Kaune per 125 metus. Tai buvo gana balta dėmė. Kitąsyk Kauno mokytojai paprašė paskaitos apie vysk. Motiejų Valančių, ir tada užsidegiau XIX amžiumi. Perskaičiau krūvą straipsnių, prisiminimų, dokumentų. Išsiaiškinau sau, kas buvo Valančius, kaip jis vertino sukilimus, kokią Bažnyčią norėjo sukurti Lietuvoje. Paskutiniuosius trejus metus daugiausia dėmesio skiriu Šventajam Raštui. Rašydamas kokį straipsnį, nesistengiu pretenduoti į Biblijos žinovus, nors mėgstu remtis teologų ir egzegetų įžvalgomis. Svarbu, kad Dievo Žodis sujudintų širdį, taptų "gyvas ir veiksmingas".

— Jau paskelbta, kad birželio mėnesį Toronte tau bus suteikti kunigo šventimai, kurių laukei trejus metus baigęs seminariją. Turbūt jautiesi labai laimingas, jog pasiekei savo tikslą? O ką ketini veikti ateityje?

— Žinoma, reikia džiaugtis, kad tikslas pasiektas. Bet, kita vertus, ar kunigystė tikrai gali būti tikslas? Man regis, tai tik priemonė savaip tarnauti bendruomenei ir įvykdyti Jėzaus mums skirtą pašaukimą. Norėjau ir noriu būti kunigas, bet niekada nelaikiau kunigystės didžiausia vertybe. Gal dėl to ir reikėjo laukti šventimų trejus metus. Skaudu, kad keletas artimų žmonių, kurie mane mylėjo ir globojo, nesulaukė šios dienos. Ir kitos neramios mintys pinasi galvoje. Trys geri bičiuliai, su kuriais baigiau seminariją, jau nebekunigauja. Kunigystė nėra tik šventadienių iškilmės. Ją priimu kaip kryžių, be kurio nebūtų krikščionybės.

Ateities neplanuoju. Apskritai nemėgstu planų. Nepasitikiu jais, nes žinau, kad Viešpats moka įsiveržti į gyvenimą ir sugriauti visus kortų namelius. Ir Toronto niekada neplanavau. Tik priėmiau, kas buvo dangaus duota. Ir matau, kad turiu čia pabūti, nes galiu būti naudingas. Išeivija kelis dešimtmečius tarnavo Lietuvai. Šiandien atėjo laikas ir mums ką nors duoti, ne vien žarstyti pigius komplimentus apie čia išsaugotą lietuvybę. Yra didelė malonė, kad pamačiau išeivijos rūpesčius ir sunkumus. Paprastą žmogų nudirbtomis rankomis, o ne besišypsantį poną su dovanų lagaminais. Silpnumo paveikslas visuomet yra vertingesnis, tikresnis už valdžios, garbės, galybės išraiškas. Ir Prancūškaus širdies perversmas įvyko apkabinus raupsuotąjį.

O šiaip noriu kada nors sugrįžti į Lietuvą, į Vilnių, ten, kur, Aisčio žodžiais tariant, gera yra gyventi ir mirti.

— Ačiū už pokalbį. Sėkmės ir Dievo palaimos naujajame kelyje!

Kalbėjosi **Vincas Kolyčius**

Sutton GROUP

Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo - **905 896-3333** (24 val.); namų **905-524-3899**; **FAX 905-848-5327.**

Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ontario L5C 1E4.

Raimundas Pacevičius

Tarpininkavimo mokestis (komisas) nuo 4.5%

Biochemikės (kairėje) dr. ANTANINA ŽMUIDZINAITĖ, dirbanti Manhasset, New York, ir dr. NIJOLĖ DIKINIENĖ iš Vilniaus, susitikusios per mokslinę konferenciją Banff, Alberta, iškylauja ant Louise ežero vakarų Kanados kalnuose

Sugrįžo tėviškės žemėn

A.a. ELENA ŠIDLAITĖ-DOCIENĖ

A. a. dail. Elena Šidlaitė-Docienė, neilgai sirgusi, mirė savo namuose Toronte 1995 m. kovo 12 d. Po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje velionės palaikai buvo sudeginti, išvežti į Lietuvą ir palaidoti šalia jos vyro, buvusio torontiečio, Pernaravos kapinėse netoli Kėdainių.

Velionė gimė Lietuvoje 1917 m. Meno mokyklą pradėjo lankyti Kaune, baigė Vilniuje 1943 m. Pagrindinė šaka — skulptūra, kurią dėstė žymūs ano meto Lietuvos skulptoriai J. Mikėnas, J. Zikaras ir P. Aleksandravičius. Pasitraukusi į Vokietiją, dirbo su skulptoriumi W. Merten'u Freiburge. Dalyvavo sudėtinėse parodose Vokietijoje, JAV-bėse ir Kanadoje. Iš pažymėtinų darbų yra Maironio biustas Rockefeller'io parke Klivlande, J. Kasmausko biustas Bostono lietuvių tautiniuose namuose, sol. E. Kardelienės ir architekto dr. A. Kulpos-Kulpavičiaus portretiniai biustai. Kūrybinio polinkio atžvilgiu velionė buvo viena ekspresionistinio realizmo atstovių.

Velionė kurį laiką yra dirbusi "Tėviškės žiburiuose" laikraščio apdailos srityje, o ir vėliau daugelį metų su "TŽ" darbuotojais bendradarbiavo. Šia proga prisiminti nas ir velionės vyras dail. Alfonsas Docius, miręs Toronte 1973 m. gegužės 29 d., plačiai reiškęsis savo meniniais darbais, ypač iliustracijomis spaudoje. Torontiečiai dar ilgai prisimins šią dailininkų porą, kuriai lietuviškasis gyvenimas buvo labai artimas, raiškiai atsispindintis jų kūryboje. **Snk.**

● **Niekas nežino kas yra mirtis — galbūt ji yra didžiausia geradarybė žmogui. Tačiau visi jos bijo, tarytum žinodami, kad ji yra didžiausia blogybė. Platonas**

Našlaičiai jau turi tėviškę

(Atkelta iš 3-čio psl.)

lietuvių jėgomis būtų sunku tokį projektą įgyvendinti. Dėl to esame užmezgę ryšius su Italijos verslininkais. Vienas jų — Magazzini Nico Venecijos regijone jau yra pažadėjęs labai rimtą pagalbą.

Kiekvieno garadario vardą esame pasirengę įamžinti šiame Socialiniame centre. Vieno šeimyninio namo kaina šiuo metu yra 50.000 JAV dolerių. Paaukodami tokią sumą "Vaiko tėviškės namams", Jūs būtumėte tokio namo garbės šeimininkas.

Nuoširdžiai kviečiame pasekti Kanados lietuvių katalikių moterų pavyzdžiu. Jų surinktomis lėšomis Lietuvos našlaičiams jau yra pastatyti du namai. Vieno namo garbės šeimininkas yra žurnalistas Algirdas Gustaitis iš Los Angeles. Kitus tris namus yra finansavęs geradarys, kuris nenori, kad jo pavardė būtų skelbiama. Pranas Bernotas iš Montrealio yra jau paaukojęs 43.500 Kanados dolerių. Kitas Kanados lietuvis Albinas Kantvydas VTN parėmė 20.000 kan. dolerių. Sydney lietuvių "Caritas", Australijoje, paaukojo apie 20.000 dolerių.

Socialinis centras VTN Marijampolėje yra statomas ir daugelio kitų aukotojų lėšomis. Štai pagrindiniai aukotojai, kurie yra paaukoję po 10.000 ar kiek mažiau dolerių: Sinkiai, Krasauskai, Vizgirdos, Valauskai, Macijauskai, Masioniai, Šematauskai, Masaitis, Lietuvos dukterys Čikagoje ir Los Angeles, Laniai, Valiuškiai, kun. Skilandžiūnas, kun. Juraitis, "Nepriklausomos Lietuvos fondas" (Camberra, Australija), Daumanto šaulių kuopa (Kalifornija). Neįmanoma čia išvardyti visų smulkesnių aukotojų, kurie VTN parėmė siuntiniais ar mažesnėmis piniginėmis aukomis. Jų visų vardai bus įamžinti atitinkamose garbės lentose ar knygose ir kasdienėje našlaičių maldoje.

Berašant šią informaciją, mus pasiekė liūdna žinia, kad Montrealyje, Kanadoje, vasario 17 d. mirė žymusis VTN geradarys Pranas Bernotas. Drauge su brangaus velionies žmona ir visais artimaisiais VTN šeima skaudžiai išgyvena šią netektį. Jis visada bus su dėkingumu minimas, pasiliks gyvas ir mylimas "Vaiko tėviškės namuose".

Iš aštuonių jau pastatytų šeimyninių namų trys dar neturi savo garbės šeimininkų. Yra galimybė juos "įsigyti", paaukojant "Vaiko tėviškės namams" 50.000 JAV dolerių. Jūsų auka palengvintų galutinai baigti VTN projektą.

Kviečiame artimiausiu laiku aplankyti Marijampolės VTN gyventojus, kurių skaičius šiemet jau tikriausiai pasieks šimtą.

Mons. V. Kazlauskas,
"Vaiko tėviškės namai", Druskininkų 4-1, 3000 Kaunas, Lithuania.

(Aukas galima siųsti tiesiog į VTN valiutinę sąskaitą: For credit to State Commercial Bank of Lithuania; Fax 22/225726; Telex 261246 OPERA SU; S.W.I.F.T. BARU LT 2X; for further credit to Kaunas Branch, "Vaiko tėviškės namai" account No. 06400029/700070432).

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **$7.50** už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **$4.75** plius $15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 9 val. ryto iki 6 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR *perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida*

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____

Siuntėjas: ..... Gavėjas : .....

....

....

Tel: ..... Tel: .....

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą ***Nordland Express*** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Apie "Carmina Burana" vertimą

Lietuvių kalba lankstesnė, turtingesnė ir tinkamesnė poetiniams vertimams už didžiąsias kalbas

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Prieš kelerius metus viešėdama Lietuvoje, vieną tvankią vasaros popietę sustojau prie Vilniaus plakatų stulpo, nes mane kaip magnetas pritraukė skelbimas: bus dainuojama "Carmina Burana"! Deja, plakate pažymėtą dieną aš turėjau būti Kaune, kur buvo numatytas mano autorinis vakaras Maironio muziejuje. Tad likau kantatos neišgirdusi.

Tačiau Kaune, savo vakaro metu, pasakojau, kaip "Carmina Burana" verčiau į lietuvių kalbą, ir pridūriau: "Neabejoju, kad jos vertėjas Lietuvoje irgi patyrė tiek džiaugsmo, kiek ir aš". Per salę prabėgo keistas šlamesys... Nesupratau – kodėl? Tik vėliau sužinojau, kad Lietuvoje ši kantata dainuojama originalo kalba; ji nėra išversta. Todėl joks vertėjas jokio džiaugsmo patirti negalėjo, ir todėl klausytojų salė "sušlamėjo" lengvu juokeliu.

Dabar susiradau seną laišką (1979.X.5), kurį rašiau savo bičiuliams, Onutei ir Petrui Žilinskams į Klivlandą (tuo metu gyvenau Čikagoje). Man anądien atėjo mintis, kad gal "Tėviškės žiburių" skaitytojams būtų įdomu išgirsti apie lietuvių kalbos lankstumą eiliavimui.

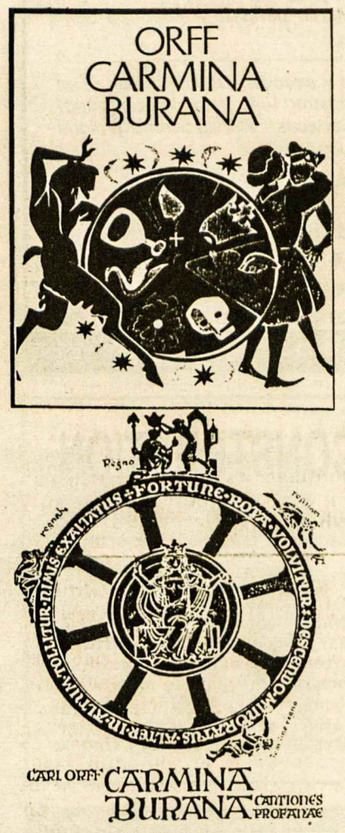

(Laiško pradžioje atsiprašinėju, kad ilgai neparašiau). Kaltas buvo kompozitorius Carl Orff ir jo sceninė kantata "Carmina Burana", kurią verčiau į lietuvių kalbą. O viskas prasidėjo šitaip: pavasarį man paskambino mūsų operos valdybos pirmininkas Vytautas Radžius. Naujam sezonui bus statomi "Pajacai" ir "Carmina Burana", kurią jie dainuos lotyniškai, nes girdėjo, kad teksto neįmanoma išversti. Tačiau reikėtų žiūrovams parūpinti leidinėlį su lietuvišku tekstu, idant jie suprastų, apie ką dainuojama. Tad Radžius prašė, kad aš padaryčiau pažodinį dainų vertimą.

Šios kantatos niekad scenoj nemačiau, bet kelis sykius girdėjau per radiją, ir ji man labai patiko. Gaivalinga! Tačiau apie vertimą nenorėjau net kalbėti. Aš jau esu vieną vertimą Lietuvių operai padariusi ("Fidelio"), ir "bendram išsilavinimui" vieno sykio gana. Skiemens derinimas su nata yra krapštuko darbas – tai tarsi didžiulis, painus kryžiažodis... O pažodinis vertimas manęs visiškai nedomina. Tą galėtų atlikti kuris nors lotynų kalbos žinovas, kurių Čikagoje apsčiai turime.

Bet Radžius lengvai nepasitraukė. Jis man pasiūlė tekstą bent pasiskaityti. Gerai, sutikau; susipažinti verta. Netrukus gavau originalą su trim pažodiniais vertimais: anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Nors kantatos muzika parašyta 1937 m., bet tekstas – senas senutėlis. Iš viso ten esama 24 dainų. Jas sukūrė nežinomi klajūnai poetai ir vienuoliai, kažkada XII-XIII amžiuje. Didžioji dainų dalis rašyta viduramžine lotynų kalba, o kelios dainos senąja vokiečių ir senąja frankų kalba.

Tekstą skaitydama pagalvojau, kad šių dainų jau nebūtų įmanoma į moderniąsias kalbas dainavimui išversti. Eilutė nepaprastai trumpa, rimai beveik lipa ant rimų. Vokiečiai negalėtų lengvai pajudėti, sukaustyti savo sakinio griežtom taisyklėm. Prancūzams didelė kliūtis būtų jų žodžių kirčiavimas ant paskutiniųjų skiemenų. Na, o anglų kalba yra nepaslanki rimams. Aš turiu anglišką rimų žodyną. Tai 600 puslapių knyga, ir visi grynieji rimai joje išsemti! O jeigu lietuviai sumanytų rimų žodyną išleisti, jis būtų neaprėpiamas! Juk mes keičiame galūnes, linksniuodami šokdiname kirtį – žodžiai per vienaskaitą ir daugiskaitą gali pasikeisti 14 kartų! O ką kalbėti apie įvairiausias veiksmažodžių nuosakas ir laikus, dalyvius, pusdalyvius. Tad jeigu kokiam nors žodžiui rimo reikia, lietuvių kalboj jis atsiras. Mes esame rimų turtuoliai.

Tad kažin, pagalvojau, ar būįmanoma "Carmina" dainuoti lietuviškai? Dėl įdomumo pabandžiau kelis posmus išversti... Atrodo, kad būtų įmanoma! Ir tąsyk baisiai užsidegiau: padaryti kažką ko neįmanoma padaryti didžiosiomis kalbomis – išversti "Carmina Burana", dainas rimuoti ir pritaikyti dainavimui. Paskambinau Radžiui ir sakau: jeigu opera norėtų kantatą dainuoti lietuviškai, aš negailėčiau nei laiko, nei pastangų, – ir tokį vertimą pasistengčiau padaryti. Žinau, kad tai būtų milžiniškas darbas, bet – įdomus!

Kai jau buvau išvertusi tris dainas, mudu su Radžium ir keliais operos valdybos nariais nuvažiavom pas Alvydą Vasaitį (tai jų dabartinis dirigentas). Vasaitis atsisėdo prie fortepijono, o aš tarsi "padainavau" tai, ką buvau išvertusi. Kai jie išgirdo lietuvišką tekstą, visi užsidegė: būtinai dainuokime lietuviškai! Tad prasidėjo sunkus ir ilgas darbas. Prieš kelias dienas vertimą baigiau. Žinoma, visa tai, kas mane taip žavėjo ir jaudino, buvo tik mano pačios džiaugsmai. Jie labai asmeniški, ir niekam nerūpi. Bet man atrodo, kad gal Judviem bus įdomu apie tai išgirsti.

Darbo metu mane patraukė dar vienas dalykas: nors tarp lotynų ir lietuvių kalbų nėra tiesioginio žodžių panašumo, bet dažnai suskamba panašus sakinio sudarymo (mąstymo?) bangavimas. Gal todėl, kad abi yra senos kalbos. Žodžių linksniavimas, galūnių kaita, sakinio dėliojimo būdas, netgi kažkokia panaši tonacija – plaukimo "melodija". Svarbiausia: jaučiau, kad originalas nėra mūsų kalbai priešiškas, kaip, sakysime, jis šiaušiasi ir "kovoja" prieš moderniąsias kalbas. Lotyniškas tekstas mums draugingas.

Fortune plango vulnera
Stillantibus ocellis.
Fortūnos paliktas žaizdas
Atminęs ašaroju.

Stačiai džiūgaudavau, kai susibėgdavo panašus žodžių plaukimas. Pavyzdžiui: "Via lata gradior more iuventutis" – "Aš žengiu plačiais keliais, sekdamas jaunystę". O ypač kai rasdavau vienodų skiemenų ir taip pat kirčiuojamus žodžius. Pavyzdžiui: "felix et beatus" – "linksmas ir laimingas". Tiek pat skiemenų, ten pat sušoka kirčiai.

Štai mįslė vertėjui apie raudonai pražydusią pievą – dvi trumpos ir rimuotos eilutės: "Purpuratum/floret pratum". Trys pažodiniai vertimai rodo, kad visoms trims modernioms kalboms būtų didelis galvosūkis tekstą sustumdyti į aštuonis rimuotus skiemenis. Vokiškai: "Purpurrot blueht die Wiese"; angliškai: "Crimson flowers adorn the field". Prancūziškai: "La prairie etincelle de pourpre".

O lietuviškai?... Net ir surimuosim: "Vėl raudoni/žydi kloniai". Kantatoj yra garsi smuklės daina, kurioj nupasakota, už ką pakeliam penkiolika tostų, ir tąsyk išvardijamas gėrėjų sąrašas. (Pasirodo, geria visas pasaulis!). Jau iš pirmo žvilgsnio man buvo aišku, kad aš įstengsiu smuklės dainą išversti. Todėl, kad lietuviškas žodis "geria" turi lygiai tiek skiemenų ir lygiai taip kirčiuojamas, kaip lotyniškas žodis "bibit".

Geria ponai, geria ponios,
Geria sveikas ir ligonis,
Geria paikas ir išminčius,
Geria vaikas ir karšinčius;
Geria plonas, geria storas,
Geria suktas, geria doras.

Geria, geria, geria... Kadangi šis dviskiemenis žodis valdo pagrindinį ritmą, kaip išsisuktų vokietis su savuoju "trinkt", anglas su "drinks", o prancūzas su "boit"?... Tokį džiaugsmą kartais pajusdavau širdy, kad su mūsąja – senąja, nuostabiąja (beveik "antikine") lietuvių kalba – galiu pasileisti į "Carmina Burana" vertimo avantiurą.

Tad štai, ką šešis mėnesius veikiau. Taip į tą darbą įsisukau, kad, rodos, viską pamiršau. Tik su klavyru ant kilimo atsigulusi, varinėjau šen ir ten "Carmina Burana" ploštelę, kol ji beveik sudilo. Net nepastebėjau, kaip prabėgo vasara. Už langų virpa rudeniški lapeliai, ir dangus traukia kamuolingus debesis. Gal jie jau prikrauti sniego?

Čia baigiasi mano laiškas. Sykį, pro Niujorką pravažiuodama, viena Lietuvos žurnalistė darė pranešimą Amerikos lietuviams. Kai ji buvo užklausta, ką reiškia jos vartojamas žodis "balas", ir kodėl jis nepakeičiamas lietuvišku atitikmeniu, žurnalistė atsakė, kad lietuvių kalba esanti labai neturtinga, todėl mums tenka žodžius skolintis... Tad šiuo rašiniu buvo norėta atsigręžti į tuos, kuriems atrodo, kad lietuvių kalba yra skurdi lingvistikos varguolė: "Elevata sit lingua nostra gloriosa".

Šiaulių miesto teatro scenoje 1992 metais po Sofijos Čiurlionienės komedijos "Pinigėliai" vaidinimo. Iš kairės: hamiltoniškio "Aukuro" aktorė MARIJA KALVAITIENĖ, Šiaulių dramos teatro režisierė REGINA STEPONAVIČIŪTĖ, "Aukuro" režisierė ir aktorė ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ **Nuotr. J. Bindoko**

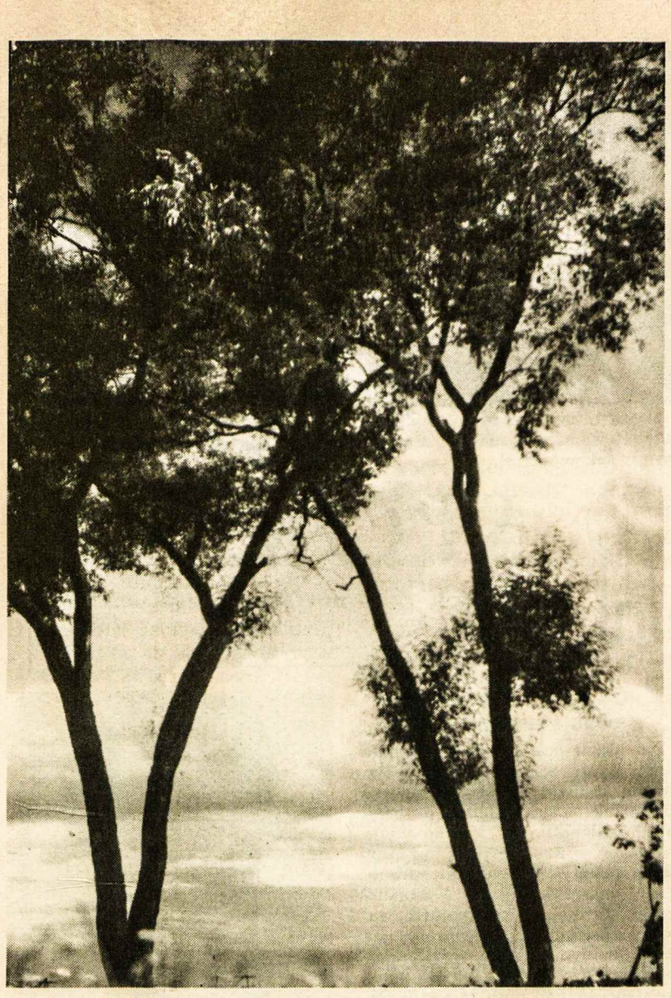

Žilvičiai – lietuviško gamtovaizdžio medžiai Lietuvoje **Ntr. D. Meliūno**

Lietuvos kultūrinių dirvų artojai

Juozo Kralikausko vienuoliktoji knyga "Psichologijos įvadas"

A. GUREVIČIUS

Yra sakoma, kad juoda duona ne badas, o stori marškiniai ne nuogalius. Betgi taip pat yra sakoma, kad žmogus nevien duona gyvas. Kuo tad?

Štai turiu surinkęs į vieną vietą septynias J. Kralikausko parašytas knygas, kurių keturios yra premijuotos. Ogi iš viso šios rūšies knygų jis yra parašęs 10. Vienuoliktoji knyga yra mokslinio turinio. Ji parašyta dar Lietuvoje ir pavadinta "Psichologijos įvadu". Taigi neskaitant net jo gausaus bendradarbiavimo spaudoje, ši knyga yra vienuoliktoji gili vaga, išvaryta lietuviškos kultūros dirvoje.

Vadinasi, dvasinių vertybių kūrėjai ir religinio gyvenimo puoselėtojai yra tie tautos kultūrinių dirvų artojai. Malonu, kad vienas iš jų yra ir torontietis Juozas Kralikauskas, kurio kūryba yra išvardinta "Lietuvių enciklopedijos" XII tome ir papildomuose XXXVI bei XXXVII tomuose.

Knygos "Psichologijos įvadas", dėl rusų okupacijos Lietuvoje autorius nesuspėjo išleisti. Dėl to, pasirinkęs tremties gyvenimą, pats su jos rankraščiu atsidūrė Kanadoje. Čia taip pat, matyt, neturėjo sąlygų ją išspausdinti. Tik po gana ilgo laikotarpio ją išspausdino dabartinėje Lietuvoje 1993 m.

Apie šią knygą įvadiniu žodžiu yra atsiliepęs Antanas Valantinas, psichologijos mokslų kandidatas. Jis ją įvertino kaip nepraradusį mokslinės vertės kultūros paveldą. Girdi, leidinys bus naudingas psichologams ir visiems besidomintiems šiuo mokslu.

Savo knygos gale rašytojas nurodo apie 50 autorių, kuriais jis pasinaudojo, rašydamas savo "Psichologijos įvadą".

Paprastai yra manoma, kad psichologija turėtų būti mokslas apie žmogaus sielą, kaip teologija yra mokslas apie Dievą. Tačiau autorius taria, kad "šią psichologijos aptartį laikyti išsamia bei tikslia tik tada, jei sielos sąvoka būtų aiškiai ir vienaprasmiškai nustatyta. O juk mes sielos terminu iš tikrųjų įvardijame tokį objektą, apie kurį jokios betarpiškos patirties neturime. Siela nėra patyrimu prieinamas dalykas . . . bet ji, kaip vientisa dvasinė substancija, iš principo yra už patirties ribos".

Pagal tai autorius ir taria: "Psichologija nėra mokslas tiktai apie sielą, jos apimamasis objektas yra daug platesnis ir akivaizdesnis. Tai visų pirma psichinės apraiškos, arba psichinių apraiškų realybė: pvz., jutimai, vaidiniai, jausmai, norai bei pasiryžimai, protavimas . . ."

Taigi "žmogaus esmės apsireiškimas patiriamas iš jo psichologinių apraiškų"... Vadinasi, "psichologija yra mokslas, kuris tiria psichinę realybę".

Šios psichinės realybės vaizdavime autorius nepraeina pro šalį ir religinių nuorodų. Antai jis taria: "Religiniai jausmai turi savyje dievybės, antgamtinio pasaulio, pomirtinio gyvenimo sintetinę mintį. Jie yra ypatingai glaudžiai susiję su žmogaus likimo bei gyvenimo prasmės sąvokomis" . . . Iš čia kyla ir Dievo supratimo žymės: "Dievas yra tobulai teisingas, tobulai geras ir visa galįs".

Vadinasi, eiliniam žmogui psichologijos samprata gali ateiti ir iš kitų šaltinių, būtent religinių. Dėl to jam atrodo, kad šis mokslas turėtų taip pat ir religiniais terminais išreikšti sielos sampratą. Antai Kristus tarė: "Ką padėtų žmogui, jeigu jis laimėtų visą pasaulį, bet prarastų savo sielą, arba ką žmogus gali duoti savo sielai atvaduoti" (Mato 16-26). arba vėl: "Ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet prarastų savo sielą. Ką žmogus gali duoti savo sielai atvaduoti". (Morkaus 8-36,37). Be kita ko, prieš mirtį "Jėzus dideliu balsu sušuko, sakydamas: "Tėve į Tavo rankas aš atiduodu savo dvasią". Jis, kaip žmogus, savo sielą pavadino dvasia. Vadinasi, ir mes savo sielą galime vadinti dvasia.

Iš šitų Kristaus pareiškimų aiškėja, kad siela yra neįkainojamos vertės Dievo dovana žmogui. Ji yra įvairiopos paskirties: poeto ir rašytojo siela, muziko siela, dailininko ir aplamai meno kūrėjų siela, mokslininko, inžinieriaus, architekto ir kitokių profesijų, net ir artojėlio sielos. Be jos mes nepajustume šios žemės gėrio ir grožio, negyventume šimtaaukščiuose pastatuose, nematytume gražiųjų katedrų, neišgirstume nuostabių muzikos melodijų, neturėtume Donelaičių, Baranauskų, Čiurlionių, Maironių, Brazdžionių, Kralikauskų, Tamulaičių ir šimtų kitų meno kūrėjų, jei Dievas būtų jų neapdovanojęs atitinkama dvasia.

Ši Kralikausko knyga yra verta ne trumpo aptarimo, bet jos įsigijimo ir atidaus perskaitymo, nes mes dažnai apie psichologiją per mažai nutuokiame. Taigi norint su šiuo mokslu artimiau susipažinti, reikia šį "Psichologijos įvadą" perskaityti.

Atsiųsta paminėti

TELEFONŲ SĄRAŠAS. Apima visą Seiniją – įstaigas, organizacijas ir paskirus asmenis. Tai mėnraščio "Aušra" priedas, išleistas Punske 1993 m. Tiražas – 600 egz.

LITUANUS, 1995, vol. 41, nr 1, trimėnesinis žurnalas anglų kalba, skirtas menui ir mokslui, 80 psl. ir viršeliai; šio nr. redaktoriai A. Klimas ir R. A. Vitas. Adresas: 6621 S. Troy St., Chicago, IL. 60629, USA. Asmeninė prenumerata metams $10 (JAV).

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Alicija Marija Rugytė, pedagogė, istorikė ir visuomenininkė, mirė Čikagoje 1985 m. birželio 20 d. Pirmąjį mirties dešimtmetį 1995 metais norima paminėti jai skirtos monografijos išleidimu. Pakviestas Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirm. prof. dr. Jono Račkausko, monografiją sutiko parašyti Vilniaus pedagoginio universiteto dėstytojas dr. Kęstutis Pečkus.

Rašytojas Albinas Baranauskas, Čikagoje gyvenantis daugelio romanų autorius, gimė 1924 m. birželio 3 d. Bartininkuose, anuometinėje Vilkaviškio apskrityje. Tėviškėn šių metų vasario pradžioje jis grįžo ne savo romanais, o poezijos rinkiniu "Poezija (1965-1968)", pernai išleistu Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos. Atrodo, jis sudarytas iš 1969 m. Čikagoje išleisto A. Baranausko vienintelio poezijos rinkinio "Pasaga ir vyšnios", turbūt papildyto ir tada neatspausdintais eilėraščiais. A. Baranausko romanus, matyt, teks atidėti vėlesniam laikui dėl popieriaus trūkumo Lietuvoje. Trims tomams A. Baranausko romano "Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur" būtų reikėję didelių popieriaus atsargų. A. Baranausko pirmosios Lietuvoj pasirodžiusios knygos "Poezija (1965-1968)" sutiktuvės įvyko Vilkaviškio centrinėje bibliotekoje. Leidėjų vardu skaitytojus su ja supažindino Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. V. Sventickas. Apie knygos autorių kalbėjo jo buvęs bendraklasis V. Tarasonis. A. Baranausko eilėraščius skaitė jaunas poetas V. Gedgaudas, neseniai išleidęs savo pirmąjį rinkinį "Kapsulė".

Prof. dr. Tomas Venclova, poetas ir vertėjas, dirbantis JAV Yale universitete, lankėsi Lietuvoje ir vasario 12 d. Lietuvos menininkų rūmuose vilniečiams skaitė pranešimą "Lietuva ir pasaulis: abipusis atsitvėrimas". Pagrindą šiam pranešimui sudarė jo paties straipsnis "Penkeri laisvės metai", pernai skaitytas "Santaros-Šviesos" suvažiavime. Pasiklausyti jo pranešimo į Lietuvos menininkų rūmus atvyko Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, mons. Kazimieras Vasiliauskas. Buvo ir prof. dr. T. Venclovos pranešimo laukiančių politikų, mokslininkų, net ir užsienio šalių ambasadorių. Mat visi prisiminė, kad dabartinis prof. dr. T. Venclova sovietmetyje buvo disidentas, Lietuvos Helsinkio grupės narys, į Vakarus išvykęs 1977 m. sausio 25 d. Visi taipgi žinojo, kad prof. dr. T. Venclova pranešimus būdavo linkęs papildyti diskusijomis. Su svečiu iš JAV šio vakaro dalyvius supažindino Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis, pabrėžęs, kad prof. dr. T. Venclova yra Vilniaus universiteto auklėtinis.

Pagrindines pranešėjo mintis "Dienos" skaitytojams atskleidžia Dalia Musteikytė, vasario 17 d. laidoje rašiusi: "Prelegentas skeptiškai vertina baimę prarasti etniškumą, pasisakymus, kad 'mes esame teisūs ir tik mes galime parodyti Europai, kas yra tikrasis tautiškumas'. Jis mano, jog po Stalino mirties reikėjo ginti ne etniškumą (jam išnykti pavojus nebegrėsė), o 'sveiką protą'. 'Mąstymas turi būti palankus mažumoms', — sakė T. Venclova. — Ypač daug dėmesio reiktų skirti santykiams su rusais, lenkais ir žydais. Pasak profesoriaus, Rusija — ne tik su Čečėnija kariaujantis prez. Borisas Jelcinas ir generolai. Jo nuomone, Rusija nebetaps 'pasaulio pabaisa', nes pačioje šalyje pirmą kartą per jos istoriją atsirado protestuojančių prieš invaziją į Čečėniją žmonių. 'Rusofobija didžiuotis nereikėtų — tęsė T. Venclova. — Reikėtų Rusiją prijungti prie pasaulio'. Anot jo, Jupiterio traukos laukas, norim mes to ar nenorim, visados bus didesnis už Žemės traukos lauką. Taip ir Rusija Vakarams rūpės labiau už Lietuvą. T. Venclova mano, kad derėtų pakeisti įsisenėjusį mūsų požiūrį į lenkų tautą, nes 'Lenkija po Želigovskio tikrai pasikeitė'. Nors Lenkija ir nepretenduoja į Vilniaus kraštą, daugelis lietuvių, pasak prelegento, tebemano: 'Tupi lenkas už kalniuko, akys žiba kaip velniuko'. Bene jautriausiai sprendžiamas, T. Venclovos požiūriu, turėtų būti žydų klausimas. Pilnateisiais pasaulio nariais tapti galėsime, anot jo, tik nustoję manyti, kad žydai — komunizmo pranašai . . ."

Vilniečiai džiaugiasi Viktoro Petkaus paruoštu iliustruotu albumu "Vilniaus arkikatedros bazilikos koplyčios", skaitytojus supažindinančiu su jų istorija, statytojais ir taipgi koplyčių saugotojais bei gynėjais. Albumo paruošime V. Petkui talkino dabartinis Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas ir Vilniaus dailės muziejus. Albumą išleido ekonomikos mokslų dr. Genadijus Konopliovas.

Reinhardas Krausas, Vokietijos ambasadorius Vilniuje, yra ne tik koncertuose dalyvaujantis smuikininkas, bet ir paskaitininkas. Pakviestas Kauno jaunimo kameriniame teatre veikiančio švietėjiško "Parnaso" klubo, jis skaitė paskaitą "Pastabos apie actekų ir majų poeziją". Su šia egzotiška literatūra ambasadorius R. Krausas yra susipažinęs Meksikoje, actekų ir majų tėvynėje, atliktuose jų istorinio palikimo tyrinėjimuose. Kaunan jis atvyko su kitais Vokietijos ambasados tarnautojais ir, paskaitai pasibaigus, atsakinėjo į susidomėjusių kauniečių klausimus.

Lietuvoje gimimo sukakčių proga prisiminti ir pagerbti du žymieji kalbininkai — Kazimieras Būga (1879-1979) ir Juozas Balčikonis (1885-1969). Lietuvių kalbos institute Vilniuje kovo 18 d. surengta konferencija "Leksikografijos problemos: semantika, etimologija, tarminių faktų pateikimas, žodynų sudarymo principai" buvo skirta J. Balčikonio 110-tosioms ir K. Būgos 115-tosioms gimimo metinėms. "Lietuvos aido" atstovė Jolanta Zabarskaitė skaitytojams pasakoja: "Dalyvavo Vilniaus, Šiaulių, Klaipėdos kalbininkai, svečiai iš Rygos latvių kalbos instituto, žinomas lietuvių draugas akademikas A. Nepokupnas iš Kijevo. Sausakimšoje salėje perskaityti 36 pranešimai iš etimologijos, istorinės leksikografijos, žodynų sistemiškumo, tarmių leksikologijos. Diskusijos buvo karštos. Daug dėmesio skirta būsimam naujo tipo bendrinės kalbos žodynui (tokius turi anglai, prancūzai), nagrinėti 'Dabartinės kalbos žodyno' trūkumai, aptarti daugiatomio 'Lietuvių kalbos žodyno' papildymai, pristatyti nauji žodynai (pvz. 'Karybos terminų žodynas') ir kt." Kovo 21 d. J. Balčikonis buvo prisimintas gimtosiose Ėriškėse, dabartiniame Panevėžio rajone. Susitikimo dalyviai kalbėjo apie jo darbus, visuomeninę veiklą, meilę gimtajai kalbai, padėjo gėlių ant jo kapo.

Utenos Antano ir Motiejaus Miškinių centrinė biblioteka savo skaitykloje surengė parodą "Knygnešiai ir jų keliai". Dokumentų rinkinyje "Knygos plitimas Utenos rajone" yra įrašytos 29 knygnešių pavardės. Jų pavardes bei atsiminimus apie juos surinko Utenos rajono pedagogai, kraštotyrininkai ir bibliotekos darbuotojai. Pavojų pilną gyvenimą turėjo Utenos krašto knygnešiai Matas Balčiūnas, Juozas Baranauskas, Liudvikas Kuliešius ir Jonas Viliūnas. Nors lietuviškos spaudos draudimo metais buvo inirtingai persekiojami, bet nesiliovė platinti lietuviškų knygų. Knygnešių sąraše yra ir viena moteris — Julija Jurelienė, knygas platinusi su vyru Justinu ir sūnumi Jonu. Daug įdomios medžiagos apie knygnešius buvo galima rasti P. Rusecko dviejų tomų knygoje "Knygnešys", kraštotyrininkų Antano Gasparaičio ir Balio Juodzevičiaus straipsniuose bei kitų autorių parodon įjungtose knygose.

Lietuvos menininkų rūmuose Vilniuje surengtą savo darbų parodą dail. Virginijus Kašinskas laiko žemaitiška pasaka. Jam pagrindinis kūrybos šaltinis yra etninė Žemaitijos kultūra. Tapytojas V. Kašinskas, gimęs 1955 m. Šilalės rajone, "Lietuvos aido" atstovei Nikai Aukštaitytei pasakojo: "Žemaitija — tai gyva pasaka. Augau vienkiemyje ir mane nuo vaikystės supo jos padavimai, legendos. Nors šiandien viskas išgriauta, bet ta autentiška kultūra dar išsaugota žmonių širdyse. Kaimo žmogui svarbi ta mitologija, jis nešioja savy kosminį pasaulio modelį. Mano kūryba remiasi žemaitišku pasaulio suvokimu. O tapyba — man pačiam dvasinio tobulėjimo kelias. Paskutinių metų darbai — 'Žemės vartai', "Žvaigždė' — kosmogoniniai. Prieš penkerius metus jų nebūčiau galėjęs nutapyti — trūko suvokimo". **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	6.50%
180-364 d. term. ind.	6.75%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	6.75%
3 metų term. indėlius	6.75%
4 metų term. indėlius	7.00%
5 metų term. indėlius	7.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	7.00%
1 metų GIC-met. palūk.	7.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.25%
3 metų GIC-met. palūk.	7.25%
4 metų GIC-met. palūk.	7.50%
5 metų GIC-met. palūk.	7.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.75%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.25%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539Toronte

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824

Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas

Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA ▪ 35 METŲ PATIRTIS ▪ ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ ▪

Countrywide

WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

290 North Queen Street, Suite 112,

Toronto, Ontario M9C 5L2

Tel. 416 767-9000 Fax 416 620-8015

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Čikagos "Lituanicos" futbolo klubo pirm. A. GLAVINSKAS (kairėje) ir vyrų bei jaunučių komandų vadovas G. BIELSKUS per metinį narių susirinkimą 1995 m. kovo 19 d. Lemonte, Il. Nuotr. Ed. Šulaičio

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Čikagos "Lituanicos" metinis susirinkimas

Šio klubo metinis narių susirinkimas įvyko 1995 m. kovo 19 d. Pasaulio lietuvių centre. Dalyvavo 25 nariai, kurie išklausė pranešimus, padiskutavo ir išrinko naują vadovybę. Susirinkimą pradėjo klubo prim. A. Glavinskas; pranešimus padarė G. Bielskus, J. Žukauskas, L. Juraitis ir kt. Komandų vadovai nusiskundė, jog praėjęs sezonas nebuvo sėkmingas, ir jos negali pasigirti gerais pasiekimais. Jie pabrėžė, kad nėra geresnių žaidėjų, kurie pajėgtų kovoti su stipriomis Čikagos bei apylinkių komandomis. Vis ieškoma naujų futbolininkų, kurių tikimasi iš Argentinos ir Lietuvos. Buvo nemažai kalbama apie klubo organizuojamų dviejų komandų (jose dalyvaus ir futbolininkai iš kitų miestų) išvyką į V Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Susidomėjimas išvyka yra nemažas ir tikimasi, kad susidarys neblogos komandos. Buvo diskutuojamas ir Lietuvos jaunių rinktinės priėmimas Čikgoje. Ši rinktinė nori sustoti Čikagoje ir čia sužaisti pora rungtynių, pakeliui į tarptautinį futbolo turnyrą Dallas, Tx.

Renkant naują valdybą, buvo pasiūlyta palikti tuos pačius narius su papildymais. Pernai mirė vienas aktyvus klubo valdybos narys – a.a. Jonas Juška (jis prisimintas tylos minute), tad jo vieton pasiūlytas J. Žukauskas. Kiti perrinkti valdybos nariai: A. Glavinskas, L. Juraitis, G. Bielskus, Ed. Šulaitis, V. Juodišius, Br. Mikėnas, J. Zaksas. Šiemet klubui sukanka 45 veiklos metai. Ta proga numatoma išleisti platesnį leidinį ir lapkričio mėn. surengti sukaktuvinį pobūvį.

E. Šulaitis

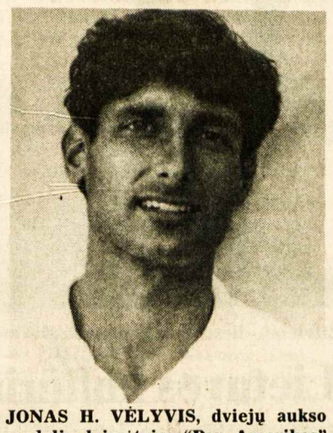

JONAS H. VĖLYVIS, dviejų aukso medalių laimėtojas "Pan Amerikos" žaidynėse 1995 m. kovo mėn. Argentinoje. Jis atstovavo JAV-ėms irklavimo varžybose

Mokslų užbaigimas nukeliamas

"Tėviškės žiburių" skaitytojams Jono H. Vėlyvio pavardė jau girdėta. Jo pasiekimai moksle ir sporte (du aukso medaliai "Pan Am" varžybose š.m. kovo mėn. Argentinoje) tikrai pasigėrėtini. Jonas H. Vėlyvis, 29 m. amžiaus, irkluoti pradėjo studijų metais Harvardo universitete, kur 1988 m. baigė inžinerijos mokslus su pagyrimu. Studijavo toliau, ir šiuo metu iki ortopedinės chirurgijos baigimo Kolumbijos universitete, Niujorke, jam likę yra tik aštuoni mėnesiai. Laimėti aukso medaliai paskatino jį kuriam laikui atidėti studijas ir pradėti ruoštis tolimesniems, pasaulinio masto laimėjimams irklavimo sporte. Šiuo metu Jonas H. Vėlyvis ir dar trys vyrai, sudarantys lengvo svorio keturvietės valties įgulą, gyvena ir treniruojasi Chula Vista Kalifornijoje, garsiam treneriui Mike Spracklen vadovaujant, ruošiasi 1996 m. olimpinėms žaidynėms.

Metų laikotarpiu iki olimpiados Atlantoje Jonui su keturvietės valties įgula teks dalyvauti įvairiose varžybose: Vokietijoje, Anglijoje, vėliau, po vieno mėnesio treniruočių Trakų ežere, Lietuvoje, vyks į Suomiją, į Pasaulio čempionatą. "Pan Amerikos" varžybose į aukso medalių grupę lygiavosi Argentinos ir Kanados irkluotojai. JAV-bių lengvosios keturvietės irkluotojai baigmėje aplenkė kanadiečius 613.66 prieš 614.07, o JAV-bių aštunvietės lengvo svorio valties įgula su Jonu H. Vėlyviu tapo pirmieji taip pat, pasiekę 624.70 sek. laiką. Argentina liko antroje vietoje su 627.76, Kuba trečioje, užbaigusi varžybas su 634.58 sek. laiku. Išeivijos jaunimui Jonas H. Vėlyvis turėtų būti pavyzdžiu, kaip reikia planuoti pasisekimą gyvenime. Su ryžtu ir planingai siekiant tikslo, sėkmė visuomet lydės. Sig. K.

Marčiulionis geriausias

Lietuvis profesionalas krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, atstovaudamas savo klubo Seattle "SuperSonics" komandai, kovo 20 d. išvykoje – Houstone įvykusiose rungtynėse įmetė daugiausia taškų. Jis rungtynėse prieš "Rockets" komandą (jos buvo laimėtos 104:102) pelnė 20 taškų. Marčiulionis šiame susitikime per 24 minutes iš vienuolikos bandymų pataikė 7 kartus (du tritaškius), o iš penkių mestų baudų įmetė 4. Tuo tarpu Seattle komandos "žvaigždės" Kemp per 35 minutes pelnė 15, Schrempf – per 38 min. 18, Payton – per 37 min. – 19 taškų. Seattle klubas yra vienas geriausiųjų NBA lygoje. Savo grupėje jis yra antrasis, o iš visų NBA priklausančių klubų užima 5-tą vietą. E.Š.

Įvairios žinios

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) gen. sekretorius P. Statuta laiške ŠALFASS-gos pirmininkui Audriui Šileikai, dėkoja už Lietuvos slidininkų priėmimą Kanadoje. Jis rašo: "...noriu pasinaudoti šia proga ir padėkoti asmeniškai Jums ir visiems, kurie taip gražiai priėmė Lietuvos sportininkus..."

* * *

Penktųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinis k-tas rengia oficialų leidinį – žaidynių programą, kuris bus įteiktas visiems žaidynių dalyviams bei platinamas per varžybas. Leidinyje numatyta išspausdinti Lietuvos prez. A. Brazausko, ministerio pirm. (V PLSŽ org. k-to pirmininko) A. Šleževičiaus, PLB pirm. B. Nainio bei I, II, III, IV PLSŽ org. komitetų pirmininkų (P. Bernecko, V. Adamkaus, J. Jonavičiaus, R. Ozolo) sveikinimus, varžybų programą ir kt. ŠALFASS-gos pirmininkas Audrius Šileika taipgi yra paprašytas atsiųsti sveikinimo žodį.

* * *

V PLSŽ organizacinio k-to darbo grupės vadovo pav. P. Santackas informuoja apie priėmimo sąlygas sportininkų ir svečių, kurie žada atvykti į Vilnių prieš prasidedant žaidynėms. Žmogui vienai parai kambarys ir maitinimas kainuotų 25–30 JAV dol. Kambriai yra su visais patogumais. Galima gyventi po vieną, du, o jei pageidautų yra ir trijų vietų kambariai. Taip pat yra galimybė apsigyvendinti ir privačiuose butuose. Krepšininkams iš Kanados, kurie nori atvykti anksčiau ir pasitreniruoti, pabuvoti prie jūros, ieškoma priėmimo vietų.

* * *

"Lietuvos sporto" redaktorius Br. Čekanauskas praneša, kad norint užsisakyti šį laikraštį reikia išsiųsti čekį, ir laikraštis bus siuntinėjamas. Prenumerata vienam mėnesiui 10 JAV dol. Adresas: "Lietuvos sportas", Odminių g-vė 3 (kieme III a.), 2600 Vilnius. Tel. ir faksas 616767.

* * *

E. Kėkštienė, Toronto lietuvių golfo klubo golfininkė, buvusi ŠALFASS-gos golfo pirmenybių laimėtoja, Myrtle Beach, JAV, 1995 m. sausio 12 d. žaisdama su torontietėm G. Stauskiene ir J. Ignatavičiene, vienu smūgiu pasiekė skylę (Hole in One) ant "Par 3", 130 jardų atstume. Tai jos jau trečia tokia sėkmė. Pirmą kartą ten pat 1989 m. ir po to Toronte 1991 m. Sig. K.

Skautų veikla

• Prel. ps. Juozas Prunskis yra paskyręs $8000 premijoms už rašinius skautiška bei religine tema. Tam reikalui sudarytas atskiras Juozo Prunskio fondas Vydūno fondo sudėtyje. Jau skelbiamas rašinių konkursas tema "Skauto pareigos Dievui ir tėvynei". Rašinys turi būti 4 ar daugiau mašinėle rašytų puslapių, pasirašytas slapyvardžiu. Atskirame voke turi būti autoriaus pavardė ir adresas. Rašinius siųsti iki š.m. spalio 1 d. adresu: Vydūnas Fund (Rašinių konkursas) 14911 E. 127 th St., Lemont, Il. 60439 USA. Premijų dydis: $250, $150 ir $100. Tai apima tris premijuojamus rašinius. V.F.Inf.

• Knygai "Lietuviškoji skautybė" aukojo: $250 – Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; $100 – prel. dr. Pr. Gaida, adv. A. Pacevičius, S. Vaitekūnienė, A. ir S. Draugeliai, dr. A. Dailydė, A. Jagėla, A. Sungailienė, Toronto lietuvių pensininkų klubas; $50 – B. Stalioraitienė, A. Petrontonio, K. Budrevičius, A. Empakeris, J. Zubas, J. Stanionis. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū. M.

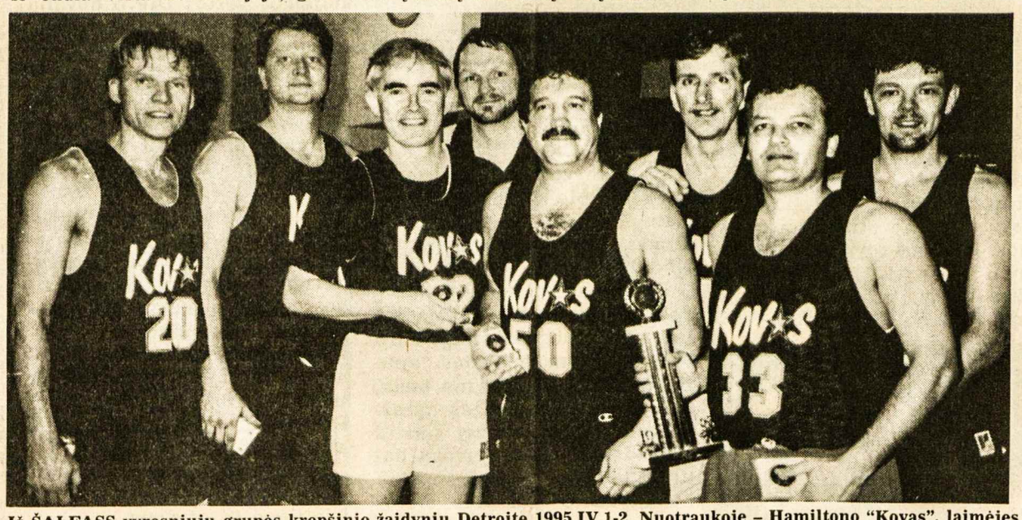

Iš ŠALFASS vyresniųjų grupės krepšinio žaidynių Detroite 1995.IV.1-2. Nuotraukoje – Hamiltono "Kovas", laimėjęs žaidynėse su Toronto "Aušra" pirmąją vietą santykiu 68-60 Nuotr. J. Urbono

RE/MAX Above the Crowd!

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9 (2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę, visais atvejais prašau kreiptis į mane, skambinant bet kuriuo metu.

TEODORAS STANULIS

RE/MAX West Realty Inc.

tel. 416 769-1616,

nešiojamas tel. 416 802-1029

namų tel. 416 231-4937, FAX 416 769-1524,

SĄŽININGAS, GREITAS IR GARANTUOTAI MALONUS VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS VISAIS PARDAVIMO-PIRKIMO REIKALAIS

NEMOKAMAS NAMŲ ĮVERTINIMAS

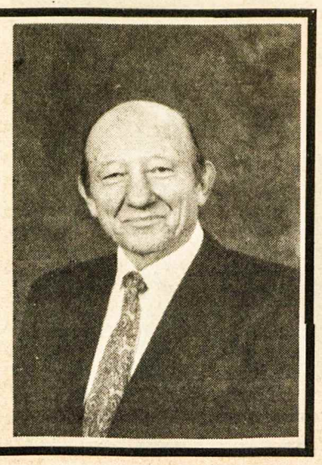

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6.50%	už 90-179 dienų term. indėlius
6.75%	už 180-364 dienų term. indėlius
6.75%	už 1 m. term. indėlius
6.75%	už 2 m. term. indėlius
6.75%	už 3 m. term. indėlius
7.00%	už 4 m. term. indėlius
7.25%	už 5 m. term. indėlius
7.00%	už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.25%	už 1 m. GIC invest. pažym.
7.25%	už 2 m. GIC invest. pažym.
7.25%	už 3 m. GIC invest. pažym.
7.50%	už 4 m. GIC invest. pažym.
7.75%	už 5 m. GIC invest. pažym.
4.25%	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.25%	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.25%	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.25%	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.50%	už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.75%	už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.00%	už OHOSP (variable rate)
3.75%	už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
4.50%	kasd. pal čekių sąsk. virš 10.000
5.00%	už Amerikos dol. 1 m. GIC
4.00%	už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.50%
2 metų	8.75%
3 metų	9.00%
4 metų	9.00%
5 metų (fixed rate)	9.25%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	7.75%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard *Kredito kortelė*

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki $30.000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

• Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

BALTIC CONSTRUCTION

LIETUVA

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūsių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybių priežiūra. • 18 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas • Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

Tony Genys Sutton GROUP

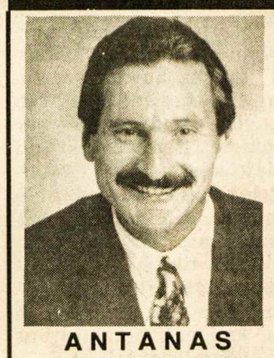

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Per 7 darbo dienas jūsų giminėms Lietuvoje tiesiai į rankas perduodam amerikietiškus dolerius.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 10 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570

FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Didžiosios "TŽ" loterijos aukotojai ir laimėtojai

1. J. Paršelio dovanotą paveikslą laimėjo G. Chvedukienė, Oakville, ville, Ont., nr. 8974.

2. S. Prakapo dovanotas plokšteles — N. Kersnauskaitė, Euclid, OH, nr. 5521.

3. M. Radzevičienės dovanotą medžio drožinį — R. Labinas, Dundas, Ont., nr. 9906.

4. L. Stosiūno dovanotą paveikslą — C. Opanavičius, Elk Point, Alta, nr. 12761.

5. S. Zavienės dovanotus gintarinius karolius — S. Janušas, Weston, Ont., nr. 14936.

6. Z. Dobilo paveikslą — nr. 17288.

7. M. Radzevičienės dovanotą keramiką — D. Degesys, Cleveland, OH, nr. 16876.

8. A. a. V. Miceikos dovanotą S. Šetkaus paveikslą — O. Naumanas, Cleveland, OH, nr. 5872.

9. A. Laurinaičio dovanotas plokšteles — I. Rose, Toronto, Ont., nr. 6253.

10. J. Paršelio dovanotą paveikslą — R. Čepulis, Cleveland, OH, nr. 17597.

11. K. Abromaičio medžio drožinį — E. Barisas, Tecumseh, Ont., nr. 13950.

12. Galerijos "Nemunas" savininkų p.p. Reginų dovanotą Jonavičiaus paveikslą — kun. J. Liauba, OFM, Hamilton, Ont., nr. 17333.

13. S. Vyskupaitienės dovanotą lovatiesę — I. Baltakienė, Toronto, Ont., nr. 15168.

14. A. Laurinaičio paveikslą — I. Tamošiūnienė, North York, Ont., nr. 6534.

15. D. A. Bajorinų dovanotus gintarinius karolius — A. K. Čepai, Edmonton, Alta, nr. 12543.

16. Dr. A. Valadkos dovanotą A. Kezio meninę fotografiją — A. Lukavičius, Hamilton, Ont., nr. 17361.

17. M. Radzevičienės dovanotą medžio drožinį — M. Trumpauskas, Reaboro, Ont., nr. 12941.

18. Z. Dobilo paveikslą — N. A. Slivinskas, Don Mills, Ont., nr. 6589.

19. S. Pacevičienės keramikos indą — M. Aukštuolis, Cleveland, OH, nr. 16858.

20. S. Pranckevičiaus pietų servizą — M. Adamonis, Rochester, MN, nr. 3556.

21. A. a. V. Miceikos dovanotą S. Šetkaus paveikslą — A. Medelis, Oshawa, Ont., nr. 16751.

22. G. Balčiūnienės dovanotas lempas — R. Pleinienė, Hamilton, Ont., nr. 16999.

23. V. Balsienės keramikos vazą — L. Skripkutė, Hamilton, Ont., nr. 3889.

24. Galerijos "Nemunas" savininkų p.p. Reginų dovanotą a.a. A. Tamošaitienės paveikslą – nr. 16957.

25. A. a. P. Kaziukonio dovanotą audinį — D. Viskontienė, Toronto, Ont., nr. 16038.

26. L. Sendžikienės tautinę lėlę — V. Abramavičius, Wasaga Beach, Ont., nr. 4295.

27. J. Daugėlos dovanotą Z. Dobilo paveikslą — O. Budrys, Toronto, Ont., nr. 13535.

28. S. Pacevičienės keramikos vazą — O. Svarinskas, Islington, Ont., nr. 15653.

29. P. Bigausko paveikslą — nr. 16818.

30. L. Dagienės dovanotą a.a. J. Dagio skulptūrą — A. Usvaltas, Aylmer, Ont., nr. 14452.

31. R. Žiūraitienės paveikslą — D. Pliūra, Mississauga, Ont., nr. 9598.

32. "Audra Travel" dovaną kelionę į Amsterdamą — B. Zolpis, Edmonton, Alta, nr. 12583.

33. "Audra Travel" dovaną $100 nuolaidą kelionei į Europą — A. Burb, Timmins, Ont., nr. 12867.

34. Piniginę dovaną $250 — S. Žiemelytė, Mississauga, Ont., nr. 9746.

35. Piniginę dovaną $500 — D. Intihar, Oakville, Ont., nr. 16253.

Mažojoje loterijoje buvo tradicinis "Napoleonas", kurį jau daugelį metų iškepa S. Rakštienė.

NUOSIRDŽIAUSIA PADĖKA didžiosios ir mažosios loterijos laimikių aukotojams.

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaro proga mūsų nuoširdūs rėmėjai aukojo: **$200** — E. Delkuvienė (a.a. vyro Osvaldo Delkaus atminimui), W. ir I. Dauginiai, S. ir G. Kuzmai, E. ir M. Bumeisteriai; **$100** — kun. Vyt. Volertas, W. Dresheris, G. ir H. Lapai, J. Varanavičius, dr. J. ir A. Sungailos, A. ir R. Pacevičiai; **$50** — I. ir P. Lukoševičiai, A. ir N. Ankai, dr. A. ir S. Pacevičiai, V. ir O. Taseckai; **$40** — V. ir S. Matulaičiai; **$25** — J. ir R. Pleiniai, J. Rinkūnienė, S. Dargis; **$20** — D. Garbaliauskienė.

Toronto Lietuvių namų valdyba ir revizijos komisija 1995-96 m. Iš kairės: T. Stanulis, V. Dauginis, pirm., D. Sysak-Simonaitytė, vedėja, D. Keršienė, J. Slivinkas. Stovi iš kairės: H. Sukauskas, E. Steponas, K. Petryla, R. Juodis, A. Biškevičienė, E. Pamataitis, R. Paškauskas, J. V. Šimkus, A. Sukauskas. Trūksta dr. G. Ginčauskaitės ir V. Drešerio Ntr. O. Burzdžiaus

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

KLB solidarumo įnašas yra $10 metams. Solidarumo mokestį galima sumokėti per apylinkių valdybas arba per lietuvių kredito kooperatyvus. Kanados lietuvių bendruomenei priklauso visi Kanados lietuviai – čia gimę, atvykę ir gyvenantys Kanadoje.

Kanados lietuvių bendruomenei aukojo:

Delhi-Tillsonburg apylinkė (iš viso $955): $100 – K. A. Ratavičiai, J. Vieraitis; $50 – P. V. Lapieniai; $40 – J. E. Gudinskai; $30 – P. Z. Augaičiai, B. A. Stonkai, V. B. Vytai, J. Jurėnas, J. Mačiulis, M. Mickevičius; $25 – V. A. Čiuprinskai, V. Jakubickienė, J. B. Lukšiai; $20 – J. L. Vitai, S. R. Beržiniai, P. O. Vėžauskai, P. Pekarskas, P. T. Pargauskai, V. Galeckas, M. Račys, M. Stankaitis, J. Jocas, S. Augustinavičius, B. V. Cvirkos, A. Martinkevičius, S. Vilimas, A. Aleliūnas, A. Klemka, J. E. Strodomskiai, A. Aleliūnas; $10 – D. Vindašius, E. Gailevičiūtė, B. Gerčas, J. M. Rimkai, O. Čeika, B. Lukošius, D. Bartulis.

Oakvilės apylinkė (iš viso $1,910): $120 – Solidarumo mokestis; $300 – A. Vale; $250 R. V. Dementavičius; $200 – J. R. Žiūraitis; $100 – F. Arnold, A. Kupitis, kun. J. Staškevičius, L. Moorby, H. Vaičeliūnas, A. Z. Vaičeliūnas; $75 – P. Z. Linkevičius; $50 – V, E. Grabauskas, A. B. Liškauskas, M. N. Janušaitis, S. A. Kazlauskas, E. Sargautis; $40 – V. O. Pulkauninkas; $35 – M. O. Krivickas; $30 – J. I. McKenna, J. P. Vegelis; $20 – J. Barzdaitis, B. Bagdonas, K. Juodviršis, L. J. Jakaitis, M. Žemeckas; $50 – M. J. Astrauskas (Toronto), "Vilnius Manor" Mezgėjų būrelis.

Winnipego apylinkė: $375 – Solidarumo mokestis.

Windsoro apylinkė (iš viso $980): $250 – S. Kizis; $200 – M. Kizis; $100 – A. Juškauskas; $75 – D. S. Naikauskai; $50 – L. Leparskas, Č. Kuras; $40 – Br. Barisas; $30 – A. Tautkevičius; $25 – Vyt. Barisas, B. Balaišis, Z. Mistautas; $20 – E. Pakauskienė, R. Dumčius, Jurgis Barisas, Jonas Barisas, P. Eidukas; $10 – A. Kozulis.

Visiems aukotojams nuoširdžiausias ačiū.

TORONTO ONT

Mkt. Vida Juozaitytė, anglų kalbos ir dėstymo metodikos kursų Lietuvoje organizatorė, neseniai sugrįžusi iš Kauno, praneša, kad šią vasarą kursai veiks mokykloje prie Nemuno, netoli Panemunės šilo. Numatyta šimtinė kursantų, Lietuvos anglų kalbos mokytojų. Mokytojos iš Kanados bus apgyvendintos Kauno technologijos universiteto (KTU) studentų bendrabučiuose. Kursų reikalais V. Juozaitytė tariasi toliau su Kauno miesto švietimo skyriumi. Be vadovės šios vasaros kursų dėstytojomis yra pakviestos: Aušra Baršauskienė, Laima Beržinytė-Šeškuvienė, Rauda Rautinš-Dickinson, Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė, Vida Yčaitė-Abell (visos iš Toronto) ir Vida Petrašiūnaitė iš Vankuverio.

Šios mokytojos nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo parapijos ir "Paramos" kredito kooperatyvams, paskyrusiems po $200, kurie bus išleisti dovanoms, skirtoms Lietuvos mokytojams, pirkti; dėkoja ir už suvenyrus, kurie bus išdalinti kursų lankytojams.

Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė

PADĖKA

Dainuojanti Lietuvos partizanų grupė "Šilas" kovo 20-25 d.d. lankėsi Kanadoje. Koncertavo Hamiltone, Wasagoje, Toronto Lietuvių namuose ir susitiko su tautiečiais Prisikėlimo parapijos salėje Toronte. Pravažiuodami trumpai svečiavosi St. Catharines.

"Šilą" Kanadoje globojo Toronto Lietuvių namų kultūros komisija. Pagrindiniai išvykos organizatoriai ir globėjai JAV ir Kanadoje buvo M. Remienė, dr. P. Kisielius ir B. Jasaitienė. Jie apmokėjo visas "Šilo" kelionių išlaidas. Toronto Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje prie įėjimo surinkti pinigai ($2.846) atskaičius išlaidas, perduoti jiems.

Hamiltone koncertą rengė ir "Šilą" globojo Hamiltono pensininkų klubas ir pirm. A. Mikalauskas. "Šilo" nariams įteikta $1.500. Wasagoje koncertą rengė Wasagos moterų būrelis ir J. Mažeika. "Šilo" nariams įteikta $500.

Toronto Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje surinkta aukų $855. Ši suma įteikta asmeniškai "Šilo" nariams. Toronte aukojo: $250 — Br. Petrauskas; $100 — A. Genčiuvienė; $50 — J. Rimšaitė, N. E. Juknevičiai, J. Rukšienė, A. Marcis; $45 — V. Joninas; $40 — Z. L. Mockai, P. Basys; $20 — E. Lorencienė, A. Valienė, B. Galinienė, S. Čepas, V. Bireta, A. Biškevičienė; $15 — A. Vaičiūnas; $10 — A. K. Rūkai, P. Balosevičius, G. Krašauskienė; $5 — K. Budrevičius, J. Zakas, D. Grajauskaitė.

Toronte "Šilą" globojo, vaišino, apnakvydino ir kitaip jiems padėjo, dr. A. S. Kazlauskai, M. Povilaitienė, B. Savickas, A. Štuopienė, V. ir T. Šalvaičiai, G. Kripienė, V. Simonaitis, V. Vaidotas, L. Račickas ir "Tėviškės žiburiai".

Visiems koncertų dalyviams, aukotojams, tautiečiams, prisidėjusiems prie "Šilo" sutikimo, vaišių ruošimo ir jų globos nuoširdžiausiai dėkojame — **V. Kulnys,**
Toronto Lietuvių namų kultūros komisijos vardu

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

$$$$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ $$$$

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki $2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip $2,000.00 tik 3% plius pristatymas. Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	$	$
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	$15.00
Iš viso:	$ .00	$ .00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order)
KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti **517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.** Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

N A U J O V Ė S!!!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL. Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Naujas, patogus ir greitas skridimas į Vilnių per Paryžių arba Londoną su **AIR CANADA** ir **LAL** arba **CANADIAN** ir **LAL** kaina **$950** (kan.) + mokesčiai. Vasaros metu – **$1200** (kan.) + mokesčiai. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų nemokamo svorio.

* * * * * * * * * * * * * * * *

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skridimams su FINNAIR, LUFTHANSOS, KLM, ČEKOSLOVAKŲ, LOT bei kitų planinių bendrovių lėktuvais
* Parduodame ir neplaninius (charterinius) skridimus, kaina į Vilnių gegužės mėnesį pradedant nuo **$699** (kan.)
* Sutvarkome iškvietimus
* Parūpiname vizas
* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus ir laivais

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro paslaugomis

Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

RE/MAX Above the Crowd!

Juozas (Joseph) NORKUS
#1 KANADOJE
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS

GINTARAS EXPRESS
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda ..... **$7.00** plius $14 pristatymas
arba
1 kg ..... **$1.20** plius $14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:
1 kg ..... **$5.50** plius $14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

$ $ $ $ $ $ $,
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plius $14 – pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis.
Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS nemuituojami.** Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo $1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais). **Mūsų atstovai**: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; **MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.**

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Šeimos gydytojas,
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį Anapilyje ir Wasagoje pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Romualdas Ramašauskas, Krakių klebonas.

— Balandžio 29, šeštadienį, palaidotas a.a. Vytautas Balsys, 84 m. amžiaus.

— Ateinantis sekmadienis yra Šv. Tėvo paskelbtas kaip maldos diena už pašaukimus į dvasinį gyvenimą. Prašome visus parapijiečius pasimelsti, kad mūsų lietuviškoms parapijoms nepritrūktų kunigų ir vienuolių, o savo šeimas taip auklėti, kad jaunimas jaustų reikalą šia linkme kreipti savo gyvenimą.

— Ateinantį sekmadienį bus pakartotinai renkama arkivyskupijos įsakyta antroji Share Life rinkliava.

— Pavasarinė Kapinių lankymo diena bus gegužės 28, sekmadienį.

— Pirmosios Komunijos iškilmės Lietuvos kankinių šventovėje bus Motinos dieną, gegužės 14, 11 v.r. Mišių metu.

— Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 14, sekmadienį. Bilietai pietums jau platinami parapijos salėje.

— Motinos dienos proga gegužės 14, sekmadienį, po pamaldų gintariečiai pardavinės rožes parapijos salėje.

— KLKM draugijos mūsų parapijos skyriaus visos narės kviečiamos dalyvauti tradicinėse Mišiose už Lietuvą gegužės 6, šeštadienį, 10 v.r.

— Mišios gegužės 7, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną Vilgosą, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Marcelę Korsakienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, balandžio 30, popietėje dalyvavo 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė kun. Darius Petkūnas iš Klaipėdos, vyr. ltn. Viktoras Krasavinas iš Vilniaus, kpt. Kęstutis Kuršelis iš Kauno, aktorė Olita Dautartaitė iš Šiaulių. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys E. J. Steponas.

— LN valdybos posėdis įvyks gegužės 4, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Gegužės 14, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje yra ruošiami tradiciniai Motinos dienos pietūs. Motinas sutiks su gėlėmis ir vynu bei pasveikins LN vyrų būrelio nariai.

— Birželio 10 d. įvyks LN rengiamas vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas. Daiktai priimami LN darbo valandomis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Tel. 416-532-3311.

— Gegužės 7 d. Lietuvių namų seklyčioje 1.30 v.p.p. bus rodomas satyrinis-humoristinis filmas "Pupų dėdės karčiamėlė".

Anapilio keltuvo vajui aukojo: $100 — G. Dobbs.

Šv. Jono kapinėms aukojo: $50 — M. Kybrancienė su šeima.

A. a. Prano Šukevičiaus atminimui žmona Konstancija "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Broniaus Abromonio dešimtųjų mirties metinių prisiminimui L. Abromonis Kanados lietuvių muziejui-archyvui aukojo $200. Vedėja nuoširdžiai dėkoja.

A. a. Boleslovui Pakalniškiui mirus, užjausdami jo žmoną, dukrą bei artimuosius, Bronė ir Jonas Stankaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. agronomui Vladui Miceikai mirus, užjausdami žmoną agr. Marytę, šeimą ir artimuosius, Ona ir Bronius Sergaučiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Balandžio 30 d. drauge su parapijos kunigais 10.15 v.r. Mišias aukojo Siesikų ir Pagirių parapijų klebonas kun. Vytautas Kurtinaitis, atostogaujantis Toronte. Kitą sekmadienį svečias sakys pamokslus.

— Balandžio 30 d. įvyko metinis Prisikėlimo parapijos susirinkimas. Sekcijų vadovai perskaitė pranešimus apie praėjusios veiklos metus. Vietoj atsistatydinusių parapijos tarybos narių išrinkti septyni nauji: A. Ambrozaitienė, D. Danaitytė, L. Ehlers, V. Juzukonytė, J. Neimanienė, I. Paškauskienė ir S. Kimsa-Rowntree. Padėkos žodyje klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, gerai įvertino parapijiečių įnašą į parapijos gyvenimą ir jų pastangas remti Lietuvos atgimimą.

— Balandžio 26 d. po vakarinių pamaldų pradėtas religinis seminaras Sekminių šventei pasiruošti. Pirmąjį pokalbį pravedė parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM. Seminaras bus tęsiamas kiekvieną trečiadienį po 7 v.v. Mišių.

— Gegužės 1 d. prasidėjo gegužinės pamaldos, skirtos Šv. Mergelės Marijos garbei. Jos vyks gegužės mėnesio vakarais 7 v. Bus giedama litanija ir teikiamas palaiminimas Švč. Sakramentu. Šeštadieniais litanija bus skaitoma po 9 v.r. Mišių, o sekmadieniais ją giedos parapijos choras baigiantis 11.30 v.r. Mišioms.

— Gegužės 4 d. šaukiamas prancūškonų pasauliečių (tretininkų) susirinkimas, kuris prasidės po 10 v.r. Mišių Tėvo Bernardino kambaryje.

— Ateinantį sekmadienį, gegužės 7, bus pradėti platinti kvietimai-bilietai į diakono Juliaus Sasnausko, OFM, kunigystės šventimų vakarienę, kuri įvyks birželio 4 d. Jų galima teirautis ir pas V. Tasecką tel. (905) 824-4461.

— Motinos dienos proga, gegužės 14, sekmadienį, po pamaldų gintariečiai parapijos salėje pardavinės rožes.

— Mišios gegužės 7, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją ir Tadą Normantus; 9.20 v.r. — už a.a. Joną Gegužį; 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novena), a.a. Antaną Šimkevičių ir a.a. Agotą Zalagėnienę; 11.30 v.r. — už parapiją ir visus parapijiečius.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba paskyrė "Tėviškės žiburiams" $2,000 auką. Leidėjai nuoširdžiai dėkoja.

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Maironio mokyklai paskyrė $3,500. Nuoširdus ačiū už nuolatinę paramą. **Vedėja**

Sol. Slava Žiemelytė iš "TŽ" spaudos vakare didžiojoje loterijoje laimėtų $250 "Tėviškės žiburiams" paaukojo $50; likusius skiria vargšams Lietuvoje.

A. a. E. Sabalienei (Sabal) Floridoje mirus, užjausdami seserį Juozę Rinkūnienę, A. Rinkūno švietimo fondui aukojo $170 šie šeimos draugai: E. Ališauskienė, J. Augustinavičienė, E. S. Kėkštai, E. Lorencienė, M. Miceikienė, B. Sapijonienė, K. E. Šlekiai, E. Sondienė, R. Sondos, A. H. Stepaičiai, M. Tamulaitienė, B. J. Tamulioniai; $27 — L. B. Taylors. A. Rinkūno švietimo fondui aukojo: $100 — B. J. Tamulioniai; $30 — L. Tamošauskas. Už aukas dėkoja fondo valdyba.

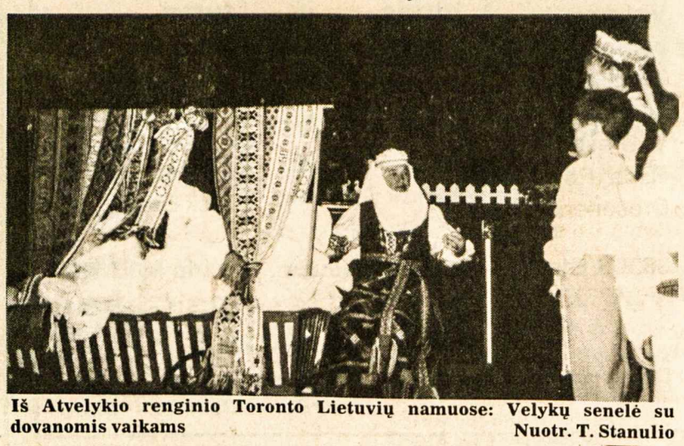

Iš Atvelykio renginio Toronto Lietuvių namuose: Velykų senelė su dovanomis vaikams Nuotr. T. Stanulio

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO CLEAN
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

IŠKILMINGI
MOTINOS DIENOS PIETŪS
įvyks 1995 m. gegužės 14,
sekmadienį, 1.00 v.p.p. Anapilyje.
Įdomią programą atliks Anapilio jaunimas.
Pietus gamins J. Gurklienė. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų ir pas R. Celejewską tel. 905 231-8832.
Lietuvos kankinių parapijos taryba maloniai kviečia jus atsilankyti ir pagerbti savo motinas

Toronto Maironio mokykla ir
Aukštesnieji lituanistiniai kursai
maloniai kviečia Jus dalyvauti
Iškilmingame 1995 mokslo metų
užbaigimo akte,
kuris įvyks gegužės 19, penktadienį, 6.30 v.v.,
Prisikėlimo parapijos salėje. Bilietas – $20.
MAIRONIO MOKYKLA
Bilietai gaunami Maironio mokykloje šeštadieniais arba pas B. Batraks tel. 905-271-1640 ir pas I. Wilkinson tel. 905 822-0302.

N. Ščiukaitės ir J. Žukausko koncertas, numatytas gegužės 2 d. Toronto Lietuvių namuose, dėl pasikeitusių aplinkybių, bet ne dėl rengėjų kaltės neįvyks. **V.K.**

Šiaulių dramos teatro aktorė, "Poezijos pavasario" laureatė Olita Dautartaitė atliks poezijos ir liaudies dainų rečitalį "Ir visus mus Lietuva augino" Lietuvių namuose gegužės 14, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Rengia Lietuvių namų kultūrinė komisija.

Olita Dautartaitė yra išrinkta į Šiaulių miesto savivaldybės tarybą kaip Tėvynės sąjungos atstovė.

Algirdas Kynas

Anapilio sodybos korporacijos narių metinis susirinkimas šaukiamas š. m. gegužės 17, trečiadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nustatytu laiku nesusirinkus kvorumui, po pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint susirinkusių skaičiaus. **Valdyba**

Atvelykio pietūs. Balandžio 23, sekmadienį, Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje, įvyko LN moterų būrelio paruošti velykiniai pietūs. Dalyvavo per 300 asmenų. Susirinkusius pasveikino LN moterų būrelio pirm. A. Jankaitienė, pakviesdama kun. A. Žilinską invokacijai. Velykiniai valgiai buvo pagaminti ilgamečio LN vėrėjo Vyt. Birštono ir jo pagalbininkių. Pensininkių moterų grupė "Daina", vadovaujama muz. Lilijos Turūtaitės, padainavo niekad negirdėtų senovės lietuvių dainų, įterpdama "žemaitės" — Onos Juodišienės humoristinį eilėraštį apie "meilę". "Atžalyno" tautinių šokių vaikučių grupė, vadovaujama J. Macijauskaitės ir T. Hurst, ir jaunučių grupė, vadovaujama K. Bonner, pašoko po keletą tautinių šokių. Programos pabaigoje įžygiavo Velykų senelė — Aldona Biškevičienė, traukdama vežimėlį su dovanomis, lydima 52 vaikučių. Visi vaikučiai buvo apdalinti LN moterų būrelio dovanomis. Padėkos žodį tarė LN valdybos pirm. Valteris Dauginis, pasidžiaugdamas LN moterų būrelio salės papuošimu, programos sudarymu bei suruoštais pietumis.

Teodoras Stanulis,
LN visuomeninės veiklos komiteto pirmininkas

Tremtinių grįžimo fondui Lietuvoje aukojo: $200 – E. Bernotienė, Ville La Salle, P.Q.; $100 – L. Urbonienė; $100 – M. A. Empakeriai; $50 – J. J. Valiuliai.

A. a. Algio Olio atminimui: $50 (US) – Alf. Tumas, Thousand Oaks, Ca; $20(US) – Val. Sodys, Rochester, NY. *A. a. Antano Danaičio* atminimui: $50 – St. Danaitienė. *A. a. Danutės Reginienės* atminimui: $15 – A. Tutlienė, Slapšienė, O. Kirvaitienė. *A. a. Valerijos Čuplinskienės* atminimui $10 – T. Renkauskienė.

A. a. Vytauto Genčiaus atminimui Arizonos lietuvių aukos: $200 – B. Jackus; $340 sudėjo žemiau išvardintieji: Arizonos lietuvių misija, V. Paulionienė, V. Š. Ruseckai, A. B. Morkiai, A. J. Jakubėnai, S. Liubertienė, K. C. Leknius, J. Sinkus, A. Gervickienė, E. A. Barčas, J. C. Yourshis, V. D. Zakarai, B. G. Strause, S. S. Narkai, S. A. Palioniai, S. Rukštelienė, W. A. Klempkos, O. V. Adomavičiai, O. Mieželienė, M. Gallaher, S. S. Roy.

A.a. Elenos Docienės atminimui pagerbti laidotuvių metu aukojo: $25 – T. B. Stanuliai; $20 – B. ir D., S. Z. Kryževičiai, L. Dagys, A. Valienė, L. Urbonienė, A. Štuopienė, S. V. Matulaitis, L. V. Matulevičiai, I. P. Lukoševičiai, G. Gedvilienė, J. O. Ignaičiai, V. T. Liačai; $15 – L. Daunienė; $10 – J. Pacevičienė, G. S. Krašauskai, V. Daugėlavičienė, D. Trakymienė, A. Jankaitienė, V. Paškus, I. Kairienė, F. Mačiulienė, S. M. Jokūbaičiai, V. K. Gapučiai, A. Valiūnas, U. Bleizgienė, S. V. Aušrotai.

Aukas rinko I. Vadauskienė ir M. Povilaitienė. Aukotojams ir rinkėjoms nuoširdžiai dėkoja Tremtinių grįžimo fondo globėja –

KLK moterų draugijos centro valdyba

40 metų
Maloniai kviečiame visus į
Toronto lietuvių jaunimo ansamblio
"Gintaras"
sukaktuvinį KONCERTĄ
"Šoks šeimyna šokinį"
1995 m. gegužės 27, šeštadienį, 6 v.v.
Anapilio salėje. Programoje visos "Gintaro" šokėjų grupės, dainininkės, kaimo kapela. Po koncerto šokiai, grojant geram orkestrui. Šampanas, pyragai ir kava; veiks bufetas su šiltu maistu; loterija. Įėjimas $12, vaikams – $8. Bilietus galima įsigyti parapijose po Mišių ar pas J. Vingelienę tel. 416 233-8108.
"Gintaro" tėvų komitetas

Montrealietis Lietuvos valdžioje

Jau daugiau kaip vieneri metai montrealietis Alfredas Balys Pusarauskas eina Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos sekretoriaus (viceministerio) pareigas. Jam patikėta pagrindinė atsakomybė yra tarptautiniai finansų ir finansavimo ryšiai bei stambių paskolų įvertinimas, kuriomis iš dalies remiasi Lietuvos Respublikos monetarinė sistema ir ekonominė krašto gerovės pažanga. Jis taip pat yra Tarptautinių finansinių santykių departamento direktorius, Lietuvos vystymosi banko valdybos pirmininkas, Lošimų komisijos pirmininkas, Baltijos ministerių tarybos narys ir Užsienio paskolų kredito komisijos narys.

Lietuvos Respublikos ministerio Eduardo Vilkelio ministerija yra neseniai perimta R. Šarkino, valstybės biudžeto eksperto. Kitos pagrindinės Finansų ministerijos užduotys yra – mokesčiai, iždas, kadrai, teisė, informatika, pinigų politika, įmonių finansai, ministerijos reikalai, įstaigų finansai, metodologija ir privatizavimas.

Alfredas Pusarauskas turi atitinkamą akademininį, profesinį ir praktinį pasiruošimą šioms pareigoms. Jis yra baigęs D'Arcy McGee gimnaziją ir McGill universitetą Montrealyje, kuriame gavo inžinerijos ir magistro laipsnį finansų bei ekonomikos srityse (MBA).

Kanados valstybės geležinkeliuose jis vadovavo finansų ir investicijų planavimo skyriui. Vėliau ėjo atsakingas pareigas Jungtinių tautų fondo projektų finansavime, priklausė diplomatinei tarnybai Pasauliniame banke išduodančiame ir garantuojančiame valstybines paskolas, atstovavo Kanados valdžiai Britų bendruomenės sekretoriate. Paskutiniaisiais metais jis ėjo įvairias atsakingas vadovybės pareigas privačiame versle Maroke ir JAV-se.

Alfredas B. Pusarauskas yra pasireiškęs savo sukurta poezija lietuvių spaudoje ir literatūros vakaruose. Jis yra rašęs įvairiomis ekonominėmis ir socialinėmis temomis lietuvių ir anglų spaudoje. Ypač daug paskaitų skaitęs apie dr. Albertą Šveicerį, su juo susipažinęs Gabone, Afrikoje. Su juo ilgą laiką palaikė asmeninius ryšius.

Alfredas B. Pusarauskas yra Kanados ir Kvebeko inžinierių draugijos, Niujorko mokslo akademijos ir Londono ekonomistų draugijos narys.

Povilas A. Povilaitis

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI:

2201.	"Pašvaistė" Londono choras	$100
2202.	A.a. A. Žurauskas	100
2203.	G. Skrinskas	100
2204.	Kan. soc. reikalų taryba	100
2205.	Radijo val. "Tėvynės prisiminimai"	100
2206.	L. Lukoševičiūtė	100
2207.	D. Baršauskaitė	100
2208.	K. Baršauskaitė	100
2209.	L. Underienė	100
2210.	A. Paulionytė	100
2211.	L. Paulionytė	100
2212.	D. Gurklytė	100

Kanados lietuvių fondas dėkoja visiems aukojusiems.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

MONTREAL QUE

Atvelykio pietūs balandžio 23 d. Aušros Vartų parapijos salėje, paruošti KLK moterų dr–jos Montrealio skyriaus, praėjo su gražiu pasisekimu. Prisirinkus beveik pilnai salei dalyvių, skyriaus pirm. Genovaitė Kudžmienė pradėjo renginį ir pranešė, kad šiais metais yra atvykusi Velykų senelė. Ši (Aldona Morkūnienė) tuoj ir pasirodė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, nešina pintinę dovanų ir lydima trijų kiškučių: Pauliuko Gėdriko ir Alinos bei Kristos Staškevičiūčių. Velykų senelė trumpai ir gražiai papasakojo apie Velykų papročius Lietuvoje. Po to Kristina Ramsay pianinu paskambino du muzikos kūrinius. Danielius ir Antanas Staškevičiai lumzdeliu ir kanklėmis pagrojo dvi liaudies dainas. Po šios trumpos ir įdomios programos klebonas kun. Juozas Aranauskas palaimino susirinkusius ir valgius, kurie buvo išdėstyti ant ilgų, puikiai papuoštų, stalų. Prasidėjo skanūs pietūs, kurie visus nustebino moterų išradingumu ir jų sugebėjimu taip skoningai viską paruošti. O saldumynų stalas buvo apkrautas iš Lietuvos gautais dviem šakočiais bei baravykų kelmais, čia keptais "napoleonais", riešutiniais ir visokiais kitokiais pyragais. Pabaigoje buvo loterija ir Br. Benžienės meniškų baravykų pardavimas. Pietų metu buvo gauta aukų "Vaiko tėviškės namams". Atrodo, kad ir dalis šio renginio pelno bus paskirta tam pačiam tikslui.

Mindaugas Bajerčius, Vilniaus orauosčio direktorius, atvykęs į Montrealį tarnybos reikalais, dalyvavo Atvelykio pietuose.

Pirmoji Komunija Aušros Vartų šventovėje bus gegužės 7 d., sekmadienį, 10 val.

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 14 d. Aušros Vartų parapijoje.

Elaine (Lukaitytės) ir Armen Kiklikian sūnelis pakrikštytas Nicholas-Gregory vardais. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS
Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1995 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.
Naujas telefonas 937-9898
Vytas Gruodis Jr.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

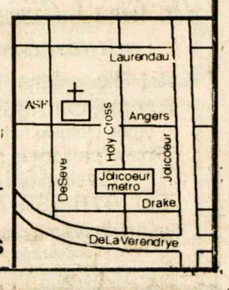

KĘSTAS
Projektuoju ir gaminu paminklus,
darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.
Skambinti telefonu 905 643-4990 Kęstučiui Keparučiui.
Adresas: 1053 Barton St. E., Winona, Ontario L8E 5H1

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

LIETUVAITĖ 30 metų amžiaus ieško bet kokio darbo. Turi muzikinį išsilavinimą, gali sustyguoti pianiną ir duoti muzikos pamokas. Skambinti Kristinai tel. 416 766-2171

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 45 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

LEIDĖJAI

MOTERIS iš Lietuvos gali tvarkyti namus, prižiūrėti senelius, vaikus ar atlikti kitokius darbus. Skambinti tel. 416 696-0175.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
"PUNIA"
Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: • sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).
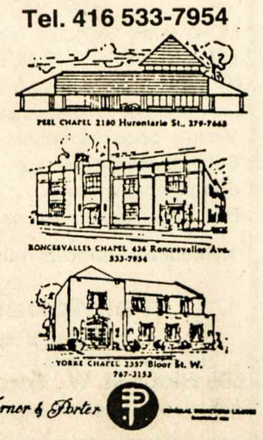
Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954